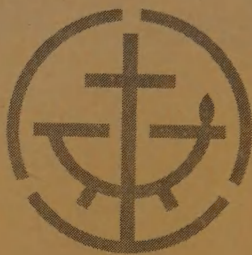

School of Theology at Claremont

10011442672

Theology Library

SCHOOL OF THEOLOGY
AT CLAREMONT
California

From the library of

HOWARD BREEDING

BF
639
T 6619
1901

Det synliga

i samklang med

Det osynliga

af

R. W. Trine.

Öfversättning från

In Tune with The Infinite

af

Mathilda Langlet.

STOCKHOLM
FR. SKOGLUNDS FÖRLAG.
(SEELIG & C:s FÖRLAGSFIRMA).

Theology Library
SCHOOL OF THEOLOGY
AT CLAREMONT
California

NORRKÖPING 1901.
JOHAN JÖNSONS BOKTRYCKERIAKTIEBOLAG
(f. d. M. W. Wallberg & C:o Boktryckeri.)

Innehåll:

	Sid.
Företal	5
Inledning	7
Den förnämsta drifkraften inom världsalltet . .	9
Den förnämsta drifkraften i människolifvet . .	14
Lifvets fullhet — kroppslig helsa och styrka. .	35
Kärlekens hemlighet, makt och verkningar. . .	73
Visdom och inre upplysning.	88
Att komma till fullkomlig frid.	112
Att komma till maktens fullhet	126
Fullhet af allting — Lagen för välståndet. . .	146
Huru människor blifva till profeter, siare, vise och frälsare.	160
Den grundläggande principen för all religion. Den allmänneliga religionen	166
Huru vi skola komma till förverkligande af de största rikedomar	174

Företal.

Det finnes en gyllene tråd, som genomgår all religion i världen. Det finnes en gyllene tråd, som genomgår alla i världens historia framträdande profeters, vises, siars och religionstiftares lif och lärdomar, alla af verkligen stor och varaktig kraft genomträngda mäns och kvinnors lif. Allt hvad de någonsin hafva utfört eller uppnått, har blifvit utfördt i öfverensstämmelse med en och samma lag. Och hvad den ene förmått, kan också den andre förmå.

Denna samma gyllene tråd måste genomgå lifvet hos alla desse, som i denna vår brådsakande hvardagsvärld vilja utbyta vanmakt mot makt, svaghet och lidande mot öfverflödande helsa och styrka, ofrid och oro mot fullständig frid, fattigdom af hvad natur som helst, mot rikedom och öfverflöd.

Enhvar bygger upp sitt eget lif. Vi bygga både inifrån och utifrån. Tanken är den kraft, hvarmed vi bygga, ty tankar äro krafter. Lika bygga lika, och lika drager lika till sig. I samma mån, som tanken blir förändligad, blir den mera genomträngande och mäktig i sina verkningar. Detta förändligande är i öfverensstämmelse med tankeverksamhetens lagar och inom räckhåll för alla.

Allting utarbetas först i det osynliga, innan det uppenbarar sig i det synliga, i det idéella, innan det

förverkligas i det påtagliga. Det osynligas värld är orsakens värld. Den synliga världen är verkans värld. Verkningarnes natur bestämmes alltid af och beror på orsakernas natur.

Att påpeka de viktiga sakförhållanden, som stå i samband med, och de viktiga lagar, som styra de inre, andliga krafternas arbete, och att påpeka dem så enkelt och så klart, att till och med ett barn kan förstå det, detta är författarens syfte med föreliggande bok. Att påpeka dem så enkelt och så klart, att alla kunna taga upp dem och ingjuta dem i sitt hvardagslif, och i alla dess detaljer forma detta lif i öfverensstämmelse med huru de vilja hafva det, är ändamålet med hans skrift. Att lifvet kan formas så af hvar och en, är icke blott en förmodan af författaren, utan en viss och säker kännedom om att det kan ske.

En gudomlig följdriktighet genomgår hela universum. Inom, öfver och under den menskliga viljan, arbetar oupphörligt den gudomliga viljan. Att komma i samklang därmed och sålunda också med alla högre viljor och krafter, att komma i förbund med och arbeta med dem, är att komma in i kedjan af denna underbara följdriktighet. Detta är hemligheten af all framgång. Detta är att komma i besittning af förut okända rikedomar, att inträda i förut aldrig anad makt.

Ralph Waldo Trine.

Inledning.

Optimisten har rätt. Pessimisten har rätt. Den ene skiljer sig från den andre, som mörkret från ljuset. Dock hafva båda rätt. Båda hafva rätt hvar och en från sin egen särskilta synpunkt, och denna synpunkt blir hos båda den bestämmande riktningen af deras lif. Den afgör huruvida detta lif skall blifva ett lif af kraft eller af vanmakt, af frid eller ofrid, af framgångar eller motgångar.

Optimisten har förmågan att se tingen i sin helhet och sina rätta förhållanden. Pessimisten ser dem från en mera inskränkt och ensidig synpunkt. Den förres uppfattning är upplyst af visdomen, den senares förmörkad af okunnigheten. Båda uppbygga sin värld inifrån, och denna byggnads resultat bestämmes genom hvars och ens synpunkt. Optimisten skapar genom sin öfverlägsna uppfattning och insigt sin egen himmel, och i samma mån, som han åt sig sjelf skapar den, hjälper han till med att skapa en himmel åt hela världen dessutom. Pessimisten skapar på grund af sin begränsning sitt eget helvete, och i samma mån han det gör, hjälper han till med att skapa ett helvete åt hela menskligheten.

Du och jag hafva antingen öfvervägande optimistens eller öfvervägande pessimistens karaktärs-

drag. Således skapa vi, stund för stund, vår egen himmel eller vårt eget helvete, och i samma mån, som vi det göra, hjälpa vi också till att för hela världen dessutom skapa det ena eller andra.

Ordet himmel betyder samklang. Ordet helvete (på engelska: *hell*) kommer af det gamla engelska ordet *hell*, som betyder kringgårdar med mur, stänga ifrån; att blifva *helled* var att blifva instängd, afskild ifrån. Finnes det nu något sådant, som samklang, måste där också vara något, till hvilket man kan stå i rätt förhållande; ty att stå i riktigt förhållande till något, är ju att vara i samklang därmed. Återigen om det finnes något sådant, som att vara *helled*, stängd ifrån, afskild från, måste där också vara något, hvarifrån man blir afhållen, ute-stängd, skild.

gifva oss på alla sidor. Hvarje handling i vårt hvardagslif styres af dessa samma lagar och krafter. Hvarje blomma, som gror vid vägkanten, sticker upp, växer, blommar, vissnar i enlighet med vissa stora, oföränderliga lagar. Hvarje snöflinga, som hvirflar mellan himmel och jord, bildar sig, faller, smälter enligt stora, oföränderliga lagar.

I viss bemärkelse finnes i hela det stora världsaltet egentligen intet annat än lagar. När så är, måste nödvändigtvis bakom allt finnas en kraft, som utfärdar lagarne och som är större än dessa skapade lagar. Denna Ande af oändligt lif och makt, som står bakom allt, är det som jag kallar Gud. Jag frågar ej efter hvilken benämning andra nyttja — kärleksfullt Ljus, Försyn, Den Högste, Allmakten, eller hvad namn, som faller lägligt. Jag frågar ej efter hvad namn du vill använda, min vän, om vi blott äro ense, i hvad det gäller den stora centrala driffjedern sjelf.

Gud är således den eviga Ande, som fyller hela verlden med sig sjelf allena, så att allt kommer från Honom och är uti Honom och ingenting finnes utanför. Sannerligen är det så att i Honom lefva vi, röras och hafva vår varelse. Vi hafva mottagit, vi mottaga alltjämt vårt lif från Honom. Vi äro deltagare i Guds lif, och fastän vi skilja oss från Honom däruti, att vi äro personliga andar, medan Han är den oändlige Anden, som i sig innesluter allt och äfven oss, *är dock Guds lif och människans lif till sin art fullkomligt enahanda och såhunda ett.* De skilja sig ej till art, till beskaffenhet, de äro blott af olika grad.

Den förnämsta drifkraften inom världsalltet.

Den stora centrala driffjädern i hela vår värld är den ande af oändligt lif och makt, som står bakom allt, som lifvar allt, som uppenbarar sig i och genom allt, denna i och af sig sjelf existerande lifsprincip, från hvilken allting kommit, och icke blott kommit, utan allt framgent kommer. Om det alltid finnes ett personligt lif, så måste det nödvändigt finnas en oändlig lifskälla, hvarifrån detta lif kommer. Om det alltid finnes kärlekens makt, måste det nödvändigt finnas en outtömlig källa af kärlek, hvarifrån den kommer. Finnes det visdom, måste också bortom den finnas en all vishets källa, hvarifrån visdomen härflyter. Samma förhållande är det i fråga om frid, i fråga om makt, i fråga om allt hvad vi kalla timliga ting.

Således finnes den då bortom allt, denna Ande af outtömligt lif och makt, som är upphofvet till allt. Denna oändliga makt skapar, verkar, styr allt genom medverkan af stora, oföränderliga lagar och krafter, som genomlöpa hela verldsalltet, som om-

Det har funnits och finnes ännu högt upplysta andar, som tro, att vi få vårt lif af Gud genom gudomligt ingjutande. Å andra sidan har det funnits och finnes ännu de, som tro, att vårt lif är ett med Guds lif och således Gud och människan äro ett. Hvem har rätt? Båda hafva rätt, om man rätt förstår dem.

Är det nu så, som först sades, att Gud är den evige Lifsens Ande, som står bakom allt och från hvilken allt beständigt kommer, då är det ju tydligt, att vårt lif, såsom ett personligt andeväsens lif, oupphörligt genom gudomligt ingjutande kommer från denna oändliga Lifskälla. Och å andra sidan, om vårt lif, såsom personliga andeväsens lif, direkt kommer ifrån, är en del af denna samma eviga Lifsens Ande, då måste den grad af det eviga lifvets ande, som hos hvar och en särskildt uppenbarar sig, vara till sin egenskap fullt identisk med dess källa. Så är ju hvarje droppe vatten ur hafvet till sin natur och sina egenskaper alldeles lika med detta haf, dess ursprung. Och huru skulle det kunna vara annorlunda? Missförstånd af den senare åsikten skulle kunna uppkomma genom detta, att ehuru Guds lif och människans till sin art äro enahanda, skiljer sig Guds lif från människans genom att det också omfattar allt utom det. Men detta kan med andra ord sägas så, att i fråga om lifvets beskaffenhet, äro båda detsamma, men till utsträckningen vidt skilda.

Är det icke i denna belysning tydligt, att båda dessa uppfattningar äro riktiga? Ja, ännu mer, att

de äro en och samma? Båda kunna tydliggöras genom samma exempel.

Det finnes — låt oss säga — en dal, som får sin bevattning från en outtömlig vattenreservoir på sidan af berget. Då är det ju så, att vattenbehållaren i dalen fylles genom utflöde från den större behållaren på berget. Då måste ju vattnet i den lilla dammen vara till natur, egenskaper och kännetecken alldeles detsamma som i den stora behållaren däruppe, hvarifrån det kommer. Olikheten är denna: *vattenmängden* i den öfre reservoiren öfverstiger den i den nedre så mycket, att från den förra skulle kunna fyllas en oräknelig mängd sådana som den senare, och dock skulle ursprungskällan vara outtömlig.

Så är det ock med människolifvet. När vi, äfven om vi skilja oss i allt annat, dock, som jag tror, redan blifvit ense om att det finnes en oändlig lifsprincip, som är allt, styr allt och från hvilken allt kommer, då måste ju det personliga lifvet, ditt lif och mitt lif, också uppkomma genom gudomlig ingjutning från denna oändliga Lifvets Ande. Och då måste ju ock det lif, som sålunda kommer till människan, nödvändigtvis till sin art blifva alldeles lika med den Eviga Andens lif. Det finnes emellertid en olikhet. Icke i beskaffenhet, men i utsträckning.

Om så är, följer icke då däraf, att i samma mån, som människan upplåter sin själ för Guds andes ingjutande, närmar hon sig också till Gud? I så fall följer naturligtvis vidare, att i mån hon sålunda närmar sig, tager hon också till sig guds-

makten. Och om gudsmakten är utan gräns, följer då icke däraf, att den enda begränsning, som för människan finnes, är den begränsning hon själf för sig uppställer därigenom, att hon icke känner sin andes kraft?

Den förnämsta drifkraften i människolifvet.

Sedan vi nu blifvit öfverens om, att den stora centrala drifkraften i hela världen, är denna eviga lifsprincip, som styr allt, och från hvilken allt kommer, föras vi in på frågan om hvad som är den stora, centrala drifkraften i människolifvet. Med hänsyn till hvad förut blifvit sagdt, ligger svaret nästan i själfva frågan.

Den stora centrala drifkraften i människolifvet, i ditt och mitt lif, är att komma till en medveten lefvande öfvertygelse om vår enhet med denna eviga lifsprincip och att för dess gudomliga ingjutande öppna vårt sinne. Detta är den stora, egentliga drifkraften i människolifvet, ty däruti är allt inbegripet, allt är i följd därmed. Just i den mån, som vi komma till en medveten öfvertygelse om vår enhetlighet med den eviga Lifvets Ande, och öppna vårt sinne för dennas gudomliga ingjutande, blifva inom oss det eviga lifvets egenskaper och makt också till verklighet.

Och hvad betyder då detta? Helt enkelt det, att vi förstå vår rätta betydelse, att vi bringa vårt lif i samklang med de samma stora lagar och kraf-

ter, göra oss tillgängliga för de samma stora ingifvelser, som vi se hos alla profeter, siare, vise och religionsstiftare i världens historia, hos alla människor af sann storhet och verkande kraft. Ty i samma mån, som vi komma in i denna förbindelse med och uppgå i denna evighetskälla, gifva vi rum åt högre makter att verka och arbeta i oss, uppenbara sig genom oss.

Vi kunna utestänga detta gudomliga ingjutande, dessa högre makter och krafter, utestänga dem genom okunnighet, så som de flesta af oss göra, och sålunda förhindra eller till och med förekomma deras uppenbarande i oss. Eller vi kunna med afsikt göra oss otillgängliga för deras verkan på oss, och sålunda själfmant beröfva oss den makt, hvartill vi äro rätte arfvingar. Å andra sidan däremot, kunna vi komma i så liflig känsla af att vårt rätta jag blifvit ett med detta eviga lif, och kunna så fullkomligt öppna vår själ för detta gudomliga ingjutande och således också för påverkan af dessa högre krafter, ingifvelser och gåfvor, så att vi verkligen och i sanning kunna blifva hvad vi väl må benämna Guds-människor.

Och hvad är en guds-människa? Den, hos hvilken Guds kraft uppenbarar sig, ehuru han dock är människa. Ingen kan utsätta någon begränsning för en man eller kvinna af denna typ, emedan den enda begränsning, som här kan ifrågakomma, är den, som han eller hon själf bestämmer. Okunnigheten är den mäktigast verkande orsaken till begränsningen för största delen af mänskligheten. Och därför fortfar denna största del att lefva sitt obe-

tydliga, förkrympta, vanlottade lif, endast för den skull, att de ej förstå det större lif, hvartill de äro arfvingar. De hafva ännu aldrig kommit till kännedom om beskaffenheten af sitt rätta lif.

Mänskligheten har ännu ej kunnat fatta, att vårt rätta lif är ett med Guds lif. För vår okunnighets skull hafva vi aldrig ännu öppnat vår själ för det gudomliga ingjutandet och således ej heller gjort den till det språkrör, hvarigenom det evigas makter och krafter blifva kungjorda. När vi känna oss endast såsom varande människor, lefva vi i öfverensstämmelse därmed, och hafva blott människokrafter. Men när vi fullt uppfattat det sakförhållande, att vi äro Guds-människor, lefva vi också i öfverensstämmelse med detta och hafva Guds-människors krafter. I samma mån, som vi öppna vår själ för det gudomliga ingjutandet, förändras vi också från blotta människor till Guds-människor.

"En vän har en vacker näckrosdam. En naturlig djup sänkning på hans landtgård förses med vatten från en vattenbehållare vid foten af bergen, på något afstånd från dammen. En sluss reglerar tillflödet från den stora bassängen till den ledning, som för vattnet till dammen. Här är en förtjusande anläggning. Under klara, vackra sommardagar, ser man de fullt utslagna näckrosorna vagga på ytan af det klara, genomskinliga vattnet. Nyponblommor och andra vilda rosor blomma ständigt vid dammens rand. Fåglarne komma hit för att dricka och bada, och från tidigt om morgonen till sent på aftonen hör man deras vackra kvitter. Bina surra oupphörligt i denna blomsterpark och sköta sitt ar-

bete hos de täcka vildblommorna. Ett vackert skogsparti, där man finner många vilda bär, flere slags ormbunkar och vilda gräs, sträcker sig bakom dammen så långt ögat når.

Vår vän är icke blott människa, utan en Guds-människa, som älskar sina likar, och följaktligen finner man ej på hans ägor några plakat med orden: "Tillträde förbjudet", eller: "främmande få ej uppehålla sig här". Men vid början af en vacker sidoväg, som genom skogslunden leder upp till denna förtjusande plats, står en påle med den underrättelsen: "Alla äro välkomna till näckrosdammen". Alla älska vår vän. Hvarför? De kunna ej annat. Han älskar dem och det, som är hans, är också deras.

Här möter man ofta skaror af glada, lekande barn. Hit komma ofta män och kvinnor, som se trötta och ledsna ut, men, huru det är, gå de därifrån med en annan min — det är som om bördan blifvit lättad. Och ibland har jag hört dem, när de gå, säga sakta, som om de hviskade fram en välsignelse: "Gud välsigne vår vän och broder!" Många, när de tala om denna plats, nämna den Guds trädgård. Min vän kallar den sin själs blomstergård, och han tillbringar många ljufliga stunder där. Ofta har jag sett honom, sedan de andra gått, vandra här fram och åter, eller sitta stilla på en enkel, landtlig bänk, njutande af vildrosornas doft. Hans karaktär är en ljuflig enkelhet. Han säger, att här kommer till honom rätta greppet på det verkliga i lifvet, och att många gånger hans största och mest framgångsrika planer just här, liksom med en blixst af ingifvelse, upptrinna hos honom.

Allt i närheten tyckes andas godhet, välbefinnande, belåtenhet och välvilja. Till och med boskapen och fåren, när de komma till den låga, gamla stenmuren och se öfver till denna härliga plats, synas verkligen njuta däraf lika mycket, som människa. Man tycker nästan att de småle af belåtenhet och fröjd, men kanske det blott synes så för åskådaren, emedan han själf ej kan låta bli att småle, då han så tydligt ser huru nöjda och trygga de stå där.

Slussporten är alltid så pass öppen att därigenom framsläppes mera vatten, än som behöfves i dammen, hvarföre denna afbördar sig det öfverflödiga genom en liten ström, som genomflyter de lägre liggande betesfälten, så att boskapen där kan släcka sin törst med det klara, friska vattnet från bergen. Floden rinner sedan genom grannens ängar och fält.

För icke så länge sedan måste vår vän resa bort på ett år. Under sin frånvaro utarrenderade han sin gård åt en man, som var, efter världens sätt att se, utomordentligt praktisk. Han hade ej tid för annat, än det som var af direkt "praktisk nytta". Slussportarne till dammen stängdes och det kristallklara vattnet från bergen hade ej längre tillträde dit. Anslaget med orden: "Alla äro välkomna till näckrosdammen" togs bort, och inga muntra barn, inga trötta män och kvinnor syntes där nu. En stor förändring kom öfver allting. I brist på det lifgifvande vattnet vissnade blommorna i dammen, och deras långa stjälkar lågo utsträckta i dyn på botten. Fisken, som fordom simmat i

det klara vattnet, dog snart och spridde en vederstygglig lukt omkring i närheten. Inga rosor blommade mera vid dammens rand. Inga fåglar kunde nu dricka och bada däri. Ej ett enda bi hördes surra där, och hvad värre var, floden, som förut flöt genom ängarne, torkade ut, så att boskapshjordarne ej mera fingo släcka sin törst med det friska vattnet från bergen.

Olikheten mellan näckrosdammen förr och nu, berodde, som vi genast förstå, på att dammluckorna till sjön bland bergen stängdes, så att vattnet, som var källan till allt lif i och omkring dammen, ej mera hade tillträde dit. Och när denna lifskälla afstängdes, blef ej allenast hela dammens utseende förändradt, men de omgifvande fälten beröfvades också den klara ström, där boskapshjordarna förr släckte sin törst."

Se vi ej här en fullständig paralell med det mänskliga lifvet? Ju bättre vi uppfatta vår enhetlighet, vårt samband med den evige ande, som är lifvet i allt, och ju mera vi öppna vår själ för dess gudomliga ingjutande, desto mera komma vi också i samklang med det högsta, det mäktigaste, det skönaste öfverallt. Och i den mån vi detta göra öfverflöda vi, så att alla, som komma i beröring med oss, erfara verkningarne af detta samförstånd å vår sida. Detta är vår väns näckrosdamm, som är i kärleken ett med allt det som är bäst och sannast i världsalltet. Och, däremot, i den mån vi underlåta att förstå vår enhetlighet med denna evighetskälla, och sålunda afstänga oss ifrån det gudomliga inflödet, komma vi också i det tillstånd

att det synes, som om hos oss ej finnes någonting godt, någonting skönt eller någon kraft; och när så är, kommer intet godt, utan blott ondt till dem, som råka i beröring med oss. Detta är så som näckrosdammen blef, medan gården var i den praktiske landtbrukarens hand.

Det finnes emellertid en olikhet mellan näckrosdammen och ditt och mitt lif. Dammen har ej någon egen kraft för att därmed öppna slussportarna för inflödet af vattnet från sjön. I detta afseende är den hjälplös och beroende af yttre medverkan. Men du och jag hafva den kraften, en kraft inom oss, att öppna eller afstänga oss från det gudomliga inflödet, alldeles efter vår egen vilja. Detta förmå vi genom själskraften, genom tankens medverkan.

Vi hafva själslifvet, hafva det omedelbart från Gud. Det är detta, som förbinder oss med det eviga. Det är detta, som förbinder oss med det materiella världsalltet omkring oss. Tankelifvet förbinder det ena med det andra. Det är detta, som spelar mellan båda.

Låtom oss, innan vi gå vidare, i korthet betrakta tankens natur. Tanken är icke, som man ofta föreställer sig, något obestämdt, en blott abstraktion, eller något ungefär liknande. Den är tvärtom en väsentlig, lefvande kraft, den mäst lefvande, genomträngande och oemotståndliga kraft, som finnes i hela världen.

Till och med i våra laboratorie-experiment demonstrera vi det stora sakförhållande, att tankar äro krafter. De hafva form, egenskaper, bestånd

och makt, och vi börja förstå, att det finnes något, som vi skulle kunna kalla tankevetenskap. Vi börja förstå att genom medverkan af våra tankekrafter hafva vi skapande makt, icke blott i figurlig bemärkelse, utan skapareförmåga i verklig mening.

Allt i den materiella världen omkring oss, allt hvad denna värld någonsin lärt känna, har haft sitt upphof i tanken. Af denna tog det form. Hvarje slott, hvarje staty, hvarje tafla, hvarje mekanism — allting har haft sitt ursprung, sin födelse i tanken, först funnits till i anden hos dem, som formade det, innan det fick sitt uttryck i materien, förkroppsligades. Själfva världsalltet, hvaruti vi lefva, är resultatet af Guds tankekrafter, af den eviga ande, som står bakom allt. Och om det förhåller sig så, som vi nu funnit, att människan i sin rätta tillvaro, i själfva verket är en och densamma som det eviga lifvets ande och ett därmed, se vi då ej att, i den mån hon kommer till lefvande öfvertygelse om detta häpnadsväckande förhållande, hon också, genom verksamhet af hennes inre, andliga tankekrafter, får, i viss mening, skapande förmåga?

Allt finnes till i den osynliga världen, innan det uppenbaras eller förverkligas i den synliga, och i denna mening är det riktigt, att det man icke ser är verklighet, men det man ser, överkligt. Det osedda är *orsak*; det sedda *verkan*. De osynliga tingen äro eviga; de synliga föränderliga, öfvergående.

Ordets makt är ett bokstafligt vetenskapligt faktum. Genom våra tankekrafterns verksamhet hafva vi skapande förmåga. Det uttalade ordet är intet

mer eller mindre än det yttre uttrycket af dessa inre krafterns arbete. Det uttalade ordet är då, i viss betydelse, det medel, hvarigenom tankens krafter samlas och riktas utefter något särskildt rättesnöre, och denna koncentrerings, detta att gifva en viss riktning åt dessa krafter är nödvändigt, innan något yttre eller materiellt framträdande af deras makt kan äga rum.

Mycket är taladt om att "bygga luftslott", och den, som mycket sysslar med detta byggande, betraktas ej alltid med gynnsam blick. Men slott i luften måste alltid finnas först, innan vi kunna få slott på marken, innan vi kunna få slott att bo uti. Det oriktiga i att "bygga luftslott", består ej i att man bygger dem i luften, men däri, att man ej går vidare och i lifvet, karaktären, i materiell form förverkligar de "slott", som byggas i luften. En del af det, som skall skapas, en mycket nödvändig del, utföres, men en annan, lika nödig del, lämnas ogjord.

I förbindelse med tankekrafterna finnes hvad vi kunna kalla själens framkallande förmåga, och den stora lag, som här verkar, är ett med den stora lagen i hela världsalltet, nämligen att lika drager till sig lika. Vi draga ständigt till oss, både från den synliga och osynliga sidan af lifvet, de krafter och egenskaper, som äro närmast beslägtade med våra egna tankar.

Denna lag verkar beständigt, antingen vi äro eller icke äro medvetna därom. Vi lefva alla, så att säga, i en vid ocean af tankar, och själfva luften omkring oss är ständigt uppfylld af tankekrafter, som antingen oupphörligt utsändas eller oupp-

hörligt utgå i form af tankevågor. Vi blifva mer och mindre berörda af dessa tankekrafter, antingen medvetet eller omedvetet, allt eftersom vi äro mer och mindre finkänsligt organiserade, eller negativa, mottagliga för yttre inflytande, snarare än positiva och bestämmande hvilka inflytanden, som skola få ingång i vårt tankeområde och sedermera i vårt lif.

Människor finnas, som äro mycket mera finkänsligt organiserade än andra. Såsom organism betraktad, är deras kropp finare, känsligare sammanfatt. Dessa äro, i allmänhet taladt, de som alltid mer eller mindre påverkas af andliga egenskaper hos dem, med hvilka de komma i beröring, eller i hvilkas sällskap de befinna sig. En af våra vänner, utgifvare af en af våra större tidskrifter, är så känslig till sin natur, att det är omöjligt för honom att närvara i ett större sällskap, såsom t. ex. vid en stor mottagning, skaka hand och tala med många personer, utan att i större eller mindre grad i sig upptaga deras olika andliga och fysiska egenskaper. Dessa beröra honom i sådan utsträckning, att han knappast förr än flere dagar efteråt är sig själf eller i sin fulla arbetskraft.

Somliga anse det olyckligt att vara af så känslig natur. Alldeles icke. Det är tvärtom en god sak, ty på så sätt torde man vara mera tillgänglig och mottaglig för högre impulser från inre själskrafter och från alla yttre högre krafter och inflytanden. Det kan emellertid också vara olycksbringande i hög grad, att äga en sådan natur, om man ej förstår nödvändigheten af och kan vinna förmågan af att sluta sig för och göra sig oemottag-

lig för alla försämrande eller föga önskliga inflytanden. Denna förmåga, denna makt kan hvar och en förvärfva, huru finkänslig till sin natur han än må vara.

Den kan förvärfvas genom själens verksamhet. Och dessutom finnes ej någon för hvem som helst mera värdefull vana, antingen han är af mer eller mindre känslig natur, än den, att då och då taga vara på och bibehålla sig stadigt i denna sinnesstämning: jag sluter mig för, jag gör mig oemottaglig för allt lägre inflytande, men öppen för och mottaglig för allt högre inflytande — för alla högre ting. Ställer man sig emellanåt medvetet på denna ståndpunkt, blir en sådan sinnesstämning snart en vana, och är det djupt, verkligt allvar därmed, sättes därigenom i verksamhet tysta, men genomgripande och mäktiga inflytanden till uppnående af önskad verkan. På så sätt utestängas alla lägre och mindre önskliga inflytanden från både den synliga och den osynliga sidan af lifvet, under det alla högre och bättre inflytelser påkallas; och i den mån de blifva kallade, komma de också.

Först tankekrafterna, de andliga och själsliga krafter i vår omgifning, som på det fysiska planet uppstå genom fysiska kroppars medverkan. Och därefter samma krafter från dem, som hafva afkastat den lekamliga kroppen, eller från hvilka den blifvit borttagen, och som nu uppenbaras genom kroppar af olika natur.

”Människans personliga tillvaro *begynner* på det sinliga planet af den fysiska världen, men höjer sig genom på hvarandra följande grader af eteriska och

himmelska sferer, öfverensstämmande med hennes sig alltjämt utvecklande gudaborna lif och makt, till en bestämmelse af outsäglig storhet och härlighet. Inom och öfver hvarje fysisk planet är en motsvarande eterisk planet eller andevärld, liksom inom och öfver hvarje fysisk organism är en motsvarande eterisk organism eller andekropp, af hvilken den fysiska är blott den yttre motsvarigheten och det materialiserade uttrycket. Från denna ande eller förändligade planet, som är det omedelbara hemmet för vår uppkomna mänsklighet, uppstiga eller fördjupas i oändliga gradationer, sferer inom och öfver sferer till himmelska höjder af förändligad tillvaro, fullkomligt ofattliga för den lekamliga människan. Förkroppsligandet är sålunda tvåfaldigt: den fysiska tillvaron, det yttre skalet, så att säga, och den verkliga och varaktiga andliga organismen, som i och genom den förre blir individualiserad och fullkomnad, ungefär som 'det mogna kornet i axet' utfaller ur skalet, då detta ej vidare behöfves. Förmedelst denna oförstörbara andliga varelse jämte förbindelsen sfererna emellan och deras motsvarighet i samhällslifvet, bevaras beständigt individualiteten och det personliga lifvet."

Att lefva betyder ju alltid ett fortgående lif, äfven om formen därför förändras. Lif är världsalltets eviga, enda princip, och fortfar således alltid, äfven om formen af den förmedling, hvarigenom det uppenbarar sig, blir en annan. "I min faders hus äro många boningar." Och säkert är att, för det en personlighet gått bort, gått ut ur den egna kroppshyddan, finnes dock ej ringaste bevis för att

icke lifvet ändock skulle fortfara, alldeles såsom förut; icke börjas *om* — ty det finnes intet uppehåll — utan börjas i den nya formen, just där det slutade här; ty allt lif är en fortsatt utveckling, steg för steg; där hvarken utelämnas eller öfverhoppas något.

Således finnes det i denna andra form också själsgåfvor och därför lif af olika grader och verksamhet, alldeles så som förut i lekamlig form. Om således den stora lagen, att lika drages till lika alltid verkar, draga vi fortfarande till oss från denna sida af lifvet de inflytanden och egenskaper, som äro mäst besluktade med våra egna tankar och vårt eget lif. Det är ju en hemsk föreställning, att vi skulle stå under ett sådant inflytande, säger kanske någon. Visst icke; allt lif är ett och detsamma; vi äro alla tillsammans förbundna i det ena gemensamma och universella lifvet, och synnerligast är det tröstande, när vi besinna den omständigheten, att vi hafva helt och hållet i vår egen hand att bestämma hvilket slags tankar vi skola bibehålla, och följaktligen också det slags inflytelser vi draga till oss, och att vi ej äro blott under omständigheternas makt vacklande varelser, såvida vi ej verkligen vilja vara det.

I vårt andliga lif kunna vi antingen gripa rodret och sålunda noga bestämma den bana vi skola gå och hvilka punkter vi skola beröra, eller vi kunna underlåta detta, och då vi brista däruti, råka vi i drift och drifvas hit och dit af hvarje förbifarande vind. Och därför borde vi å andra sidan glädjas öfver tankens makt, ty sålunda kunna vi, i hvad tid

och rum som hälst, draga till oss hjälp och inflytande af de största, de ädlaste och bästa, som lefvat på jorden.

Vi kunna ej tro annat än att de, som här arbetat i kärlek och med uppfostrande kraft, också fortfarande arbeta på samma sätt, och efter all sannolikhet med allvarligare nit och med ännu större förmåga.

"Och Elisa bad och sade: Herre, jag beder dig, öppna hans ögon, att han må se! Och Herren öppnade tjänarens ögon; och, si, berget *var fullt af brinnande hästar och vagnar* rundt om Elisa."

Under en resa, för några dagar sedan, och tillsammans med en vän, talade vi om det stora intresse människor numera öfverallt hysa för lifvets väsentliga villkor, den ifver med hvilken de söka nå kännedomen om inre krafter, och deras oupphörligt tilltagande begär att förstå sig själfva och förstå sitt rätta förhållande till det eviga. Och medan vi talade om det stora andliga uppvaknandet, som så hastigt uppstått öfver hela världen, hvars början vi så tydligt sett under de sista åren af detta sekel och hvars alltjämt tilltagande omfång vi under det nu kommande århundradet skola få bevittna — medan vi talade om detta, sade jag: "Huru härligt det vore om Emerson, den upplyste och så långt framom sin tid stående, han som så troget och modigt arbetade på att framkalla just denna väckelse, huru härligt vore det ej, om han kunde vara med oss nu och skåda allt detta! Hvad det skulle fröjda honom!" — "Huru veta vi", lydde svaret, "att han icke ser det alltsammans? Och ännu mer, att han

icke har sin hand med i allt — en hand ännu kraftigare kanske, än när vi sågo den här nere på jorden? Äro icke ledande andar utsända att föra på en rätt väg dem, som saligheten ärfva skola?”

Så, som vetenskapen numera öfverflödigt bevisar oss, veta vi, att de ting vi se, äro blott en liten del af de ting, som finnas. De verkliga lifskrafterna, som arbeta i vårt lif och i naturen omkring oss, äro ej synliga för det vanliga, lekamliga ögat. Dock äro dessa de orsaker, hvaraf allt det vi se är en verkan. Tankar äro krafter; lika bygger lika, och lika drager till sig lika. Om man styr sitt tänkande, styr man också och bestämmer sitt lif.

En man med djup insikt i tingens natur har sagt: ”Lagen för motsvarigheter mellan andliga och timliga ting är underbart noggrann i sina verkningar. Människor, som styras af ett dystert sinne, draga till sig dystra ting. Människor, som alltid äro modlösa och misströstande, lyckas aldrig i någonting och lefva blott genom att blifva en börda för någon annan. De förhoppningsfulla, glada, tillitsfulla draga till sig villkoren för framgång. Af det sätt hvar på gården eller bakgården underhålles, kan man se ägarens rätta lynne. En kvinna visar sitt sinnes tillstånd genom sitt hem och sitt hvardagslag. Den tanke, som är mest framskjuten, bringar sitt motsvarande synliga element till kristallisering omkring oss lika säkert och bokstafligen så, som den synliga kopparbiten i lösningen drager till sig den osynliga kopparen i denna lösning. Ett sinne, alltid förhoppningsfullt, modigt tillitsfullt, fast beslutet för ett bestämdt mål och fasthållande vid detta mål,

drager till sig ur elementerna ting och krafter, som gynna vinnandet af målet.

"Hvarje din tanke har för dig ett bokstafligt värde. Styrkan i din kropp, styrkan i din själ, framgången i din verksamhet, det nöje ditt sällskap medför åt andra, allt beror på beskaffenheten af dina tankar — — Allt efter det sinnelag du gifver insteg i din ande, upptager denna, i öfverensstämmelse med ditt sinnelag, osedda elementer. Detta är lika mycket en kemisk lag som en andlig lag. Kemien är icke inskränkt till de elementer vi se. De elementer vi icke se med lekamliga ögon, öfvergå i antal tiotusen gånger dem vi se. Kristi förmaning: "Gören väl mot dem, som hata eder", grundas på ett vetenskapligt faktum och en naturlig lag. Att göra godt (väl) är således att kalla till sig alla elementer af kraft och godhet i naturen. Att göra ondt är att påkalla motsatta, förstörande elementer. När våra ögon blifva öppnade, skall själfbevarelsedriften förmå oss att utestänga alla onda tankar. De, som lefva af hat skola af hat förgås; det vill säga: "Om någon dräper med svärd, måste han med svärd dräpas". Hvarje ond tanke är ett svärd, draget mot den person till hvilken den är riktad. Om till svar därpå också ett svärd drages, är det så mycket sämre på båda hållen.

Och en annan, som fullväl vet, hvad han talar om, har sagt: "Dragningskraftens lag verkar alltomfattande på planet för hvarje verksamhet, och vi draga till oss allt hvad vi önska eller vänta. Om vi begära ett och önska ett annat, blifva vi som ett hus, det där sätter sig upp mot sig själf, och som

snarligen förödes. Bestäm dig med fasthet för att begära blott det du önskar, och du skall draga till dig just det du önskar — — — Bär med dig hvad slags tanke du vill, och så länge du behåller den, huru du än må färdas vida öfver land eller haf, skall du oupphörligt draga till dig antingen medvetet eller omärkbart, fullt exakt och endast det, som motsvarar den förhärskande beskaffenheten af din egen tanke. Tankar äro vår enskilda egendom, och vi kunna styra dem efter eget tycke endast genom att stadigt erkänna vår förmåga att göra detta.”

Vi talade nyss om själens attraktionsförmåga. Tron är ingenting hvarken mer eller mindre än en verksamhet af *tankens krafter* i form af ett allvarligt begär, förbundet med visshet om dess uppfyllande. Och i den mån som tron, detta hjärtliga begär, sålunda planteradt, oafåtligt uppehålles och vattnas af fast förhoppning, i just samma mån antingen drager det till sig krafter eller förändras, från det osynliga till det synliga, från det andliga till det materiella, för hvilket det har uppkommit.

Men låt blott element af tvifvel eller fruktan inträda däri, och det som eljest skulle vara en väldig kraft blir så neutraliseradt, att det misslyckas i sitt förverkligande. Ständigt vidhållet och ständigt uppfriskadt af det fasta hoppet, blir det en kraft, en attraktionsförmåga, som är oemotståndlig och pålitlig, och resultaten blifva pålitliga i direkt förhållande därtill.

Vi skola framdeles finna, liksom vi nu redan funnit, att allt det härliga, som är sagdt om tron, de

härliga löften, som blifvit gifna i förbindelse med denna, icke äro blott osäkra känsloutgjutelser, utan allesamman stora vetenskapliga fakta hvilande på stora, oundvikliga lagar. Vi börja nu, några börja åtminstone tillämpa dessa lagar med förstånd och icke blindvis, som så ofta och så länge varit fallet.

Mycket talas nu för tiden om viljan. Den omnämnes ofta, som om den vore en kraft i och för sig. Men viljan är kraft och makt endast så till vida, som den är en särskild form för uttryckande af tankekrafterna; ty det är genom hvad vi kalla vilja, som tanken samlar sig och får en viss riktning, och i samma mån som tanken sålunda samlas och får sin riktning, är den också effektiv i fråga om det arbete den sändes att utföra.

I viss mening finnes det två slags viljor — den gudomliga och den mänskliga. Den mänskliga viljan är viljan hos hvad vi, för bekvämlighets skull, här kalla vårt lägre jag. Denna är den vilja, som har sin tillvaro blott inom sinnena och i det lekamliga — förståndsviljan. Det är viljan hos den, som ännu ej vaknat upp till förståelse af att det verkligen finnes ett lif, som vida öfvergår blotta sjäslifvet och de fysiska sinnenas lif, och som, förverkligadt och genomlevadt, icke undantränger eller förringar det förra, utan tvärtom bringar det till dess högsta fullkomlighet och till förmågan af högsta känsla af lycka. Den gudomliga viljan åter är viljan hos vårt högre jag, viljan hos den, som uppfattar sitt enhetsförhållande till det gudomliga och som följaktligen låter sin vilja verka i samklang med, i förning med den gudomliga viljan. "Herren din Gud

är *midt uti i dig*, en stor hjälpare." Den mänskliga viljan har sina gränser. Härintill och icke vidare, säger lagen. Den gudomliga viljan har inga gränser. Den är allsvåldig. Allting äro dig lofliga och undergifna, säger lagen, och sålunda blir den mänskliga viljan, i samma mån som den öfvergår i, kommer i samklang med och verkar i förening med den gudomliga, också allsvåldig. Då är det som "Du skall besluta en ting och den skall blifva dig stadfäst". Lifvets och maktens stora hemlighet är således att åstadkomma och bibehålla medveten förbindelse med denna eviga källa.

Lifvets makt, lifvet själf, bestämmes genom förhållanden med hvilka det ingår förbindelse. Gud är icke blott öfversinlig utan också allestädes närvarande i sinnevärlden. Han skapar, verkar, styr världsalltet intill nu, i ditt lif och i mitt lif, alldeles så som han alltid gjort. Vi äro alltför mycket böjda för att betrakta Honom som en frånvarande husbonde, såsom om Han hade satt i verksamhet alla krafter i det stora världsalltet och sedan begifvit sig därifrån.

Men blott så till vida, som vi betrakta Honom både såsom öfversinlig och närvarande i sinnevärlden kunna vi också deltaga i Hans lif och Hans makt. Ty i samma mån som vi erkänna Honom såsom den evige Anden af lif och kraft varande intill nu, intill just detta ögonblick, verkande och uppenbarande sig uti och genom allt, och sålunda i samma mån som vi komma till klarhet om vår enhetlighet med detta lif, blifva vi deltagare uti och förverkliga i oss själfva egenskaperna

i Hans lif. I samma mån som vi öppna vår själ för den inflytande strömmen af detta både inneboende och öfversinliga lif, göra vi oss själfva till språkrör, genom hvilka det eviga förnuftet och den eviga allmakten kan verka.

Det är genom själsverksamheten vi blifva i stånd att förbinda det verkliga andliga lifvet med det timliga lifvet, och sålunda sätta det andliga lifvet i stånd att uppenbara sig och verka genom det lekamliga. Tankelifvet behöfver *alltjämt* upplysas inifrån. Denna upplysning kan blott inkomma däri just i den mån som vi genom förmedling af själen uppfatta och förstå vår enhetlighet med det gudomliga, hvilket i hvarje själ har sin särskilda form af uppenbarelse.

Detta gifver oss den inre ledning, som vi kalla omedelbar ingivelse. "För den andliga naturen och uppfattningen är ingivelsen alldeles detsamma, som det sinliga förståendet är för den sinliga naturen och uppfattningen. Det finnes ett inre andligt förstånd, genom hvilket människan blir tillgänglig för direkt uppenbarelse och kännedom om Gud och naturens och livets hemligheter. Det är detta andliga sinne, som öppnar sig inåt, liksom de lekamliga sinnena öppna sig utåt; och emedan det har den förmågan att i första hand och oberoende af yttre kunskapskällor varseblifva, fatta och känna sanningen, kalla vi den ingivelse. All inspirerad undervisning, alla andliga uppenbarelser grunda sig på förståendet af denna själens andliga gåfva och dess förmåga att mottaga och tillämpa dem. — — Människans medvetna enhet med Fadren

i anda och afsikter, uppkommen af hennes högsta begär och högsta tillit, öppnar genom detta andliga sinne hennes själ för omedelbar ingifvelse och upplysning från den gudomliga allvisheten och den medverkande kraften hos den gudomliga allmakten, hvilket gör människan till profet och lärare.

"På detta högre stadium af förverkligadt andeligt lif i köttet, behåller själen den opersonliga ställningen, handlar med obunden frihet och ogrumlad syn och omfattar sanningen genast i första hand, oberoende af alla yttre kunskapskällor. Närma vi oss alla varelser och allting från den gudomliga sidan, se vi dem i den gudomliga allvetenhetens ljus. Guds ändamål med dem och sålunda också sanningen dem angående, så som den hvilar i Guds Ande uppenbaras oss då genom direkt upplysning från den gudomlige Anden, för hvilken själen upplåter sig genom det andliga sinne vi kalla omedelbar inblick, intuition." Somliga kalla detta själens röst; andra kalla det Guds röst; ännu andra gifva det benämningen det sjätte sinnet. Det är vårt inre, andliga sinne.

I den mån vi förstå vårt eget *rätta* jag, förstå enhetligheten af vårt eget lif med det eviga lifvet, och i den mån vi upplåta vår själ för detta gudomliga ingjutande, talar också denna ingifvelsens röst, denna själens, denna Guds röst allt tydligare; och ju mera vi lära känna, lyssna till och lyda den, desto tydligare talar den, till dess småningom den tid kommer, då den rösten är fullt tillförlitlig, *absolut tillförlitlig* såsom ledning för oss.

Lifvets fullhet — kroppslig helsa och styrka.

Gud är det eviga lifvets Ande. Om vi hafva förmåga att fullt upplåta vår själ för dess gudomliga ingjutande i oss, betyder detta, äfven hvad vårt lekamliga lif angår, mera än vi i början torde föreställa oss. Ty det är ju klart, att denna eviga andes lif, till följe af själfva sin natur, ej kan gifva rum för någon sjukdom; och om så förhåller sig, kan ej heller någon sjukdom förefinnas i den varelse, där denna ande fritt får inträda, och fritt får genomströmma.

Låtom oss redan från början fastställa att, i fråga om det lekamliga lifvet, *kommer allt lif inifrån och utåt*. Det finnes en oföränderlig lag, som säger: "Så, som det inre, så ock det yttre; orsak, verkan". Med andra ord, tankekrafterna, det olika själstillståndet, sinnesrörelserna, allt detta har i sin tid också sin inverkan på kroppens tillstånd.

Någon säger måhända: "Jag hör nu för tiden mycket talas om själens inverkan på kroppen, men jag tror just inte så mycket därpå." Gör du inte? Någon kommer till dig med en oväntad nyhet. Du bleknar, du darrar, eller kanske du svimmar. Det

är dock genom din själ, som denna nyhet kommer till dig. En bekant säger dig, kanske vid bordet, något, som synes dig mycket ovänligt. Du blir sårad däraf, som vi säga. Din middag smakade dig förut mycket väl, men från denna stund är din matlust borta. Det, som sades, kom dock till dig genom förmedling af din själ och sårade dig genom denna.

Se, där går en ung man, som släpar fötterna och snafvar öfver minsta hinder på sin väg. Hur kommer det sig? Helt enkelt af att han är svag till själen, är idiot. Med andra ord, en osäkerhet i själens tillstånd frambringar också osäkerhet i kroppens. Att vara säker och viss inom sig, är att också vara säker på foten. Att vara stapplande inom sig, är att också stappla på fötterna.

En annan gång uppstår oförmodadt någon farlighet. Du står där darrande och matt af rädsla. Hvarför är du oförmögen att röra dig? Hvarför darrar du? Och ändå tror du, att själen har blott föga inflytande öfver kroppen! Eller du behärskas för ögonblicket af ett häftigt anfall af vrede. Några timmar därefter beklagar du dig öfver svår hufvudvärk. Och ändå tyckes du ej fatta att tankar och sinnesrörelser hafva makt öfver kroppen.

Häromdagen talade vi med en vän om knot och misströstan. "Min far är mycket fallen för att misströsta", sade han. "Er far är icke frisk", sade jag. "Han är icke stark och kraftig, icke företagsam och rask". Jag beskref vidare för honom hans fars hälsotillstånd och alla de svårigheter, som besvarade honom. Min vän såg på mig, ytterst för-

vånad. "Känner ni min far?" frågade han. "Nej", svarade jag. "Hur kan ni då så tydligt beskrifva det onda, hvaraf han lider?" — "Ni sade mig ju, att er far är mycket fallen för att misströsta. Det var att angifva orsaken, och då jag beskref er fars klena helsa behöfde jag blott med orsaken förbinda dithörande, särskilda verkningar."

Frukten och misströstan hafva den verkan att hämma kroppens förrättningar, så att lifskrafterna strömma långsamt och trögt igenom densamma. Lugn och hoppfullhet verka alldeles motsatt, så att lifskrafterna strömma fram med sådan fart, att sjukdomen sällan finner fotfäste.

Man känner ju många fullt pålitliga fall af följande slag: En moder har under några ögonblick öfverlämnat sig åt den häftigaste vrede, och barnet vid hennes bröst har dött inom en timme, så förgiftad har modersmjölken blifvit genom kroppssystemets afsöndringar medan det behärskades af detta vredesutbrott. Vid andra liknande tillfällen hafva svåra sjukdomar och konvulsioner blifvit följden.

En välbekant vetenskapsman har flere gånger gjort följande experiment: I ett upphettadt rum har man infört flere personer, alla för ögonblicket under inflytande af häftig sinnesrörelse, af uppbrusande vrede eller andra starka lidelser. Experimentören har då tagit en svettdroppe från enhvar, och har sedan genom noggrann kemisk analys kunnat bestämma hvad slags sinnesrörelse, som behärskat hvar och en af dessa personer. Samma resultat har dessutom erhållits genom kemisk analys af personernas saliv.

En känd amerikansk skriftställare, graduerad vid en af våra förnämsta medicinska högskolor, och hvars djupa forskningar just gällt de krafter, som bygga upp kroppen och de, som nedrifva den, säger: "Själén är kroppens naturliga beskyddare. — — Hvarje tanke sträfvär att reproducera sig själf, och hemska skildringar af sjukdomar, sinnlighet och alla slags laster frambringa skrofler och spetälska i själen, som sedan reproduceras i kroppen. Vreden förändrar den kemiska sammansättningen af saliven till ett gift, som kan vara lifsfarligt. Det är välbekant, att häftiga och starka sinnesrörelser inom få timmar icke blott försvagat hjärtats rörelser utan till och med förorsakat död och vansinne. Vetenskapsmän hafva upptäckt, att det förefinnes en kemisk olikhet mellan den hos en person med brottsligt medvetande frambrytande kallsvetten och vanlig utdunstning genom svett. Och sinnesbeskaffenheten hos en brottsling kan stundom utrönas genom hans svett, som när den sättes i beröring med selensyra, framkallar en bestämd ljusröd färg. Vi veta alla, att skrämsel har dödat tusentals offer, medan å andra sidan *mod ger stor kraft*.

"Vrede hos modren kan förgifta ett dibarn. Rarey, den ryktbare hästtämjaren, sade att ett häftigt ord ibland kunde hos en häst höja pulsen med tio slag i minuten. Om det förhåller sig så med en häst, hvad skola vi då säga om denna makt, när det gäller mänskliga varelser, synnerligast barn? Stark sinnesrörelse kan stundom framkalla uppkastningar. Ytterlig vrede eller förskräckelse kan förorsaka gulsot. Ett anfall af ursinnig vrede har be-

visligen haft slaganfall och död till påföljd. Sorg, långvarig svartsjuka, ständig oro och gnagande bekymmer kunna stundom bidraga till utbrott af van-sinne. Sjukliga tankar och stridiga sinnesstämmningar äro sjukdomars naturliga luft, och brottet födes och växer till i själens miasma."

Af allt detta framgår det sakförhållande, som numera vetenskapligt bevisas, nämligen att alla själens mångfaldiga stämningar, lidelser och känslor hafva hvar sin särskilda olika verkan på kroppen, och att hvar och en af dem, om man i någon högre grad öfverlämnar sig däråt, alstrar sin särskilda form af sjuklighet, som med tiden kan blifva kronisk.

Blott ännu några ord rörande huru detta tillgår. Om en person för ögonblicket behärskas af, låt oss säga, ursinnig vrede, uppkommer i den fysiska organismen något, som ganska riktigt kan kallas ett åskväder i kroppen, och som har den verkan att förskämma, eller snarare fräta kroppens normala, sunda och lifgifvande afsöndringar, så att de, i stället för att utföra sitt naturliga arbete, blifva giftiga och förstörande. Och om detta fortgår i större utsträckning, åstadkomma de med sitt samlade inflytande ofta någon särskild form af sjuklighet, som i sin tur blir kronisk. På samma sätt måste också sinnesrörelser, motsatta de onda, nämligen vänlighet, kärlek, välvilja, godhet bidraga att sporra ett sundt, renande och lifgifvande flöde af alla kroppsliga afsöndringar. Alla kroppens kanaler synas då vara fria och ohindrade — lifskrafterna strömma med fart därigenom. Och just dessa krafter, försatta i eldig rörelse, skola med tiden motverka de

giftiga och sjuklighetsfostrande följderna af deras motsatser.

En läkare besöker en sjuk. Han ger i dag ingen medicin. Men blotta besöket af läkaren gör, att patienten befinner sig bättre. Läkaren har fört med sig en fläkt af hälsa, en glädigare ton och stämning; han har fört med sig nytt hopp in i sjukrummet och han lämnar det kvar där. I själfva verket har det hopp och den belåtenhet han medförde, fäst sig hos och utfövat ett omärkbart, men starkt inflytande på patienten och hans sinnesstämning; och denna af läkaren meddelade stämning verkar i sin ordning på patientens kropp; sålunda underhjälpes tillfrisknandet förmedelst denna andliga inverkan.

»Ty vet, att allt, som godt och ljufligt är,
Blir själens stöd, och kroppens, likaväl;
Och därför, ock, hvad mest oss kraft beskär,
Är *Hoppet*, balsam för båd' kropp och själ.»

Ibland höra vi någon sjuklig person säga till en annan: "Jag känner mig alltid bättre, när du kommer". I dessa ord ligger en djup, vetenskapligt riktig tanke förborgad. "Den vises tunga läker sår". Suggestionsförmågan, för så vidt den angår människoanden, är ett högst intressant och underbart fält att studera. Underbara och mäktiga krafter kunna genom denna förmåga sättas i verksamhet. En af världens mäst bemärkta vetenskapsmän, öfverallt erkänd såsom den förnämste af nu lefvande anatomicer, har genom kemiska experiment bevisat, att människans hela kroppsbyggnad kan blifva full-

komligt förändrad, omgjord, så att säga, under en period af mindre än ett år, och att delar däraf kunna inom en tid af några få veckor blifva helt och hållet omskapade.

"Menar ni", hör jag frågas, "att kroppen kan förändras från sjukligt till friskt tillstånd genom inre krafterns arbete?" Just det menar jag, och hvad mera är, att detta just är naturläkekonstens metod. Den metod, nämligen, som verkar förmedelst droger, medicin och yttre medel, är den konstlade metoden. Det enda, som någon medicin eller drog kan göra, är att bortdrifva hinder, så att lifskrafterna helt enkelt få någon lättnad i sitt arbete. Det rätta, verkligen helande förloppet måste ske genom arbete af lifskrafterna inom kroppen. En läkare och kirurg med världsrykte uttalade sig nyligen inför sina kamrater på följande sätt: "Under förgångna generationer har inom medicinen det inflytande på nutritionen, som är aldra viktigast, nämligen själfva *lifsprincipen*, blifvit förbisedd, och såväl medicinska studier, som allt hvad därtill hör, har gått i den riktning, som inskränker oss till det materiellas inverkan på det andliga. Detta har betydligt hindrat läkarne själfva i deras sträfvan efter vetenskapens utveckling, och följaktligen är inom deras yrke ännu allt, som rör den psykiska medverkan, i tämligen rudimentärt och outveckladt tillstånd. Men det nittonde seklets ljus har dock grytt, och människosläktet i allmänhet tager några steg i riktning mot hjälp af naturens dolda krafter. Läkare måste nu ställa sig i samma led, som studenter i psykologi och följa sina ledare ut på den

andliga sjukvårdens vidare fält. Nu är ej tid att dröja, att tvifla, att tveka, Den som blir efter, är förlorad, ty hela mänskligheten är med i denna rörelse."

Jag vet mycket väl, att just i förbindelse med det vi nu afhandla, har under sistlidna åren mycket ofog bedrifvits. Många löjliga och dåraktiga saker har man påstått och begått; men detta talar ej emot och har alldeles bestämdt ingenting att göra med de stora grundprinciperna. Så har det också alltid förhållit sig under första tiden af hvarje etiskt, filosofiskt eller religiöst systems framträdande. Men under tidens gång hafva dessa löjliga, dåraktiga saker fallit bort, och de stora, evigt bestående grunderna framstått mer och mer tydligt bestämda.

Jag känner personligen till flera fall, då just genom dessa krafter en fullständig och varaktig kur blifvit genomförd och det under en förundransvärd kort tidrymd. Några af dessa hade af den vanliga läkarekonsten *materia medica*, öfvergifvits. Vi hafva mångfaldiga berättelser om dylika fall under alla tider och i förbindelse med alla religioner. Och hvarför skulle förmågan att nyttja sådana botemedel icke ännu i dag finnas hos oss? *Förmågan finnes* och skall blifva aktuel i samma mån som vi lära oss förstå de stora lagar, dem man i flydda tider kände.

Den ena människan kan i hög grad bidra till den andras helbregdande, men därvid förutsättes nästan oundvikligen medverkan hos den, som skall behandlas. I de helbregdagörelser, dem Kristus för rättade, fordrade han nästan alltid medverkan af

dem, som vände sig till honom. Hans fråga var nästan alltid denna: "Tror du?" På så sätt uppväckte han till verksamhet de lifgifvande krafterna hos den, som skulle botas. Om någon känner sig mycket svag, om hans nervsystem är utmattadt, eller om genom någon sjukdom hans sinne förlorat sin spänstighet, så att han ej kan arbeta med kraft, då kan det vara godt för honom att för en tid söka hjälp och medverkan af någon annan. Men vida bättre vore det för honom, om han själf kunde bringa sig till lefvande kunskap om allmakten af sina egna, inre krafter.

Den ene kan bota den andre, men för att blifva *varaktigt helbregda*, måste man bota sig själf. På så sätt kan en annan person vara en utmärkt god hjälp, såsom lärare, genom att föra den sjuke till klar uppfattning af de inre krafterna, men i hvarje fall måste han, för att kuren skall blifva varaktig, själf nödvändigt också arbeta. Kristi ord voro nästan beständigt dessa: "Gå, och synda ej härefter", eller, "dina synder förlåtas dig", hvarmed påpekades det eviga och oföränderliga förhållande, att all sjukdom och därmed följande lidande är den omedelbara eller medelbara följden af något lagbrott, medvetet eller omedvetet, afsiktligt eller oafsiktligt.

Lidandet är afsedt att finnas till, endast så länge, som synden finnes till, synden, icke nödvändigtvis ur teologisk synpunkt, men alltid ur filosofisk synpunkt, men många gånger också ur båda. I den stund olydnaden mot lagen för tillvaron upphör, försvinner också orsaken till lidandet; och ehuru inom oss torde finnas kvar den samlade verkan af

lagbrottet, är dock själfva orsaken borta och följaktligen kan ingen verkan i form af tillökning uppkomma. Och det sjukliga tillstånd, som uppstått, börjar försvinna, så snart de rätta krafterna sättas i verksamhet.

Det finnes ingenting, som så hastigt och så fullständigt bringar oss i samklang med de lagar, under hvilka vi lefva, som detta lefvande medvetande om vår enhetlighet med den eviga ande, som är lif af allt lif. I denna enhetlighet kan ingen sjukdom finnas, och ingenting kan lättare ur organismen bortdrifva alla de hinder, som samlat sig där, eller, med andra ord, den sjukdom, som stannat där, än ett fullständigt medvetande om och fullkomligt upplåtande af oss själfva för denna heliga andas ingång. "Jag skall gifva eder min anda, och I skolen lefva."

I den stund människan fullt förstår sin enhetlighet med den evige anden, förstår hon ock, att hon själf är ett andligt väsende och ej blott en lekamlig varelse. Hon begår då ej längre det misstaget, att anse sig själf som en kropp, underkastad sjukdomar och kroppsliga lidanden, utan förstår, att människan är en ande — ande nu, och här, så mycket hon någonsin kan blifva — och att anden bygger upp och sålunda blir herre öfver kroppen, det hus, hvori han dväljes, och att han, i den stund han förstår sin makt, ej låter denna hydda få herraväldet öfver honom. Han fruktar ej mera hvarken elementerna eller några af de makter, dem han förut i sin okunnighet låtit få välde öfver kroppen och skada den. I den stund han förstår sin egen

öfverhöghet, lär han sig att älska det han förut fruktat, på den tid han var ur samklang därmed. Sålunda kommer han i öfverensstämmelse med dem, eller, snarare, han ordnar dem så, att de komma i öfverensstämmelse med honom. Han, som fördom var slaf, är nu herre. I den stund vi komma att älska något, kan det ej göra oss skada.

Det finnes i denna dag nästan oräkneliga skror, svaga och lidande till kroppen, hvilka skulle blifva starka och friska, om de blott ville gifva Gud tillfälle att öfva sitt verk. Till dessa skulle jag vilja säga: "*Utestäng icke det gudomliga inflytandet*". Gör hellre allt annat, än detta. Upplåt ditt inre därför. Påkalla det. I den mån du upplåter dig därför, skall det också strömma in och ingjuta i din kropp en så lefvande kraft, att de gamla hindren, som hittills stått i vägen, skola drifvas ut däraf. "Mitt ord är lif för dem, som finna det och helsan för allt kött."

Vi se en kanal, genom hvilken grumligt vatten i många dagar runnit fram. Dy och smuts har småningom samlat sig på dess botten och sidor, och fortfar att samla sig så länge det grumliga vattnet flyter fram där. Förändra detta, öppna kanalen för en snabbflytande ström af kristallklart vatten, och inom kort skall till och med den vid sidorna samlade orenligheten, liksom den på botten, vara försvunnen. Kanalen blir fullkomligt rensad. Den blir vacker i stället för vedervärdig, som förut. Och ännu mera, det vatten, som nu flyter därigenom, är värdefullt; det gifver förfriskning, hälsa och krafter åt dem, som använda det.

Ja, just så pass, som du förverkligar din enhetlighet med denna lifvets eviga ande och sålunda uppväcker dina slumrande krafter, din förborgade förmåga, så pass skall du ock utbyta sjukdom mot helsa, misstämning mot belåtenhet, lidande och smärta mot öfverflödande helsa och sundhet. Och i samma mån, som denna helhet, denna öfverflödande helsa och styrka hos dig själf för dig blir verklighet, skall du också öfverföra den till alla, med hvilka du kommer i beröring; ty vi få ej glömma, att helsan är smittosam, lika väl som sjukdomen är det.

Jag hör någon fråga: "Hvad kan sägas på konkret sätt i fråga, om den praktiska tillämpningen af dessa sanningar, så att man får veta huru man skall kunna bibehålla ständig kroppslig helsa, och ännu mera, kunna själf bota sig från någon påkommen sjukdom?" Härtill svaras, att det hufvudsakligaste som kan göras, är att påvisa den stora princip, som är grunden härtill, och att hvar och en själf måste göra sin egen tillämpning; den ene kan ej rätt väl göra detta för den andre.

Först måste det sägas, att blott detta, att man håller fast vid tanken på fullkomlig helsa, sätter i verksamhet lifskrafter, hvilka med tiden i mer eller mindre grad bidraga till frambringande af den åsyftade verkan, fullkomlig helsa. Tala vi nu åter mera direkt med hänsyn till själfva den stora principen, är det genom dess natur själfklart, att mera kan uträttas förmedelst tillvägagångendet vid tillegnande däraf, än förmedelst blott jakande därtill, ehuru detta

senare för somliga skulle kunna vara en hjälp, ett stöd vid tillegnandet.

Men i den mån vi komma i lefvande känsla af vår enhetlighet med lifvets eviga ande, från hvilken allt lif i personlig form har kommit, och vi genom denna känsla upplåta oss för dess gudomliga ingjutande, sätta vi också i verksamhet krafter, som förr eller senare skola bringa äfven den lekamliga kroppen i ett tillstånd af öfverflödande helsa och kraft. Ty genom att förstå och medgifva, att denna lifvets eviga ande just för sin naturs skull icke kan tillåta någon sjukdom, och förstå hurusom detta således är lifvet i oss då vi tillegna oss enhetligheten därmed, kunna vi så upplåta oss för denna andes mera öfverflödande ingång, att det sjukliga kroppsliga tillståndet — verkan — skall gifva efter för dess fullkomnade makt, och om detta skall ske hastigare eller långsammare, beror alldeles på oss själfva.

De hafva funnits, som förstått så upplåta sig för denna gemenskap, att tillfrisknandet gått ögonblickligt och blifvit bestående. Måttet af intensitet bestämmer också tidsmåttet. Det måste dock vara en lugn, stilla, afvaktande intensitet, icke en orolig, upprörd, otålig spänning. Det finnes också andra, som mera gradvis kommit till samma resultat.

Mången skall finna stor hjälp och mången skall blifva fullt frisk genom att gå till väga ungefär på följande sätt: Med lugn i sinnet och med ett hjärta fullt af kärlek till alla, skall du gå in i dig själf, fasthållande den tanken: "Jag är ett med lifvets eviga Ande, lifvet i mitt lif. Jag, såsom en ande,

ett andligt väsende, kan i min verkliga, rätta natur ej gifva rum åt någon sjuklighet. Jag upplåter nu min kropp, där sjukdomen fått insteg, jag upplåter den fullt åt denna eviga andes ingjutande, och nu, redan nu, strömmar den in uti och ilar genom min kropp och helbregdagörelsen pågår". Öfvertyga dig härom så fullkomligt, att du börjar känna en lifvande och värmande glöd, som lifskrafterna sprida i kroppen. Tro, att botandet redan begynt. Tro det och håll fortfarande fast därvid. Många människor önska ifrigt en sak, och vänta något annat. De hafva större tilltro till det ondas makt än till det godas, och därför förblifva de sjuka.

Vill man åt detta begrundande, denna tro, behandling eller hvad man vill kalla det, öfverlämna sig på bestämda tider, så ofta man önskar, och sedan fortfarande hålla sig i samma sinnesstämning, och på så sätt låta kraften fortfarande verka, kan man ej annat än förvånas öfver huru hastigt kroppen utbyter ett sjukligt och oroligt tillstånd mot helse och lugn. Egentligen finnes dock ej här orsak till förvåning, ty på så sätt blott tillåter man Allmakten att utföra det verk, som i alla fall dock till sist af denna Allmakt skulle göras.

Om sjukligheten är lokal, och man vill, jämte den öfriga kroppen, särskildt upplåta en del för denna ingjutning af lif, kan man hålla denna särskilda kroppsdel i tankarne, ty genom att fästa tankarne på denna del, lifvas eller ökas lifskrafternas flöde därstädes. Likvisst måste man alltid komma ihåg, att hvilket ondt, som än härmed skall botas, kan dock det ondas verkan icke upphöra, förrän or-

sakerna blifvit undanröjda. Med andra ord, så länge, som något våldförande af lagar äger rum, så länge blir resultatet sjukdom och lidande.

Detta, som vi nu beskrifvit, har sitt inflytande icke blott öfver den sjukliga kroppen, utan gifver, äfven, där sådant ej är i fråga, ökad lekamlig kraft, styrka och liflighet.

Man känner till, under alla tidehvarf och i alla länder, helbregdagörelse förmedelst inre krafter, alldeles oberoende af yttre medel. Många hafva metoderna varit, eller rättare sagdt, många ha de benämningar varit, som man gifvit dem, men den stora lagen, hvarpå de alla grundats, är en och densamma, och densamma i denna dag, Då Mästaren utsände sina lärjungar, uppdrog han åt dem att hela de sjuka och bedröfvade, såväl som att lära folket. De första kyrkofäderna ägde denna helande förmåga; den var, i korthet sagdt, en del af deras verksamhet.

Och hvarför skulle vi icke nu hafva samma förmåga, som de hade då? Äro lagarne förändrade? De äro ju alldeles desamma, som då, hvarför då icke? Helt enkelt därför, att vi, med några få sällsynta undantag, ej äro i stånd att komma förbi blotta bokstafven af lagen in uti dess sanna lifsande och kraft. Det är bokstafven, som dödar, det är anden, som gifver lif och kraft. Hvarje själ, som blir så individualiserad, att hon bryter igenom blotta bokstafven och kommer in till den rätta lifsanden, får då denna samma förmåga, som de alla, hvilka gått förut, och när hon kommer därhän, kan hon också meddela den åt andra, ty då blir det

denna själ, som rör sig och som skall tala med makt och myndighet.

Vi upptäcka nu skyndsamt, och skola, med tidens gång, mer och mer finna, att i själfva verket all sjuklighet med åtföljande lidande har sitt upphof i förväntadt och upprördt själstillstånd och lifsvilkor. Den andliga ställning vi intaga emot något, bestämmer i större eller mindre utsträckning dess verkan på oss. Om vi frukta eller strida emot något, är det största utsikt till att det utöfvar en menlig, en rent af olycksbringande verkan på oss. Komma vi i harmoni därmed genom att helt stilla tro på och inom oss häfda vår öfverlägsenhet, skola vi i den mån detta lyckas, också vara befriade från all skadlig verkan däraf.

Ingen sjukdom kan inkomma eller få fäste i vår kropp, om den ej därinne finner någonting motsvarande, som möjliggör det. Och på samma sätt kan intet ondt eller icke önskvärdt inkomma i vårt lif, om det ej redan finnes något där, som inbjuder sådant och banar väg därför. Ju förr vi börja ransaka oss själfva, för att finna orsaken till hvad som träffar oss, ju bättre är det, ty ju förr börja vi då göra tillståndet inom oss sådant, att endast det goda kan inkomma uti oss.

Vi, som just af naturen borde vara herrar öfver omständigheterna, blifva för vår okunnighets skull behärska af nästan oräkneliga omständigheter af alla slag.

Är jag rädd för "drag"? Det är ingenting däri — draget är ju blott en liten förfriskande ström af Guds fria, rena luft — som skulle kunna förorsaka

mig något ondt, ådraga mig en förkylning, kanske en svår sjukdom. Draget kan skada mig blott så vidt, som *jag själf* gör det möjligt, blott så vida jag tillåter det skada mig. Vi måste skilja mellan orsaker och blotta tillfälligheter. Draget är ingen orsak och för ej heller orsak med sig.

Två friska personer äro utsatta för luftdrag. Den ene blir sjuk däraf, den andre erfar ej ens något obehag, utan finner det snarare angenämt. Den ene är omständigheternas slaf; han är rädd för draget, förödmjucar sig inför det, tänker oupphörligt på huru det kan skada honom. Med andra ord, han öppnar hvarje port, hvarigenom det kan inträda och hålla sig fast hos honom, och så medför det — i sig själf oskyldigt och välgörande — just det, som han gifvit det makt att införa hos honom. Den andre räknar sig som herre öfver och icke slaf under omständigheterna. Han oroar sig ej öfver draget. Han sätter sig i den rätta stämningen, säker och trygg gentemot det, och i stället att erfara något obehag, tycker han om det, och jämte det att ren, frisk luft utifrån sålunda tillföres honom, har han också den nytta däraf, att han blir härdad mot liknande omständigheter. Men vore draget orsak till sjukdom, skulle det hos båda framkalla samma resultat. Att så ej sker, visar att det ej är orsak, utan blott en omständighet, och det frambringar hos hvar och en af de båda just den verkan, som motsvarar de vilkor hvilka finnas inom dessa båda personer.

Det stackars "draget!" Huru många tusen, huru många millioner gånger har det ej varit syndabock för dem, som äro alltför okunniga, eller alltför

fega för att se sin egen svaghet rätt i ansiktet och som, i stället för att vara härskare, förblifva krypande slafvar. Tänk på hvad detta betyder! En människa, skapad till afbild af den evige Gud, att dela hans lif och makt, född till herravälde, och nu rädd, darrande, krypande för en liten fläkt af frisk, lifgifvande kraft. Men syndabockar äro goda att hafva, om ock den enda nytta de göra är att understödja våra ständiga bemödanden att bedraga oss själfva.

Bästa sättet att afvärja de obehagliga följder luftdraget brukar medföra, är att först laga att det inre tillståndet blir friskt och rent, och sedan förändra sinnesstämning gentemot det. Öfvertyga dig om, att det af sig själft ej har någon makt utan blott den makt, som du medgifver det. På så sätt är du ej längre i strid emot det, och behöfver ej mera frukta det. Sätt dig i drag några gånger och hårda dig däremot, hvilket hvar och en, som bär sig förnuftigt åt, ganska lätt kan göra. "Men om man är sjuklig, eller särskildt ömtålig för drag?" Var då helt enkelt litet förståndig i början; uppsök ej det svåraste, som finnes, synnerligast om du ej i själ och sinne känner dig detta vuxen, ty om du det ej gör, betyder det, att du ännu fruktar det. Den förnämsta regulatorn i allt vårt lif, *det sunda förnuftet*, måste vara med här, liksom öfverallt annorstädes.

Om vi äro födda till välde, och att vi det äro, visar det förhållande, att somliga uppnått det — och hvad en *har* nått, *kunna* alla förr eller senare nå — så är det icke nödvändigt, att vi äro

undergifna någon lekamlig makt. Ju mera vi äro öfvertygade om vår inre makt, ju mera äro vi också härskare och kunna befalla; ju mera vi brista i denna öfvertygelse, ju mera blifva vi slafvar och låta befalla oss. Vi bygga upp af hvad vi finna inom oss; vi draga till oss allt, som kommer till oss, och allt i öfverensstämmelse med andlig lag, ty all naturlag är andlig lag.

Hela det mänskliga lifvet består af orsak och verkan; däri finnes ej något, som är slump, och sådant finnes ej heller i hela det vida världsalltet. Äro vi ej nöjda med hvad som möter oss i lifvet? Hvad vi då skola göra, är icke att öda tiden med jämmer öfver det inbillade något, som vi skapa och kalla ödet, utan vi skola gå in i oss själfva och förändra de orsaker, som arbeta där, så att andra ting må komma, ty just det vi gifva orsak till, skall komma. Detta gäller icke blott den lekamliga kroppen, utan ock alla lifvets skiftningar och villkor. Vi påkalla allt, som kommer, och om vi icke, medvetet eller omedvetet gjorde det, kunde det icke och skulle icke komma. Detta må otvifvelaktigt för somliga vara svårt att i begynnelsen tro eller till och med att se. Men ju mer man uppriktigt och fördomsfritt betänker det och vidare forskar i tankkrafternas tysta, men genomgripande och, så att säga, allsmäktiga arbete, och inom och omkring sig spårar verkan däraf, blir det mera tydligt och lätt att förstå.

Och hvad som sedan kommer, beror i sin verkan på oss helt och hållet på vår andliga stämning mot detsamma. Männe den eller den tilldragelsen

eller omständigheten förorsakar dig obehag? Nåväl, den gör det och stör sålunda din frid, blott emedan du tillåter det. Du är skapad till att hafva oinskränkt välde öfver ditt eget område, men om du frivilligt uppgifver, om ock blott för en kort tid, detta välde åt någon eller något annat, så blir du naturligtvis den behärskade, den underlydande.

För att få lefva ostörd af öfvergående omständigheter, måste du först finna din egen hållpunkt. Du måste fast hålla dig vid denna, och sålunda inifrån kunna styra din värld. Den som icke själf bestämmer omständigheterna, tillåter proceduren blifva omvänd, och blir själf bestämd af omständigheterna. Finn din medelpunkt och lef i den. Uppgif den ej åt någon person, ej åt någonting. Och huru finner man denna medelpunkt? Genom att öfvertyga sig om enheten med den eviga Allmakten och genom att fortfarande lefva i denna öfvertygelse.

Men om du ej härskar från din egen medelpunkt, om du åt den eller den öfverlämnar makten att förskaffa dig ledsamheter, eller skada eller något ondt, tag då emot hvad detta ger dig, men låt bli att sätta dig upp mot den eviga godheten och välsignelsen af allting.

»Jag svär, att jorden skall fullkomlig vara
För den, som själf förstår fullkomlig vara;
Vår jord blott usel är och gör besvär,
Om själf du usel är och gör besvär.»

Om fönstren till din själ äro orena och strimliga, fördunklade af för dem främmande materia, skall också, när du ser ut genom dem, världen sy-

nas dig oren, dunkel och snedvriden. Sluta dock med dina klagomål; behåll din pessimism, ditt "stäckars olyckliga jag" för dig själf, så att du ej förråder huru väl dina fönster behöfva rengöras. Men därtill skall du också veta, att din vän, han, som håller sina fönster rena och klara, så att den eviga solen får upplysa allt inom honom och låta honom klart se allt utom honom — du skall veta, att han lefver i en annan värld än din.

Gå och gör dina fönster rena och klara, och i stället för att önska världen annorlunda, skall du få se huru underbart härlig och skön världen är; och finner du ej här de skönaste utsikter, är det troligt att du ej heller finner dem annorstädes.

»Dikten hängde på blommande kvist
Och mötte så skaldens blick,
Och hela vägen blef spel och dans,
När Shakespeare där framom gick.»

Denne samme Shakespeare, som blott genom att gå förbi, förorsakade detta tumult, är det som lagt i munnen på en af sina diktade personligheter de orden: "Felet, min käre Brutus, ligger ej hos stjärnorna, utan hos oss, däruti att vi äro underordnade". Och hans egen stora lifsgärning är ett ganska godt vittnesbörd om, att han hade fullt klart för sig sanningsenligheten af hvad vi nu afhandlat. Och på ett annat ställe låter han oss höra en annan stor sanning, då han säger:

»Hvart tvifvel förräderi är,
Och gör att vi mista det goda vi kunde ha vunnit,
Blott för det vi rädas försöket.»

Sannolikt finnes det ej någon verkande kraft, som bringar oss i så föga önskelig sinnesstämning, som rädslan. Vi borde kunna lefva utan rädsla, och det skola vi ock, när vi komma till full kännedom om oss själfva. Ett gammalt franskt ordspråk lyder så:

»Dig somliga sorger ha skonat,
Med andra du har dig försonat,
Men mins, hur i ångest du gått
För dem, som du *fruktade* blott!»

Fruktan och brist på tro gå hand i hand. Den ena födes af den andra. Säg mig huru pass rädd af sig en person är, och jag skall säga dig huru mycket han brister i tro. Rädslan är en kostsam gäst att underhålla, liksom misströstan också är; så kostsamma äro dessa båda, att ingen har råd att vara gästfri emot dem. Vi inbjuda till oss hvad vi frukta, liksom vi, i annan sinnesstämning inbjuda och draga till oss de inflytanden och lifsvilkor vi önska. Den själ, som behärskas af rädsla, öppnar dörren just för själfva den sak hon fruktar, för förverkligande af det tillstånd hon ängslas för.

"Hvart går du?" frågade en gång en österländsk pilgrim, som på sin väg mötte pesten. "Jag går till Bagdad för att döda femtusen människor", lydde svaret. Några dagar senare mötte samma pilgrim pesten på återvägen. "Du sade mig, att du skulle gå till Bagdad för att döda femtusen människor", sade pilgrimen, "men i stället har du dödat femtio-tusen". — "Nej", sade pesten, "jag dödade blott de

femtusen, som jag bestämt; *de andra dogo af skräm- sel.*”

Skräm- sel kan förlama hvarje muskel i kroppen. Rädsla angriper blodomloppet och äfvenså alla lifs- krafternas normala och sunda verksamhet. Skräm- sel kan göra kroppen stel, orörlig och vanmäktig.

Icke blott ådraga vi oss själfva det vi frukta, men vi bidraga också till att ådraga andra det, som vi i vårt sinne frukta för dem. Detta göra vi i förhållande till kraften i våra egna tankar, och desto mer, ju mera ömtåligt beskaffade och under infly- tande af vår tanke dessa personer äro, äfven om detta senare är omedvetet både å vår och å deras sida.

Barn, synnerligast de mycket unga, äro i all- mänhet taget, mera känsliga för omgifvande infly- tanden, än hvad fallet är med de vuxna. Somliga barn äro riktigt små känsliga fotografiplåtar, som upptaga alla inflytanden omkring dem och förkroppps- liga dessa under uppväxten. Huru noga med sitt eget rådande sinnelag borde ej de vara, som hafva barnen i sin vård! Och framför allt borde modren vara ytterst varsam under den tid, då hon bär bar- net under sitt hjärta, när hvarje tanke, hvarje sjä- lens och hjärtats stämningar hafva direkt inflytande på det ofödda barnets lif. Föräldrar borde vara ytterst noga med huru pass de fostra ett barn, större eller mindre, i rädda tankar. Detta göres många gånger ovetande å deras sida, genom ängslig om- sorg, och ibland genom hvad som skulle kunna kallas öfverdrifven omvårdnad, som är fullt lika skadlig, som försummad vård.

Jag vet mer än ett fall, då ett barn så beständigt fått lära att vara rädd för det eller det, som möjligen skulle kunna komma öfver det, att just det man fruktade ådragits barnet; i annat fall hade det antagligen alldeles uteblifvit. Mången gång har det ej funnits någon antaglig grund för sådan fruktan. Finnes verkligen orsak därtill, är det vida förnuftigare att intaga alldeles motsatt ställning och sålunda neutralisera de krafter, som blifvit satta i verket, och sedan uppehålla barnet i tankar af visdom och kraft, så att det kan blifva i stånd att möta det kommande och öfvervinna det, i stället för att blifva öfvervunnet däraf.

För blott ett par dagar sedan berättade mig i detta sammanhang en vän en erfarenhet ur sitt eget lif. Det var en tid, då han hade en förfärligt svår strid med en ovana, som han ville bortlägga, men han blef så plågad af sin mors och sin fästmörs ängsliga tankar — han var nämligen förlofvad och giftermålet skulle fullbordas efter en viss tid, beroende på afläggandet af ovanan — att han, känslig till sin natur, *ständigt* erfor den nedtryckande och försvagande verkan af deras motstridiga tankar. Han visste alltid precis huru de kände sig gentemot honom; oupphörligt påverkades han och försvagades af deras oro, deras frågor, deras misstankar, hvilket allt hade den verkan att minska känslan af hans egen kraft, och medförde en förlamande inverkan på hvarje försök till bättring. Och i stället för att hos honom väcka mod och förtröstan, bibringade de honom blott en ännu starkare öfvertygelse om

hans egen svaghet och det nästan värdelösa i hans sträfvan.

Här voro nu två personer, som hjärtligen höllo af honom, och som gärna skulle gjort allt i världen för att hjälpa honom öfvervinna sig själf, men som, obekanta med den tysta, omärkbara, alltjämt arbetande och inverkande tankens kraft, i stället för att ingifva honom mod, i stället för att öka hans krafter, tvärtom först afväpnade honom och därtill lade ökad svaghet utifrån. På så sätt blef honom striden trefaldt svårare.

Frukten och misströstan och alla därmed besläktade sinnesstämningar äro för hvem det vara må, man, kvinna eller barn, alltför kostsamma att underhålla eller öfverlämna sig åt. Fruktan förlamar sund verksamhet inom organismen; misströstan fräter därpå och söndersliter den till sist. Ingenting är därigenom att vinna, men allt kan förloras. Långvarig sorg öfver någon förlust verkar på samma sätt. Allt sådant för med sig sin särskilda typ af elände. Vrede, afundsjuka, elakhet, klandersjuka, lustar — hvar och en särskildt af dessa har sina egna tillhörande frätande, försvagande, nedbrytande verkningar.

Vi skola se, att icke blott lycka och belåtenhet äro kamrater med rättfärdighet (att lefva i samklang med de högsta lagar), men kroppslig hälsa äfvenväl. Den store hebreiske siaren förkunnade ett underbart lifsfenomen då han sade: "Den som är fast i sin rättfärdighet vinner lif, men den som jagar efter ondt, ådrager sig döden". Och på ett annat ställe heter det: "Rättfärdighetens väg leder till

lif; på dess stig finnes ingen död". Den tid skall komma, då man ser att detta betyder mer än de flesta människor nu ens våga *tänka sig*. "Det beror på människan själf om hennes själ skall bo i ett härligt palats af ständigt tillväxande prakt och skönhet, eller i en af henne själf uppförd koja — en koja, som till sist förfaller och får brytas ned." Ett nästan oräkneligt antal människor, som lefva sitt ensidiga, ansvarslösa lif, hvilkas kroppar genom dylika inflytelser försvagas, nedfalla utmattade vid väggkanten långt före sin tid. Arma kroppshyddor! Afsedda till härliga tempel, nu förödda af sina okunniga, vårdslösa, förledda invånare! Arma kroppshyddor!

En noggrann iakttagare, en sorgfällig forskare i hvad som gäller tankens krafter, skall snart vara i stånd att i röst, rörelse, anletsdrag kunna läsa den verkan, som däri upptecknas af rådande själstillstånd och sinnesstämningar. Eller, om man för honom beskriver dessa, kan han i sin ordning beskrifva personens röst, rörelser, anletsdrag och äfven, i allmänhet taget, den kroppsliga sjukdom, hvaraf han lider.

Vi höra från pålitligt håll, att ett studium af människokroppen, dess byggnad, den tidrymd han behöfver för att hinna till mognad, i jämförelse med andra djuriska kroppars, tydligt säger oss att människans lifslängd snarare borde vara etthundratjugo år, än hvad den nu vanligen går till. Men tänk på alla de massor af människor omkring oss, hvilkas kroppar åldras, försvagas, nedbrytas, så att de måste öfvergifva dem, långt innan de uppnått hvad som

borde vara en lång tidrymd af kraftigt medelålders lif!

Då den naturliga lifslängden sålunda blir förkortad, uppkommer hvad vi skulle kunna kalla en släkt-tradition, att denna förkortade tidrymd är den naturliga. Och till följd däraf inträffar, att mången, när han nalkas den ålder, då människor vanligen börja visa tecken till ålderdom, blifva bräckliga och det går utför med dem, som vi säga, att många då, i den tron, att detta måste så vara och blifva fallet med hvar och en, genom att antaga denna öfvertygelse ganska ofta ådraga sig ålderdomlighet långt innan det behöfdes. Genomgripande och väldig är själens makt öfver uppbyggande och återuppbyggande af kroppen. Då vi bättre förstå detta, torde människorna kanske med belåtenhet motse tiotal år af sitt andra århundrade.

Här framträder i denna stund för vårt minne en väninna, en dam ganska nära åttio år. En gammal gumma skulle hon visst få heta af de flesta, synnerligast af dem, som mäta åldern efter det antal årstider, som kommit och gått sedan man föddes. Men att kalla vår väninna *gammal*, vore att säga att hvitt är svart. Hon är icke äldre än en flicka på tjugofem år, snarare yngre, kan jag med glädje säga — eller också med ledsnad, beroende på hur man ser saken — än mången flicka vid samma ålder. Hon har hos alla människor och i all ting sökt det goda, och hon har öfverallt funnit det goda. Det glada lynnet och den friska rösten, som hon ännu i dag äger, som drager alla till henne och gör henne så behagligt tilldragande för

alla, har genom hela lifvet varit det utmärkande hos henne. Detta har i sin ordning medfört glädtighet och hopp och mod och kraft åt hundrade och tusende människor under alla dessa år, och skall, som det synes, fortfara i många år ännu.

Ingen ängslan, intet knot, intet hat, ingen afundsjukan, ingen misströstan, intet simpelt begär efter öfverdrifven vinst har någonsin fått insteg i området för hennes tankar. Följden däraf har varit, att hennes själ, fri från allt abnormt tillstånd och villkor, icke i hennes kropp gifvit uttryck åt några af de åkommor, som de flesta människor gå omkring med, troende i sin okunnighet, att de äro naturliga, och att det är en följd af "tingens naturliga ordning", att människor skola angripas däraf. Hennes lif har varit rikt på olika erfarenheter, så att allt det vi nyss nämnde ganska lätt kunde funnit ingång i hennes själ och sedan i hennes lif, om hon varit okunnig nog att tillåta dem inträde. Men nu har hon tvärtom varit klok nog att öfvertyga sig om det hon regerar åtminstone i ett rike — sin andes rike — och att hon har makt att bestämma hvad som skall och icke skall däri inkomma. Hon vet dessutom, att när hon bestämmer detta, bestämmer hon också sina lifsvillkor. Det är också ett nöje, såväl som en lärdom i att se henne, när hon går hit eller dit, se hennes soliga leende, hennes ungdomliga gång och höra hennes glada skratt. Sannerligen, Shakespeare visste hvad han talade om, när han sade: "Det är själen, som gör kroppen rik".

Med huru stort nöje såg jag henne ej helt ny-

ligen, när hon gick utåt gatan och då och då stannade för att säga ett par ord till några lekande barn och sålunda taga del i deras lif, än åter påskyndade sina steg något litet för att tala med en tvättgumma, som knöt ihop sitt klädbylte, ibland växlande några ord med en arbetare, som med sin matsäcksbytta i handen gick hem från arbetet, ibland vänligt och gladt besvarande en hälsning af en dam i kalesch, och så meddelande något af sitt eget rika sjäslif åt en hvar, som kom i beröring med henne.

Samtidigt, medan jag ännu följde henne med ögonen, kom från motsatt håll en annan gammal dam — verkligen gammal, ehuru minst tio eller femton år yngre än min väninna, efter år räknadt. Men icke förty var denna gamla kvinna böjd och matt och tydligen stel i lederna. Tyst och långsamt gick hon och hennes ansikte bar en prägel af dysterhet, som betydligt ökades af en tung, svart hufvudbonad med en ofantlig slöja, om möjligt ännu mera tung och dyster. Hela hennes dräkt gjorde samma intryck. Genom denna gammal-barbariska kostym jämte sin egen sinnesstämning och dystra min predikade hon oupphörligt för världen dessa två ting — först sin egen personliga sorg och verklagan, hvilket allt hon just på detta sätt beständigt hade i tankarna, och därefter sin bristande tro på den eviga godheten i tingen och sin bristande förtröstan på den evige Fadrens kärlek och eviga allgodhet.

Upptagen endast af tanken på sina egna plågor och sorger och bekymmer, hvarken mottog eller gaf

hon någon glädje, något hopp, något mod, något af värde för dem hon mötte eller kom i beröring med. Däremot ingaf hon alla och hjälpte till att fördjupa just den hos många så vanliga sinnesstämningen, som hon hos sig själf underhöll. Då hon gick förbi min väninna, kunde man förmärka en lätt vändning af hufvudet, som jämte hennes min tycktes som hennes innersta tanke uttala: "Din klädsel och ditt uppträdande passar ej rätt ihop med dina år". Nej, Gud ske lof, Gud ske lof, det göra de ej. Och måtte Han i sin oändliga godhet och kärlek sända oräkneliga sådana typer! Och må de lefva i tusende år för att lyckliggöra mänskligheten och meddela det gudomliga inflytandet af sitt eget härliga lif åt alla dem, som äro i så stort behof däraf!

Vill du förblifva ständigt ungdomlig och vill du in i mognare år bära med dig all ungdomens glädje och liflighet? Bekymra dig då blott om en sak — huru du lefver i din tankevärld. Detta bestämmer allt. Det var den inspirerade Gautama, Buddha, som sade: "Själen är allt; hvad du tänker, det bliver du". Och det samma var i sinnet hos Ruskin, då han sade: "Gör dig en fristad af angenäma tankar. Ingen af oss vet, ty ingen af oss har i den tidiga ungdomen fått lära det, hvilka féslott vi kunna bygga upp af vackra tankar — byggnader, *som bestå i all motgång.*" Och vill du i din kropp behålla all den spänstighet, den styrka, den skönhet, som du i ungdomen ägde? Lef då i dem i din själ, gif ej rum för orena tankar, och du skall ej i ditt yttre återgifva dem. I samma mån som du i dina tankar håller dig ung, skall du också för-

blifva ung till kroppen. Och du skall finna, att din kropp i sin ordning understöder själen, ty kroppen är en hjälp för själen, lika som denna uppbygger kroppen.

Du uppbygger ständigt och ger sålunda i kroppen uttryck åt det, som ligger närmast de tankar och känslor du hyser. Och icke blott bygger du därpå inifrån, utan du drager också till dig utifrån krafter af besläktad natur. Dina särskilda slags tankar förbinda dig med en liknande tankeordning utom dig. Är din tanke klar, förhoppningsfull, glad, förbinder du dig med en ström af tankar af samma natur. Är den dyster, ängslig, nedslagen, är det liknande tankar du kommer i förbindelse med.

I senare fallet kan det kanske vara omedvetet och gradvis du råkar förbinda dig med sorgliga tankar. Du behöfver då vända tillbaka och söka rätt på en bit af din barnsliga natur, med dess bekymmerfria och glada sinnesstämning. "De le-
kande barnens sinnen koncentreras omedvetet på att i kroppen indraga en ström af muntra tankar. Sätt ett barn i ensamhet och för sig själf; det skall blifva dåsig och långsamt i sina rörelser. Det är då afskuret från den glada, lifvande tankeströmmen, och bokstafligen ur sitt element.

"Du behöfver återförskaffa dig denna ström af muntra tankar, som småningom blifvit afledt. Du är alltför allvarsam eller tungsint, eller för mycket upptagen af lifvets ledsamma saker. Du skulle ju kunna vara glad och munter utan att vara barnslig eller löjlig. Du kan sköta dina göromål vida bättre genom att, då du är ledig från dem, vara vid godt

lynne. Ingenting annat än ondt kommer af att vara vid ständigt dåligt lynne eller dyster — en sinnesstämning, som af många så länge bibehålles, att det till slut bokstafligen blir svårt för dem att ens småle.

"Vid aderton, tjugo år började du växa ur den tidiga ungdomens mera glädtiga sinnesstämning. Du fäste dig nu vid lifvets allvarligare sidor. Du fick någon syssla. Du blef mer eller mindre invecklad i omsorger, bryderi och ansvar, som hörde därtill. Eller såsom vuxen man eller kvinna inträdde du i något lifsskede, där bekymmer och svårighet mötte. Eller du blef upptagen i någon affär eller spekulation, som då du noga måste öfvervaka den, ej lämnade dig tid till förströelse. Då du nu alltjämt var tillsammans med äldre personer, upptog du deras äldre idéer, deras mekaniska sätt att tänka, deras vana att, utan en fråga eller en tanke på fråga, antaga hvad oriktigheter som hälst. Genom allt detta upplät du ditt sinne för en tung, bekymmerfull tankeström. Omedvetet gled du in häri. Dess tankar materialiseras i ditt kött och blod. Det synliga af din kropp är en utfällning eller en kristallisering af det osynliga element, som oupphörligt från din själ flyter ut i din kropp. År komma och gå, och du märker, att du börjar bli stel och tungfotad — att du ej nu, som när du var fjorton år, kan klättra i ett träd. Din själ har under dessa år oupphörligt skickat ut till din kropp dessa tunga, icke elastiska element, som gjort din kropp till hvad den nu är. — — —

"Din förändring till något bättre måste ske småningom, och kan endast utföras genom att bringa

en tankeström af allt omfattande jämn kraft att understödja den, genom att bedja den Högsta kraften leda dig på den bästa vägen och genom att vända ditt sinne ifrån de många osunda tankarna och i stället gifva rum åt hälsobringande tankar. — — —

"Liksom hos djuret, har kroppen hos vårt släkte under den tid, som gått, försvagats och försämrats. Men så skall det icke alltid blifva. Ökad andlig kunskap skall visa oss orsaken till detta förfall och äfvenledes visa, huru vi skola draga fördel af en lag eller kraft för att upprätta oss, till och med förnya kroppen och gifva den större och större styrka, i stället för att, såsom fordom skett, blindt bruka denna lag eller kraft till att försvaga våra kroppar och till sist förstöra dem."

Fullkomlig, rik och öfverflödande hälsa är det normala och naturliga livsvillkoret. Allt annat är abnormt, och abnorma tillstånd uppkomma genom förvrängningar. Gud har aldrig skapat sjukdomar, plågor och ohälsa; allt detta är människans verk. Sådant kommer genom hennes våldförande af de lagar, hon är underkastad för att lefva. Så vana äro vi vid att se detta, att vi småningom, om vi ock ej anse det som naturligt, dock betrakta detta våldförande såsom något, det där ej kan hjälpas.

Den tid skall komma, då läkarens arbete icke skall blifva att behandla och försöka läka kroppen, men att hela själen, som då i sin ordning skall hela kroppen. Med andra ord, den rätte läkaren skall vara lärare; hans verksamhet skall bestå i att bibehålla människor friska, i stället för att försöka

bota dem när sjukdomen angripit dem; och ändå längre fram skall komma en tid, då enhvar skall blifva sin egen läkare. Ju mera vi komma i samklang med de högre lagarne för vår tillvaro och ju mer vi sålunda bättre lära känna själens och det andligas makt, ju mindre vikt skola vi skänka det lekamliga — icke mindre *vård*, men mindre *betydelse*.

Tusentals människokroppar skulle i denna dag blifva bättre vårdade, om deras ägare skänkte dem litet mindre uppmärksamhet och omtanke. I regeln äro just de, som minst tänka på sin kropp, de som hafva bästa hälsa. Många lida beständigt af ohälsa just genom den öfverdrifna omtanke de egna sin kropp.

Gif kroppen så mycket föda, rörelse, frisk luft och solsken den behöfver, och tänk sedan på den så litet som möjligt. Uppehåll dig aldrig i dina tankar och dina samtal vid den negativa sidan härvidlag. Tala ej ständigt om sjukdom och kroppsplågor. Genom sådant tal skadar du både dig själf och andra, som höra dig. Tala om sådant, som kan göra godt för dem du talar med. På så sätt smittar du dem med hälsa och kraft och ej med svaghet och sjuklighet.

Att uppehålla sig vid den negativa sidan är alltid fördärligt. Detta är sannt såväl i fråga om kroppen, som om alla andra ting. Några ord af en man, hvars genomgående förberedelse till läkarekallet blifvit ytterligare förstärkt genom vidtgående studier och iakttagelser rörande de inre krafternas makt, äro af särskild betydelse och stort värde just

i förbindelse med hvad vi nu talat om. Han säger:
 "Vi kunna aldrig återfå hälsan genom att tänka på sjukdom, lika litet som vi kunna uppnå fullkomlighet genom att hafva ofullkomlighet för ögonen eller åstadkomma samklang genom missljud. Vi borde alltid hafva för ögonen det högsta ideal af hälsa och sundhet. — — —

"Försäkra aldrig, upprepa aldrig något om ditt hälsotillstånd, som du ej önskar vara sannt. Tänk ej för mycket på dina åkommor och grubbla ej på några sjukdomssymptomer. Låt aldrig något öfvertyga dig om, att du ej är fullkomligt herre öfver dig själf. Påyrka modigt din öfverlägsenhet öfver allt kroppsligt ondt, och medgif aldrig, att du är slaf under någon lägre makt. — — Jag skulle vilja tidigt lära barnen att bygga en stark mur mellan sig och sjukdomen genom vanan vid sunda tankar, höga tankar och renhet i deras lif. Jag skulle vilja lära dem att förvisa alla tankar på död, alla föreställningar om sjukdom, alla oharmoniska känslor såsom hat, elakhet, afund, lösaktighet, bannlysa dessa känslor, alldeles så som de skulle afvisa alla verkliga frestelser till det onda. Jag ville lära dem, att dålig föda, dåliga drycker eller dålig luft gifver dåligt blod, och att ondt blod gifver dåliga väfnader och dålig kroppsbeskaffenhet, gör dålig moral. Jag skulle lära dem, att sunda tankar äro lika nödvändiga för en sund kropp, som rena tankar för ett hederligt lefnadssätt. Jag skulle lära dem att uppodla en stark viljekraft och att på alla möjliga sätt stålsätta sig mot lifvets fiender. Jag skulle lära de

sjuka att hysa hopp, förtröstan, vara vid godt mod. Våra tankar och föreställningar äro de enda verkliga gränserna för våra möjligheter. Ingen människas framgång eller hälsa räcker någonsin utöfver hvad hon själf litat på; i regeln uppressa vi själfva gränsen därför.

"Genom hela världsalltet går den regel, att lika frambringa lika. Hat, afund, elakhet, svartsjuka och hämd — alla dessa hafva afkomlingar. Hvarje ond tanke föder nya onda tankar, och hvar och en af dessa går vidare och vidare, alltjämt förökande sig, tills världen är full af deras afkomma. Framtidens rätte läkare och rätta föräldrar skola ej behandla kroppen hos vuxne och barn så mycket med droger och medikamenter som deras själar med grundsatser. Den kommande modern skall lära sitt barn att svlaka hvarje feber af vrede, hat, elakhet med världens stora universalmedel — kärleken. Den kommande läkaren skall lära människorna att uppodla glädje, god vilja och ädla handlingar för att få stärkande medel såväl för kroppens hälsa som för hjärtats, lära dem att ett gladt hjärta gör godt, alldeles som vore det medicin."

Kroppens hälsa, liksom själens hälsa och kraft, beror på hvad man står i samband med. Det eviga lifvets Anda, allt lifs källa kan, som vi sett, just genom sin natur, icke gifva tillträde till någon svaghet, någon sjuklighet. Kommer du då till full, medveten lefvande öfvertygelse om din enhetlighet med detta eviga Lif, upplåter du dig för dess mera öfverflödande ingjutelse, så skall fullkomlig och alltid

åter-förnyad kroppslig hälsa och styrka blifva din del.

»Det goda skall öfver det onda dock råda,
Och sjukdom skall flykta på sundhetens bud;
'Som människan tänker, just sådan hon blifver',
Statt upp då, o mänska, och tänk så, som Gud.»

Hela saken kan samlas i den enda satsen:
"Gud är frisk, och då är du det ock." Du måste väckas till begrepp om ditt *rätta väsende*. När denna väckelse kommer, har du, och du skall se, att du har makten att bestämma det tillstånd, som i din kropp skall uttryckas. Du måste öfvertyga dig om att du är, du måste tro dig själf vara ett med den evige Anden. Guds vilja är då din vilja; din vilja är Guds vilja, och "för Gud är ingenting omöjligt". Då vi äro i stånd att frigöra oss från all känsla af skiljaktighet, och beständigt lefva i öfvertygelsen om denna enhetlighet med Gud, skola icke blott våra kroppsliga sjukdomar och svagheter försvinna, men också alla begränsningar åt alla håll.

"Därföre skall du fröjda dig i Herren och Han skall gifva dig hvad ditt hjärta begär." Då skall du känna det som om du hela dagen lång skulle vilja ropa: "Lotten är mig fallen i det ljufliga; ja, jag hafver en god arfvedel". Lägg bort din tro på att goda ting och lyckliga händelser först *i framtiden* skola komma på din del. Träd *nu* in i det verkliga lifvet, och då du det gör, tillägna dig och förverkliga för dig detta goda. Kom ihåg, att endast det bästa är godt nog för den, som har en så kunglig arfvedel, som din.

»Aska vi köpa för bröd,
Köpa det utspädda vin!
Det rätta vinet mig gif,
Hvars väldiga blad och ringlande rankor
Bland himlens silfrade kullar
Dricka den eviga dagg.»

Kärlekens Hemlighet, Makt och Verkningar.

Också med kärlekens Ande blifva vi ett. Den stund då vi förvissa oss om att så är, blifva vi så uppfyllda af kärlek, att vi se blott det goda i allt. Och när vi förstå, att vi äro ett med den evige Anden, förstå vi ock, att vi i viss mening alla äro ett med hvarandra. Hafva vi kommit till fast öfvertygelse om detta, kunna vi ej göra något illa mot någon eller något. Vi inse, att vi alla äro lemmar af en enda väldig kropp, och att ingen lem af kroppen kan skadas utan att alla andra lemmar däraf också lida.

När vi fått fullt klart för oss det stora faktum, att allt lif är ett — att alla hafva del i den eviga Lifskällan, och att sålunda samma lif är lif hos hvarje individ, då flykta fördomar och hat förgås. Kärleken växer och härskar allrådande. Hvarthän vi då vandra, när hälst vi då komma i beröring med våra likar, äro vi i stånd att förstå, att Gud är i oss. Då söka vi endast det goda, och vi finna det.

En djup vetenskaplig grund ligger under den stora sanningen: "Den, som tager till svärd, skall med svärd förgås". Den stund, då vi komma till öfvertygelse om den genomgripande makten hos tan-

kens krafter, inse vi strax, att i samma ögonblick som vi hysa några tankar af hat mot en annan, träffas denne andre af verkan af de diaboliska krafter, som utgå från oss, så att samma hatfulla tankar uppstå hos honom, hvilka i sin ordning återgå till den, som utsände dem. Och när vi förstå verkan af lidelser, hat och vrede till och med på den lekamliga kroppen, inse vi ock huru skadligt, huru kostsamt sådant är för oss. Detsamma gäller alla besläktade tankar eller lidelser, afund, klander, svartsjuka, förakt. Till sist skola vi inse, att då vi hysa känslor af denna natur gentemot någon annan, lida vi själfva alltid mera däraf än den, som är föremål därför.

Och när vi fått fullt klart för oss, att själfviskhet är roten till alla fel, synder och brott, och att okunnighet är grunden till all själfviskhet, med huru stort öfverseende komma vi ej då att bedöma andras handlingar! Det är den okunnige, som söker nå sitt mål på andras bekostnad. Det är också därför den okunnige, som är den själfviska människan. Den sanne vise är icke själfvisk. Han är fjärrskådande och förstår huruledes han, en ensam lem af en väldig kropp, får välsignelse af det, som länder hela kroppen till välsignelse, och därför begär han icke för sig själf något, som ej kan vara till lika god nytta för hela mänskligheten.

Om själfviskhet ligger i botten på alla synder, brott och missgärningar, och okunnighet är grunden till all själfviskhet, då skola vi, om vi äro trogna det högsta inom oss, när vi se något af hvad vi nyss nämnt framträda, forska efter och söka

framkalla det goda hos hvar och en, som vi komma i beröring med. Då Gud talar med Gud, svarar också Gud och träder fram som Gud. Men talar djäfvul med djäfvul, då svarar också djäfvulen, och djäfvulen tager alltid betaldt.

Någon gång hör man en person säga om en annan: "Jag finner ej något godt hos den eller den." Icke? Då är du föga skarpsynt. Se in litet djupare, och du skall finna Gud själf i hvarje människosjäl. Men kom ihåg, att det fordras en Gud för att igenkänna en Gud. Kristus vände sig alltid till det högsta, sannaste och bästa hos mänskorna. Han förstod och han såg Gud hos hvarje människa, emedan han först lärt sig att Gud var i honom själf. Han åt med publikaner och syndare. Afskyvärdt, sade fariseerna och de skriftlärd. De voro så intagna af egenrättfärdighet, af själsäkerhet — däraf deras okunnighet — att de aldrig funnit Gud inom sig själfva, och därför drömde de ej om att detta, det rätta lifvet, äfven kunde finnas hos publikaner och syndare.

Ju mera vi i våra tankar tro en person om ondt och illvilja, ju mera bibringa vi honom ondska och illvilja. Ju mera känslig han är till sin natur, eller ju mindre säker på sig själf och därför mera mottaglig för inflytandet af andras tankekrafter, desto mera inverka vi på honom. Och på så sätt kunna vi blifva medbrottsliga i just det onda, som vi hafva i våra tankar om honom. Äfvenså kunna vi hafva ett mycket välgörande inflytande på en annan persons lif och uppförande, om vi tro honom om det, som är rätt och godt och sannt, och så-

lunda bibringa honom föreställningar om det rätta, det goda, det sanna. Om våra hjärtan i kärlek möta alla, som vi komma i beröring med, ingifva vi också kärlek, och detta samma kärlekens förädlade och värmande inflytande kommer alltid tillbaka till oss från dem, till hvilka vi skänka det. Det är en djupt vetenskaplig grund till den föreskriften: Om du vill att all världen skall älska dig, skall du först älska hela världen.

Ju mera vi älska, desto mera blifva vi älskade. Tankar äro krafter. Hvar och en skapar i sitt slag. Hvar och en kommer åter, bärande med sig sin motsvarande verkan, det som han varit orsak till.

»Din tysta tanke, håll den ren,
Den lefver och den kommer se'n
I ordets form och ödets hand;
Guds väg är underlig ibland.»

Jag vet ej något bättre sätt att öfva kärlekens tankar, än det som användes af en min vän: han håller sig alltid i den sinnesstämning, att han ständigt sänder ut kärlek i form af den tanken: "Käre vän, eho du är, jag älskar dig". Och då vi äro öfvertygade om det faktum, att en tanke ovillkorligen frambringar någon verkan, innan den kommer tillbaka eller innan den upphör, se vi ju att den mannen alltjämt utandas välsignelse, icke blott öfver alla han träffar, utan öfver all världen. Dessa samma tankar af kärlek, på många sätt tydliggjorda, komma alltjämt åter till honom från alla håll.

Äfven djuren förnimma verkan af dessa krafter. Somliga djur hafva känsligare natur än många

människor, och följaktligen mottaga de verkningarne af våra tankar, vår sinnesstämning, våra sinnesrörelser, lättare än många människor. Därföre kunna vi, så snart vi påträffa ett djur, göra godt mot det, genom att skicka det några tankar af kärlek. Det skall erfara verkan däraf, antingen vi blott hysa dessa tankar eller kläda dem i ord. Och det är ofta intressant att se huru hastigt djuret ger oss svar, och huru det genast är färdigt att visa oss sin tacksamhet för all kärlek och vänlighet från vår sida.

Hvilken lycka och härlighet skulle det ej vara att lefva i en värld, där vi mötte blott dem, som lefva i Gud och i Honom hafva sin varelse! I en sådan värld kan du få lefva. I en sådan värld kan jag få lefva. Ty ju mer vi komma till den högre öfvertygelse, hvarom här är taladt, ju mera se vi Gud i hvarje människosjäl; och när vi så blifva i stånd att se Honom hos hvar och en vi möta, då lefva vi i en sådan värld.

Och då vi sálunda erkänna Guds närvaro hos hvar och en, bidraga vi genom denna öfvertygelse att mer och mer framkalla den. Huru härlig är ej denna din förmånsrätt, denna min förmånsrätt! Det hyperkritiska bedömandet af andra är då något, som vi ej ha med att göra, ty vi hafva förmåga att se bortom den i utveckling stadda, föränderliga, felaktiga personligheten, till det eviga jag, som småningom skall stå fram i helighetens fulla ljus. Vi äro då också komna nog långt för att få klart för oss, att när vi fördömma andra, fördömma vi äfven oss själfva.

Denna öfvertygelse (om Guds inneboende hos människorna) fyller så vår själ med kärlek, att den ständigt öfverflödar däraf, och alla, med hvilka vi komma i beröring, erfara dess värmande och lif-gifvande makt. Dessa, i sin ordning, återgifva oss samma känsla af kärlek, och sålunda draga vi till oss kärlek från alla håll. Säg mig huru kärleksfull en människa är, och jag skall säga dig huru mycket hon sett af Gud. Säg mig huru stor hennes kärlek är, och jag skall säga dig huru mycket den människan lefver i Gud. Säg mig huru rik hennes kärlek är, och jag skall säga dig huru långt den människan kommit in i Guds rike, ty kärleken är lagens fullbordan.

Och i viss betydelse är kärleken allt. Den är nyckeln till lifvet, och det är dess inflytanden, som göra att världen rör sig. Lef blott i tanken på kärlek till alla, och du skall draga till dig kärlek af alla. Lef i tankar af elakhet och illvilja mot alla, och hat och illvilja skall också blifva din del.

»Allt ondt förgiftar; hatets pilar
Likt boomerangen vända åter,
Ge sår, som ej sig läkas låter,
Då harm och vrede aldrig hvilat.»

Hvarje tanke du hyser är en kraft, som utgår, och hvarje tanke kommer åter med sin börda af samma natur, som dess egen. Detta är en oföränderlig lag. Hvarje tanke du hyser, har därför utan en direkt inverkan på din kropp. Kärlek och därmed besläktade känslor äro normala och naturliga och öfverensstämmande med världsalltets eviga

ordning, ty "Gud är kärleken". Dessa känslor hafva ett lifgifvande, hälsogifvande inflytande på vår kropp, medan de dessutom försköna vårt ansikte, göra vår stämma fylligare och på allt sätt göra oss tilldragande. Och när det förhåller sig så, att i samma grad som du hyser kärlek för alla, du framkallar sådana känslor från alla tillbaka till dig, och då dessa senare hafva direkt verkan på ditt sinne och genom detta också på din kropp, blir detta lika så mycket lifskraft utifrån, tillökad din egen. Du inarbetar då alltjämt denna i både ditt andliga och ditt lekamliga lif, och sålunda blir ditt lif rikare genom sådant inflytande.

Hatet och därmed besläktade känslor äro onaturliga, abnorma, förvrängda och stå sålunda i strid med världsalltets eviga ordning. Ty om kärleken är lagens fullbordan, då är motsatsen till kärleken direkt lagbrott, och dylikt våldförande kan aldrig ske utan påföljd af plåga och lidande i en eller annan form. Det finnes ingen undflykt härifrån. Och hvad blir då följden af denna särskilda form af de andliga lagarnas våldförande? Tillåta vi tankar af vrede, hat, elakhet, afund, klander, förakt behålla öfvermakten, hafva de en frätande och förgiftande verkan på organismen; de nedbryta den, och om de få fortfara, skola de till sist alldeles sönderslita den, genom att gifva sig uttryck i de särskilda former af sjukdom, som de gifva upphof till. Och då vi tillöka de nedbrytande krafterna inom vår egen själ genom ständigt inkallande af samma slags inflytanden från andras, blifva dessa en god hjälp vid störingsverket.

Så går det till, att kärlek framkallar kärlek, och hat föder hat. Kärlek och godhet skola lifva och uppbygga kroppen; hat och bitterhet fräta och nedbryta den. Kärlek är en fläkt af lifvet till lifs; hat är en fläkt af döden till döds.

»Det finns hjärtan med trohet och andar med mod,
Och själar med renhet, min vän;
Och ger du hvar känsla du har, som är god,
Du får den med ränta igen.

Gif kärlek, och kärlek tillbaka du får,
En kraft i den yttersta nöd;
Var trofast och trohet till mötes dig går,
I lif och i gärning ett stöd.»

Jag hör någon fråga: Huru skall jag bete mig mot den, som bär hat till mig, fast jag aldrig hyst onda tankar mot honom och således aldrig gifvit honom orsak att blifva min fiende? Sådant kan ju inträffa, men troligast är, att du ej får många fiender, om det ej finnes något stridslystet i din egen själ och anda. Förvissa dig om att något sådant ej finnes. Men skulle någon utan synlig orsak möta dig med hat, möt du då honom från början till slut med tankar af godhet och välvilja. På detta sätt kan du, så att säga, neutralisera verkan af det onda, att det ej kan nå dig och sålunda ej heller skada dig. Kärlek är en verklig makt och starkare än hat. Hatet kan alltid öfvervinnas af kärlek.

Men om du tvärtom möter hat med hat, ökar du det helt enkelt. Du lägger bränsle på en redan

upptänd eld, så att den flammar ännu högre, och då förökar du och vidgar det onda tillståndet. Ingenting står att vinna därvid, men allt kan förloras. Genom att gifva kärlek för hat, kan du så neutralisera det senare, att det icke utöfvar någon verkan på dig, ja, ej ens kan nå dig. Och än mera: genom sådant handlingssätt skall du förr eller senare kunna blifva bokstafligen i stånd att vända fiendskapen i vänskap. Möt hat med hat, och du förnedrar dig själf. Möt hatet med kärlek, och du höjer icke blott dig själf, utan ock den, som bär hat till dig.

Den persiska vise säger: "Möt alltid näsvishet med höflighet och elakhet med godhet. En mild hand kan leda elefanten vid ett hårstrå. Svara din fiende med vänlighet. Motstånd mot friden är synd." Buddhisten säger: "Om en människa i sin dårskap gör mig ondt, skall jag besvara det med beskydd af min frivilliga kärlek. Ju mera ondt, som kommer från honom, destomera godt skall komma från mig." — "Den vise hämnas oförrätter med välgärningar", säger kinesen. "Betala ondt med godt, besegra vreden med kärleken; hatet fördrifves ej med hat, men med kärlek", säger hinduen.

Den sannt vise, man eller kvinna, erkänner ingen såsom sin fiende. Stundom hör man en person säga: "Nå, det får gå; jag skall nog gifva honom det igen." Skall du? Och hur skall det tillgå? Du kan, så som du har i sinnet, handla med honom, som han handlar eller synes handla mot dig — betala honom, som vi säga, med samma mynt. Gör du detta, utjämnar du saken genom att

sänka dig till hans ståndpunkt, och både du och han blifva lidande därpå. Eller du kan visa dig som den bättre af eder båda, du kan gifva honom kärlek för hat, godhet för bitterhet, och så utjämna saken, att du höjer honom till dig. Kom ihåg, att du icke kan förbättra en annan utan att just därigenom förbättra dig själf, och att om du gör det så, att du därvid ej tänker på dig själf, är värdet för dig större, än den tjänst du gör en annan. Är du redo att behandla honom så, som han behandlar dig, visar du tydligt, att det finns något hos dig, som ådrager dig hat och illvilja; du får blott hvad du är värd, och har ingenting att klaga öfver — skulle ej heller klaga, om du vore klok. Genom att handla på motsatt vis, får du din afsikt fullkomligt uppfylld — du vinner en seger för egen räkning och gör på samma gång den andre en tjänst, som han synes vara i stort behof utaf.

Sålunda kan du blifva hans räddare. Han i sin ordning torde kunna rädda andra felande och följaktligen bekymmertygda män och kvinnor. Mången gång äro striderna skarpare än vi någonsin kunna veta. Vi behöfva i vårt hvardagslif mera godhet, deltagande, förstående. När vi det få, skola vi hvarken klandra eller fördömma. I dess ställe skola vi hysa deltagande och desto mera skola vi

»Trösta hvarandra,

Ty vägarne äro ju ofta så nötta

Och fötterna äro ju ofta så trötta,

Och hjärtat så ofta är tungt.

Och bördorna äro så tunga att bära,
 Och ingen, som älskar oss, synes oss nära,
 Och vi glömma, att nå'nsin vårt sinne var ungt.

»Tröstom hvarandra

Med handtryck, så ömt och så stödjande gifvet,
 Med kärlekens mildhet, förljufvande lifvet,
 Och vänliga blickar, som bära dess bud.
 Se till att tacksägelsen ej hos dig tryter,
 När dagliga lifvet sitt bröd åt dig bryter.
 De vänliga ord äro manna från himlen och Gud.»

Då vi blifvit fullt och klart vissa på, att allt ondt, alla missgärningar och synder med dem åtföljande lidanden komma af okunnighet, då skola vi, om vi hafva hjärtat på rätta stället, så snart vi se sådant uppenbara sig, hysa medlidande och deltagande för dem, hos hvilka vi se det. Medlidandet skall nog då öfvergå till kärlek, och kärleken skall uppenbara sig i vänliga tjänster. Sådant är det gudomliga tillvägagångendet. Och sålunda skola vi, i stället för att nedtrycka och förtrampa den, som är svagare än vi, uppehålla honom, tills han kan stå allena och själf blifva herre. Men all tillväxt i lifvet går inifrån och utåt, och enhvar blir verklig öfverherre blott för så vidt, som kännedom om gudomligheten af hans egen natur går upp för honom, och sålunda bringar honom kännedom om högre lagar; och på intet bättre sätt kunna vi så verkamt påskynda denna gryning i det inre medvetandet hos någon annan, än helt enkelt genom det

sätt hvarpå vi själfva lefva, visa honom det gudomliga inneboende hos oss själfva.

Genom föredöme, icke genom föreskrifter. Genom vårt lif, icke genom predikande. Genom handling, icke genom mångordighet. Genom att lefva vårt rätta lif, icke genom att beskrifva huru det bör lefvas. Det finns ingenting så smittsamt, som lefnadssättet. Hvad vi så, skola vi också uppskåra, och allt utsäde bär frö af sin egen sort. Vi kunna mörda, icke blott genom att direkt döda det lekamliga lifvet hos någon annan, men vi kunna döda, och vi göra det, med hvarje stridslysten tanke. Icke blott döda vi sålunda, utan just genom att döda andra, begå vi också själfmord. Mer än en har blifvit sjuk af att en mängd personers illvilliga tankar samla sig hos honom; somliga hafva verkligen dött däraf. Släpp hatet löst i världen och världen blir bokstafligen ett helvete. Låt kärleken utbreda sig öfver hela världen, och himlen med all dess ära och härlighet blir till verklighet.

Att icke älska är att icke lefva, eller det är en lefvande död. Det lif, som går ut i kärlek till allt, är det lif, som är fylligt och rikt och alltjämt utvecklar sig i skönhet och makt. Sådant lif blir mer och mer omfattande och därför också vidtutseende i sitt inflytande och i sitt mål. Ju mera storsinnad en man eller kvinna är, desto mera omfattande blir han eller hon i sin kärlek och vänskap. Ju mera småsinnad en man eller kvinna är, desto mera förkrympt och småaktig blifver han eller hon till sin natur, desto mera skryter den ena eller andra af att vara "nograäknad". Hvem som helst — en narr

eller idiot — kan vara nogräknad. Det går lätt. Men det behöfves till och är betecknande för en storsinnad natur, att kunna vara omfattande, universell. Blott en man eller kvinna af själfvisk, själf-säker natur är nogräknad. Mannen och kvinnan af storsint, upphöjd, osjälfvisk natur är det aldrig. Den småaktiga naturen sträfvar oupphörligt efter att göra uppseende. Den högre naturen gör det aldrig. Den ena går hit och dit för att vinna erkännande, för att få fast fot i världen. Den andra stannar kvar, där han är, och drager världen *till sig*. Den ena älskar blott sig själf. Den andra älskar hela världen; men i sin större kärlek till all världen finner han sig själf innesluten.

Sannerligen, ju mera man älskar, desto närmare kommer man till Gud, ty Gud är den oändliga kärlekens Ande. Och när vi öfvertygat oss om vår enhetlighet med denna oändliga Ande, uppfyllas vi så af den gudomliga kärleken, att på samma gång som vårt eget lif däraf blir rikt och härligt, utflyter däraf rikedom till all världens lif.

Då vi kommit till klarhet om vår enhetlighet med det eviga Lifvet, bringas vi också genast i det rätta förhållande till våra medmänniskor. Vi komma i samklang med den stora lagen, att vi finna vårt eget lif, när vi förlora det för att tjäna andra. Vi komma till kännedom om att allt lif är ett, och att vi sålunda blifva delar af ett stort helt. Vi förstå då, att vi ej kunna göra något för andra, utan att på samma gång göra något för oss själfva. Vi förstå också, att vi ej kunna skada någon annan, utan att på samma gång skada oss själfva. Vi för-

stå, att den människa, som lefver blott för sig själf, lefver också ett smått, förkrympt, inskränkt lif, emedan hon ej har någon del i det stora, vida lif, som mänskligheten lefver. Men den, som då han tjänar, mister sitt lif, så att det uppgår i detta större, han får sitt eget lif tusende, millioner gånger större och rikare, och all glädje, all lycka, allt värdefullt som kommer till hvar och en af detta stora hela, kommer också till honom, ty han har del i det alltsammans.

Och här skall ett ord sägas om det rätta tjäandet. Petrus och Johannes gingo en dag upp till templet, och då de gingo in genom porten, mötte de en fattig krympling, som bad om allmosor. I stället för att gifva honom något för dagens behof, och sedan lämna honom lika behöfvande för nästa och följande dagar, gjorde Petrus honom en verklig tjänst, och hela mänskligheten en verklig tjänst, då han sade: "Silfver och guld hafver jag icke, men det jag hafver gifver jag dig." Och så gjorde han *mannen helbregda*. Han satte honom sålunda i stånd att hjälpa sig själf. Att direkt hjälpa honom torde, ehuru icke nödvändigtvis, hafva försvagat honom. Detta beror helt och hållet på omständigheterna. Men att förhjälpa någon till att kunna hjälpa sig själf, är aldrig försvagande, utan alltid uppmuntrande och stärkande, emedan det leder till ett starkare, mera högsint lif.

Den bästa tjänst man kan göra någon, är att hjälpa honom att lära känna sig själf. Och det finnes intet bättre sätt att föra honom till denna själfkännedom, än att leda honom till kännedom

om den kraft, som ligger slumrande inom honom. Det finnes intet annat, som sätter honom i stånd att hastigare och fullkomligare komma till vaken kunskap om dessa inom honom slumrande krafter, än det, att han kommer i medveten, lefvande öfvertygelse om sin enhetlighet med det eviga Lifvet och den eviga kraften, så att han kan upplåta sin själ därför, att den må verka och uppenbara sig genom honom.

Vi skola finna att dessa samma stora sanningar ligga i själfva botten på lösningen af våra sociala frågor. Och vi skola också finna att vi aldrig kunna få en fullständig och varaktig lösning däraf, förrän dessa sanningar blifva erkända och lagda till grund för denna lösning.

Visdom och inre upplysning.

Det finnes en evig visdoms Ande, och i den mån vi upplåta oss för densamma, uppenbarar sig ock den högsta visdom för och genom oss. Vi kunna sålunda gå till själfva hjärtat af världsalltet och där finna dess ännu för större delen af människo-släktet dolda mysterier — dolda för dem, men icke därför att de själfva dölja sig.

För att nå den högsta visdom och insikt, måste vi hafva obetingad tillit till den gudomliga ledningen, som dock ej får gå genom någon annan. Och hvarför skulle vi också hos andra hämta kunskap och visdom? Hos Gud är intet anseende till personen. Hvarför skulle vi i andra hand söka dessa ting? Hvarför skulle vi så underkänna vår medskapade kraft? Hvarföre skulle vi ej gå till själfva den eviga visdomskällan? "Om någon af eder har brist på visdom, han bedje därom af Gud." "Och förrän de ropa, skall jag svara, och medan de ännu tala skall jag bönhöra."

Om vi sålunda gå direkt till själfva den eviga visdomskällan, äro vi ej längre slafvar af personligheter, stiftelser eller böcker. Vi böra alltid hålla oss tillgängliga för ingifvelser af sanning genom så-

dan förmedling. Men vi böra också alltid anse dessa blott som förmedling, icke såsom *källor*. Vi böra aldrig anse dem såsom mästare, utan blott såsom lärare. Med Browning måste vi erkänna det märkliga förhållandet, att

»Sanning bor inom oss, står ej upp
Från yttre ting, hvad helst vi än må tro.
Det finns en inre tyngdpunkt hos en hvar,
Där sanning bor i fullhet.» — —

Det finnes i hela världen ingen viktigare förmaning eller djupare inre mening, än denna: "Var trogen mot dig själf". Med andra ord, var trogen mot din egen själ, ty det är genom din egen själ, som Guds röst talar till dig. Detta är din inre ledare. Detta är det ljus, som lyser hvarje människa, som kommer till världen. Detta är samvete. Detta är ingifvelse. Detta är rösten af vårt högre jag, själens röst, Guds röst. "Dina öron skola höra deras ord, som bakom dig säga: Detta är vägen; gå den."

Då Moses stod på berget, var det först efter många uppskakande sinnesrörelser han fick höra den "stilla, låga rösten", rösten i hans egen själ, genom hvilken den evige Guden talade. Följa vi blott denna ingifvelsens röst, skall den tala allt tydligare och klarare, tills den småningom blir säker och ofelbar i sin ledning. Den stora olyckan med oss är att vi icke följa denna röst i vår själ, och så blifva lika det hus, som sätter sig upp mot sig själf. Vi dragas än åt ena, än åt andra hållet, och äro aldrig *säkra* på något. Jag har en vän, som

lyssnar så noga till denna inre röst, som, med andra ord, alltid handlar så raskt och så fullkomligt i öfverensstämmelse med sina ingifvelser, och hvars lif följaktligen så absolut ledes af dem, att han alltid gör det rätta, i rätt tid och på rätta sättet. Han vet alltid när och hur han skall handla, och han är aldrig i samma belägenhet, som det hus, hvilket sätter sig upp mot sig själf.

"Men", säger någon kanhända, "skulle det ej kunna vara farligt att alltid handla efter ingifvelse? Tänk om vi skulle få den ingifvelsen att skada någon?" Detta behöfva vi ju ej frukta, ty själens röst, denna Guds röst, som talar genom själen, skall aldrig ingifva oss att skada andra eller göra något, som icke står i öfverensstämmelse med högsta måttstock för det rätta, det sanna, det rättvisa. Och få vi någon gång lust till det onda, då skola vi veta, att detta är icke ingifvelsens röst, det är något drag af vårt sämre jag, som denna gång tränger sig fram.

Förnuftet skall icke sättas åsido, men det skall ständigt upplysas af denna andliga högre uppfattning, och i den grad det sålunda upplyses blir det ett medel till ljus och makt. Den, som blir fullkomligt individualiserad, inträder i all kunskaps och visdoms rike, och att vara individualiserad är att icke erkänna någon makt utom den eviga allmakt, som uppehåller allt. Är man öfvertygad om detta storartade sakförhållande och upplåter sitt inre för den eviga visdomens ande, då inträder man också på vägen till den rätta bildningen och kunskapen, så att hemligheter, som förr voro förborgade, nu afslöja sig. Sådan måste i själfva verket grunden

till all sann bildning vara; den måste vara en utveckling inifrån, en utveckling af det, som blifvit nedlagt af den eviga allmakten.

Allt, som är af värde för oss att veta, kommer till oss, om vi blott upplåta oss för denna eviga andes röst. Det är på så sätt vi blifva siare och få makt att se in i själfva hjärtat af tingen. Det finnes ingen ny stjärna, inga nya lagar och krafter, som vi ej, om vi upplåta oss för den eviga allvishetens ande, skulle kunna upptäcka och igenkänna, icke ens dem som förut varit oss obekanta, och således äro nya för oss. När vi sålunda komma till sannin- gens kunskap, behöfva vi ej längre stödet af de sakförhållanden, som ständigt äro underkastade förändringar. Vi kunna då gå in i vårt stilla inre. Vi kunna öppna själens fönster och se ut och sålunda samla de fakta vi önska. Detta är den sanna visdomen. "Visdom är kunskapen om Gud". Visdom kommer af ingifvelse. Den öfvergår vida kunskapen. Mycken kunskap, kunskap om många ting kan erhållas helt enkelt genom ett mycket godt minne. Denna kunskap vinnes genom undervisning. Men visdomen öfvergår vida all kunskap, ithy att kunskapen är ett blott bihang till den djupare visdomen.

Den som vill inträda i vishetens rike, måste först afkläda sig allt andligt högmod. Han måste blifva som ett litet barn. Fördomar, förutfattade meningar och åsikter stå alltid i vägen för den sanna visdomen. Inbilsk klokhets är alltid mördande i sitt inflytande. Den stänger dörren, där sanningen skulle komma in.

Rundtom oss se vi personer på det religiösa området, i vetenskapens, i politikens värld, på det sociala området, som genom sitt andliga högmod äro så stängda af sin inbilskhet och sina fördomar, att större och nyare sanningars uppenbarande icke kan finna någon ingång hos dem; och i stället för att tillväxa och förkofra sig, blifva de förkrympta och hämmade i växten och ännu mindre i stånd att anamma sanningen. I stället för att verksamt taga del i världens framåtgående, blifva de till de hämmande spakar, som hindra framåtskridandets hjul att röra sig. Hindra dem kunna de dock egentligen icke. De blifva alltid själfva brutna, krossade och lämnade efter, medan Guds sannings segervagn stadigt skrider framåt.

På den tid, då man ännu experimenterade med ångmaskinen och innan den nått sin fullbordan så pass, att den kommit i bruk, skref en bekant engelsman — mycket bekant i vetenskapliga kretsar — en vidlyftig ströskrift, däri han bevisade att det *aldrig* skulle vara möjligt att använda ångkraft i skeppsfart öfver oceanen, emedan intet fartyg skulle någonsin kunna medföra en sådan massa kol, som behöfdes för eldning under ångpannan. Och det märkligaste i hela saken var, att det första ångfartyg, som gjorde öfverresan från England till Amerika, hade ombord en hel laddning af just denna med mycken omsorg sammanskrifna broschyr. Den utkom i blott en upplaga. Många upplagor skulle kunna säljas nu.

Detta förefaller ganska lustigt, men hvad är det dock mot detta, att en person frivilligt stänger

sitt öra för sanningen, därför att den, bevars, icke kommer genom konventionella, orthodoxa, eller på annat sätt välkomna språkrör, eller för det den kanske icke är i full öfverensstämmelse eller möjligen till och med står i motsats till förut antagna åsikter eller trosartiklar! Nej.

»Låt det bli många fönster i din själ,
Så att all världens fröjd och härlighet
Kan få försköna den. En stackars glugg
För blott *en* lära kan ej fånga upp
Oräkneliga källors ljus och glans.
Ryck ängslans slöja bort; låt ljuset fritt
Få genom klara fönster strömma in,
Gör fönstren vida, så, som sanning är,
Och såsom himlen höga — — Örat lär
Att lyssna väl till stjärnors tysta sång —
Och till naturens röst; då skall ditt hjärta
Ock vända sig till sannt och godt, så visst
Som blomman vänder sig mot solen. Då
Skall tusen händer räckas till din hjälp
Och föra dig till fridbegrödda berg,
Och alla firmamentets krafter då
Din styrka väl befästa. Var ej rädd
Att byta sanning, som är half, mot hel.»

Det gifves en viktig lag i förbindelse med sanningens framträdande. Det är denna: Så snart en man eller kvinna inom sig stänger allt tillträde för sanningen, antingen det nu är af andligt högmod, förutfattad mening, fördom eller hvilken som helst annan anledning, säger oss denna lag, att sanningen *i sin fullhet* icke från någon källa skall komma till

denna man eller kvinna. Och, å andra sidan, om en man eller kvinna fullt upplåter sin själ för sanningen, från *hvilken källa som helst* den må komma, hafva vi en lika hög lag, som säger, att till honom eller henne skall sanningen komma från alla håll. Så blifva de rätteligen fria män och fria kvinnor, ty det är sanningen, som gör oss fria. De först nämnda, skola stanna i slafveri, ty sanningen har ej blifvit inbjuden till dem och kommer heller aldrig dit, där hon ej är fritt och fullt välkomnad.

Och där sanningen ej får komma in, där kan ej heller den rika välsignelse hon för med sig, få något rum. Tvärtom kommer, där så är fallet, andra sändebud medförande tvinsot, sjukdomar, död, såväl lekamlig som andlig. Och den man, som vill beröfva en annan förmånen af fri och ofjättrad forskning efter sanningen, och anser sig själf som sanningens enda och rätta tolk, i stället för att föra den andre dit, där han själf kan tolka den, en sådan människa är värre än en tjuf eller röfvare. Det onda han gör, är vida värre, ty han gör direkt och bestämd skada till lifvet hos den, som han så håller i band.

Hvem har väl satt någon människa, hvem hon än må vara, till bevarare och väktare eller utdelare af Guds obegränsade sanning? "Många blifva rörda af Guds anda" och sålunda kallade till att undervisa om sanningen; men den rätte läraren ställer sig aldrig såsom sanningens *uttydare* för en annan. Den rätte läraren är den, hvars arbete går ut på att föra lärjungen till rätt kännedom om sig själf och sålunda till kännedom om sin egen andekraft,

så att han själf må kunna fatta sanningen. Alla andra äro, i allmänhet taladt, sådana, som drifvas af rent personliga motiv, själf förgudning eller personlig vinst. Dessutom är den, som gör anspråk på att äga hela sanningen och den enda sanningen, helt enkelt antingen skenhelig, narr eller bedragare.

I österlandets litteratur finner man en fabel om ett par grodor. En groda bodde i en brunn, där hon fann sig väl och den hon aldrig lämnat. En dag kom en annan groda, som bodde i sjön, och fick se brunnen. Hon blef nyfiken och gick ned där. "Hvem är du? Hvarifrån kommer du?" sade grodan i brunnen. "Jag är också en groda, men jag bor i en sjö", sade den främmande. "En sjö? Hvad är det? Hvar finns den?" — "Det är ett stort vatten och inte så långt härifrån." — "Hur stor kan den där sjön vara?" — "Åh, den är mycket stor!" — "Så stor, som den här?" frågade brunnsgrodan och pekade på en sten i brunnens botten. "Åh, mycket större." — "Större än den här?" fortsatte brunnsgrodan och pekade på en plank, som de sutto på. "Mycket, mycket större." — "Hur mycket större?" — "Sjön, där jag bor är mycket större än din brunn; det kunde blifva millioner sådana brunnar som den här, af min sjö." — "Sådant prat!" bröt brunnsgrodan ut. "Du är en bedragare och lögnare. Gå din väg ur min brunn. Gå genast din väg. Jag vill inte ha något att göra med sådana grodor, som du."

"I skolen känna sanningen och sanningen skall göra eder fria", sådant är löftet. Men snarare kunde

sägas till icke så få och till de ej heller få, som just stoltsera med sin stora andliga öfverlägsenhet: "I skolen tillstänga edert hjärta för sanningen, I skolen lefva i eder egen inbilskhet, och eder inbilskhet skall göra eder till dårar". Fånighet är hämmad andlig växt. Utestänger man af någon orsak sanningen och därmed tillväxten, åstadkommes ett slags fånighet, ehuru den ej så benämnes. Och å andra sidan uppkommer en annan typ af hämmad tillväxt däraf, att allting tages för afgjort, utan att pröfvas, blott för det att det kommer från en viss person, en viss bok, en viss institution. Detta beror på att man alltjämt ser utåt, i stället att hålla sig till ljuset inom oss och omsorgsfullt vårda det, så att det lyser ännu klarare.

Med den tappre och modige Wart Whitman borde vi alla kunna säga:

»Från denna stund jag räknar mig själf fri från inbillad ovän,
Går hvart jag vill, min egen herre beständigt,
Lyssnar till andra, tänker ock på hvad de säga,
Stannar och forskar, och tager emot och betänker.
Mildt, men med kraft, jag bryter de fängslande länkar.»

Stor borde glädjen vara öfver att Guds gränslösa sanning är öppen för alla, i *lika mån* öppen för alla, och att hon gör en hvar af oss till sin bostad, när vi blott allvarligt önska det och öppna vårt hjärta därför.

Och i fråga om den vishet, som skall leda oss i vårt dagliga lif, finnes det intet, som är rätt och godt för oss, det vi ej skulle igenkänna, om vi förstå

lagen för dess kommande och äro i stånd att visligen nyttja det. Vi böra veta, att alla ting äro våra, när vi förstå rätt använda dem.

»Den lagen blifver oföränderlig,
Och ingen själ kan rubba eller vränga den,
Att i oss bor och drager ock till sig,
Hvad vi förtjäna och behöfva se'n.»

Om den tid kommer, då vi ej veta hvilken väg vi skola taga, ligger felet hos oss själfva. Ligger nu felet hos oss, beror det ju också på oss själfva att rätta denna felaktiga omständighet. Det är aldrig behöfligt att komma i sådant tillstånd, om vi äro väckta och förblifva vakna med afseende på ljuset och makten inom oss. Ljuset lyser alltid och det enda, som är nödvändigt för oss, är att flitigt tillse, att hvarken det ena eller andra kommer mellan oss och ljuset. "Hos dig är lufsens källa; af ditt ljus skola vi se ljus."

Låtom oss lyssna till några ord af den mest upplysta människa jag någonsin känt, och som följaktligen aldrig famlar i mörkret, när det gäller hvad han skall göra och huru han skall handla:

"Så snart du är i tvifvel om hvilken väg du skall taga, sedan du förgäfves vändt dig till alla yttre medel för ledning, *låt då det inre ögat se, det inre örat höra*, och låt denna enkla och naturliga procedur fortgå, ohindrad af frågor eller tvifvel. — — I alla mörka stunder och i allt ovanligt bryderi, behöfva vi blott följa ett enkelt råd, som vi finna i det dyra, gamla evangeliet, det så många läsa, men dessvärre, så få rätt tolka. "Gå in i din

kammare och stäng dörren till". Betyder väl detta att vi skola gå in i ett särskildt rum, låsa dörren och taga ur nyckeln? Vore det så, skulle aldrig detta bud kunna åtlydas ute i fria luften, på land eller haf, och Kristus älskade skog och sjö vida mer än de trånga rummen i stadens hus. Emellertid äro hans bud så vidt omfattande att det icke finnes någon plats på jorden och icke något tänkbart läge i lifvet, där någon bland oss skulle hafva det så ställdt, att vi ej kunde följa dem.

"En den mest inåtvända person vi träffat, sitter vid en pulpet i ett ämbetsrum, där flere andra män ständigt arbeta i affärer och ofta tala högt och ifrigt. Fullkomligt oberörd af allt buller och larm omkring honom, kan denne själf förtröstande, trohjärtade man, i hvarje ögonblick af någon tvekan, så draga omkring sig en slöja af ensamhet, att han blir likaså fullkomligt innesluten i sin egen psykiska atmosfär, som vore han ensam ute i den tystaste skog. Han tager då svårigheten i form af en bestämd fråga med sig in i den hemlighetsfulla tystnaden, och afvaktar fullkomligt passiv det väntade svaret på frågan. Och aldrig, under många års erfarenhet har han någonsin funnit sig missledd eller besviken. Ingifna förnimmelser af sanningen är det dagliga bröd, som skall stilla vår dagliga hunger; de komma, som manna i öknen, dag för dag; hvarje dag gifver också blott hvad som fordras för dagens behof. Dessa ingifvelser måste genast följas, ty dagtingan med dem betyder deras förmörkande, och ju längre vi tveka, desto mera gifva vi rum för vilseledande intryck, hvilka liksom dölja ingifvelsen

med ett bårtäcke af motstridiga moraliska fantasier, foster af den jordiska viljans bländverk.

Ett bud pålägges oss af den *universella lagen*, och den måste vi följa. Åsidosätt hvarje annan önskan, än den enda att få veta *sanningen*; förbind med denna begäran det fasta, helgade beslut att genast då det framkommit följa det, som tydligt förnimmes såsom sanning. Ingen annan känsla får dela mark med denna allt uppsväljande kärlek till sanningen för dess egen skull. Lyd blott detta bud och glöm aldrig att väntan och hopp äro brudgum och brud och för evigt oskiljaktiga, och du skall snart finna, att din hittills förmörkade väg blifver strålände af himmelsk glans, ty med himlen inom oss, medverka oupphörligt alla himlar utom oss."

Detta skulle kunna kallas att gå in i "tystnaden". Detta är att förnimma och låta sig ledas af det ljus, som lyser hvarje i världen kommen människa. Detta är att lyssna till och låta sig ledas af rösten i vår egen själ, rösten af vårt bättre jag.

Själén är af gudomligt ursprung och om den får blifva genomlyst af den eviga anden, uppenbarar den alla ting för oss. Men, i den mån människan vänder sig bort från det gudomliga ljuset, blifva alla ting dunkla. Af sig själf är ingenting dunkelt. Då de andliga sinnena blifvit öppnade, öfvergå de alla gränser för de lekamliga, och förståndets desslikes. Och ju mer vi förmå frigöra oss från den begränsning de sätta för oss, och få klart för oss, att så vidt det gäller det verkliga lifvet, detta är ett med det eviga lifvet, desto närmare komma vi därtill, att rösten alltid skall tala, aldrig svika oss,

och vi följaktligen alltid hafva med oss den gudomliga upplysningen och ledningen. Att veta detta och lefva i öfvertygelsen därom är icke att lefva i hoppet om en himmel efter jordelifvet, utan att lefva i en himmel *nu och hvarje dag*.

Ingen människosjäl behöfver sakna detta. Då vi vända vårt ansikte mot det rätta hållet, få vi detta himmelrike så enkelt och naturligt, som blomman slår ut och vinden blåser. Det kan icke köpas med pengar, eller till något pris. Det är en tillvaro, som blott väntar på att blifva förverkligad af rik eller fattig, af kung eller bonde, af herre och tjänare, öfverallt i hela världen. Alla äro lika arfsberättigade därtill. Och bonden, om han kommer först, lefver ett lif i härlighet och verklig makt öfvergående hans konungs lif. Tjänaren, om han kommer först, lefver ett högre lif än hans herre.

Om du vill lefva det högsta, fullaste och rikaste lif, som kan finnas, ej blott i denna värld, utan i någon som hälst värld, lägg då bort skilsmässan mellan ditt lif och Guds lif. Håll fast vid din enhetlighet med Gud. Ju mera du detta gör, desto mera finner du dig öfvertygad om denna enhetlighet, och när du lefver i detta öfvertygelsens lif, skall du snart se att inga goda ting komma att undanhållas dig, ty allting är häruti inneslutet. Då blir det din sak att helt enkelt i dag göra hvad som föreligger, och så vara redo för morgondagen, när den kommer, viss om att denna morgondag skall förse morgondagens behof både för det andliga och det lekamliga lifvet. Men glöm dock ej, att morgon-

dagens gåfvor behöfvas ej förrän morgondagen kommer.

Är du villig att *fullt* förlita dig på den eviga lagen, skall lagen aldrig svika dig. Det är det halfva förlitandet därpå, som frambringar osäkra och otillfredsställande resultat. Ingenting är säkrare och pålitligare än Gudomen. Den skall aldrig svika någon, som helt och hållet förlitar sig därpå. Lifvets hemlighet är därför att alltid lefva i öfvertygelsen om detta, hvad man än gör, hvar man är, natt och dag, vakande och sofvande. Vi kunna lefva däri lika väl sofvande, som vakande. Och här skulle vi kanske afhandla några förhållanden i samband med sömnen, i samband med att under sömnen erhålla undervisning och upplysning.

Då man sofver, är det blott den lekamliga kroppen, som hvilar och är stilla; sjäslifvet med all dess verksamhet fortfar. Sömnen är af naturen bestämd för kroppens vederkvickelse, för att återuppbygga och ersätta de förluster, som under vakande tillståndet alltjämt uppstå. Sömnen är naturens store understödjare. Om kroppen förnekas tillräcklig sömn, så att ersättningen ej motsvarar förlusterna, blir kroppen småningom försvagad och uttömd, och när den är i detta tillstånd, kan hvarje sjukdom lättare skaffa sig inträde däri. Af denna orsak bruka de, som utsättas därför, lättare förkyla sig, som vi säga, när kroppen är utpinad och matad af brist på sömn, än vid de flesta andra tillfällen. Kroppen är då i ett tillstånd, under hvilket yttre inflytanden hafva hastigare inverkan därpå, än då den är i mera normalt tillstånd. Och när de

inverka, angripa de alltid först de minst motståndskraftiga delarne.

Våra kroppar äro oss gifna att tjäna till högre ändamål, än de, hvartill vi vanligen bruka dem. Synnerligast slår detta in på de talrika fall, där kroppen behärskar sin ägare. Men då vi lära oss rätt förstå själens och andens högre makt, och då följaktligen själen finner lycka och rikedom både inom sig själf och i alla de höga och härliga ting, med hvilka hon känner sig besläktad, då bortfaller af sig själf allt *öfverdåd* i ätande och drickande, såväl som i allt annat. Likaså bortfaller begäret efter tyngre och gröfre slags mat och dryck, såsom djurens kött, spritdrycker och allt sådant, som mera upphettar kroppen och lidelserna, än upparbetar både kropp och hjärna till kraftig, ren, väl underhållen, härdad, muskulös beskaffenhet. Ju mera kroppen sålunda blir finare i form och väfnad och ej längre så tung och hård, desto mindre förlorar den, och uppkommer någon förlust, ersättes den lättare, så att i kroppen bibehålles en mera jämn och regelbunden omsättning. Och när så förhåller sig, behöfves verkligen också mindre sömn. Och äfven detta mindre mått af sömn verkar mera på en kropp af den finare typen, än det skulle göra på en annan, af gröfre natur.

Då kroppen på så sätt blir finare, eller med andra ord, tillvägagående vid dess utveckling påskyndas, kan den i sin ordning hjälpa själ och ande i förverkligandet af ännu högre förnimmelser, och så hjälper kroppen själen på samma sätt, som denna hjälper kroppen i dess förbättring. Det var otvifvel-

aktigt detta, som Browning hade i tankarne, då han sade:

»Så låt oss ropa då: allt godt är vårt,
Och ingen själ kan hjälpa kroppen mer
Än kroppen hjälper själen »

Sömnen är därför till för att gifva kroppen ro och återupprätta den. Själen behöfver ej denna ro, och medan kroppen ligger stilla och lugn, är själen i verksamhet, alldeles så, som när kroppen också är i verksamhet.

Några finnas som, med djup insikt i själsarbetet, säga, att vi resa medan vi sofva. Andra äro i stånd att påminna sig och öfverföra till vakande tillståndet de syner de skådat, den kunskap de hämtat, de händelser, som inträffat. De flesta människor äga icke denna förmåga, och sålunda går mycket vetande förloradt, hvilket eljest kunnat inhämtas. Det sägs emellertid att det skulle vara i vår makt, i den mån vi förstå lagarna därför, att i anden kunna gå hvart vi vilja och öfverföra i vakande tillståndet all den erfarenhet vi sålunda vunnit. Detta må nu vara huru som helst, säkert är dock, att vi under sömnen, på fullt normalt och naturligt sätt hafva den förmågan att erhålla mycket af värde, i fråga om ljus, undervisning och tillväxt, som de flesta människor nu gå miste om.

Om själens lif, som förbinder oss med den evige anden, alltid är i verksamhet, äfven medan kroppen är i hvila, hvarför skulle då icke själen, när vi falla i sömn, så kunna bestämma sin verksamhet, att den, medan kroppen hvilar, kan fort-

farande erhålla upplysning genom andan och öfverföra det sålunda upptagna ut i det medvetna, vakna tillståndet? Detta kan verkligen också göras och göres med stor fördel af många, och mer än en gång komma själens yppersta ingifvelser på detta sätt, såsom ock väl kan synas vara mest naturligt, då under denna tid allt meddelande från den yttre, materiella världen är uteslutet. Genom att, innan man somnar, i tankarne inpränta den tid, då man vill vakna, är det, som vi väl veta, möjligt att vakna alldeles på minuten. Många finnas, som utföra mycket arbete under sömnen och som också vinna mycken klarhet i frågor, där de önska sådan. Icke sällan finner man exempel på att svåra problem, problem som trotsat alla försök till lösning under vakande tillståndet, under sömnen blifvit fullt klarade.

Då själen arbetar i en viss riktning, fortsätter den därmed till dess något annat tankeföremål leder dess verksamhet i annan riktning. Och då under sömnen endast kroppen är verksam, medan själ och sinne äro i arbete, så bör själen, om dess verksamhet, innan man somnar, får en viss riktning, följa denna och kan med tiden bringas upp till medvetande om resultatet af sitt arbete. Några torde ganska snart komma till detta resultat; för andra tager det kanske längre tid. Lugn och fortsatta bemödanden böra öka förmågan.

I kraft af lagen för själens attraktionskraft måste vi, då ju själen alltid arbetar, äfven i sömnen draga till oss inverkan från områden, besläktade med dem, i hvilka våra tankar dväljas, innan

vi somna. Sålunda borde vi ju kunna sätta oss i förbindelse med hvilka slags inflytanden vi vilja, och följaktligen vinna mycket under sömnen. I många afseenden äro våra inre gåfvor mera öppna och mottagliga när vi sofva, än när vi vaka. Däraf nödvändigheten att nogare öfvervaka beskaffenheten af de tankar, som upptaga oss, när vi somna, ty till oss kan ju ej komma annat än det vi genom våra egna tankars beskaffenhet draga till oss. Detta ligger helt och hållet i våra egna händer.

Och af samma skäl — denna större mottaglighet under sömnen — borde vi genom att förstå och använda lagen därför kunna vinna mycket af värde med mindre besvär, än då våra fysiska sinnen äro fullt öppna för den timliga världen omkring oss. Många torde hafva nytta af att rätta sig ungefär efter följande antydningar: Då du önskar upplysning eller undervisning i någon riktning — upplysning och undervisning, som du känner det vara rätt och riktigt att få, såsom till exempel, vid ovissheit om rätta sättet att handla, bör du först, när du går till hvila, bringa ditt sinne i jämvikt, med frid och god vilja mot alla. På så sätt kommer du i harmoniskt förhållande med och kan draga till dig yttre lugnande vilkor.

Då du nu hvilar i denna känsla af frid, uppsänd då helt stilla och lugnt din allvarliga bön om det ljus och den undervisning du behöfver. Förjaga ur din själ all fruktan, alla aningar om att ej svaret skall komma, ty i stillhet och förtröstan skall din styrka bo. Antag en förhoppningsfull sinnesstämning, med fast tro på och hopp om, att när du vak-

nar, skall du hafva det önskade resultatet. När du sedan vaknar, bör du, innan några tankar eller någon verksamhet från den yttre världen hunnit upptaga din uppmärksamhet, en liten stund hålla dig färdig för mottagandet af de ingifvelser och intryck, som torde komma. Och när de kommit, när de tydligt uppenbarat sig, handla då utan uppskof i enlighet därmed. Ju mera du detta gör, desto mera tillväxer också förmågan att göra det.

Eller om du, för oegennyttiga ändamål, önskar utveckla eller öka någon förmåga, eller öka hälsan eller styrkan i din kropp, antag då en motsvarande sinnesstämning, hvars form ju lätteligen antydes genom öfverensstämmelse med dina särskilda behof eller önskningsar. På så sätt upplåter du dig för, förbinder du dig med och sätter du i verksamhet inom dig själf det särskilda slag af krafter, som skola frambringa det önskade resultatet. Var ej rädd att högt uttala din bön. Därigenom sätter du i verksamhet vibrerande krafter, som utgå och alltid någonstädes göra sitt intryck gällande och som sätta i rörelse eller förena sig med andra krafter, hvilka börja förverkliga dina önskningsar. Ingenting skall undanhållas den, som lefver i samklang med högre lagar och krafter. Det finnes ingen begäran, som ej skall bönhöras, när vi känna och visligen nyttja de krafter, hvarmed vi blifvit begåfvade.

Din sömn blir, när du så förhåller dig, också mera lugn och uppfriskande, och sålunda ökas dina krafter både andligt och kroppsligt, blott genom att du, innan du somnar, uppsänder tankar af kärlek och god vilja, tankar af frid och endräkt.

Så förbinder du dig ju med alla de tankar i världen, som arbeta för frid och endräkt.

En man, som tänkt sig djupt in i hvad vi nu afhandla, har sagt: "Våra tankar göra oss till hvad vi nu äro och hvad vi blifva hädanefter, och våra tankar äro ofta mera sysselsatta om natten, än om dagen, ty när vi somnat från den yttre världen kunna vi vara alldeles klarvakna i den inre. Och den osedda världen är något verkligt, väsentligt och vilkoren därför styras helt och hållet af andlig och sedlig kraft. Då vi ej mottaga upplysning och undervisning genom utvärtas kanaler till känslöstämningar, få vi detta genom förnimmelser på inre vägar, och när man en gång lärt sig förstå hvad sådant är värdt, blir det hos alla säkert en vana att taga med sig till sömns de särskilda frågor, hvarpå de som ifrigast önska få svar. Faraotypens personer drömma, och likaså Faraos bagare och fogde; men det är Josef-typen, den sannt begåfvade fjärrskådaren, som både drömmar och tyder drömmar."

Hvarföre hade Farao då icke makt att själf tyda sina drömmar? Hvarför var Josef typen för den rätt begåfvade siaren? Hvarför icke blott drömde han, men hade också förmåga att tyda både sina egna och andras drömmar? Läs blott om bådas lif, så har du svaret. Så snart det gäller den sanna förmågan, är det ändå alltid, till slut, det lefvande lifvet, som vittnar. Och i samma mån som man lefver detta lif, icke blott uppnår man för sig själf högre kraft och glädje, men blir också af allt större och större nytta i världen. Ingen behöfver stanna

i något helvete längre än han själf vill, och i den stund han vill utgå därur, kan ingen makt i världen hindra honom därifrån. Enhvar kan höja sig till hvilken himmel han själf önskar, och när han vill stiga så, förena sig all världens makter för att hjälpa honom komma uppåt mot himlen.

Då vi vakna upp ur sömnen, och sålunda återgå till medvetet lif, äro vi i ett tillstånd af särdeles mottaglighet för intryck. Alla förbindelser med den yttre världen hafva för någon tid varit afbrutna och själen är fri och i mera naturligt tillstånd, något liknande en känslig plåt, där intryck lätt lämna spår. Det är därför, som mången gång de bästa och sannaste intryck återkomma om morgonen, innan dagens arbete och därmed följande tankar ännu börja påverka oss. Detta är ett af de skäl, hvarför många personer arbeta bäst under dagens tidiga timmar.

Men denna omständighet är också mycket värdefull, när det gäller att planera hvardagslivets göromål. Själen är då som ett oskrifvet pappersark. Vi kunna på mycket inbringande sätt använda denna lugna, ostörda stund af sinnets mottaglighet genom att då visligen rikta vårt själsarbete utefter de mäst önskvärda banor, och sålunda, så att säga, reglera lifvet för dagen.

Hvarje morgon blir en ny början. Det är nästan som att börja lifvet på nytt. Vi hafva det *helt och hållet* i våra händer. Och då morgondagen med sin nya början kommer, bör gårdagen också vara gårdag, med hvilken vi ej hafva något att göra.

Nog är om vi veta, att så, som vi genomlefde gårdagen, så bestämdes vårt lif under den nu gryende dagen. Och återigen, när morgonen med sin nya början kommer, skall hvarje morgondag vara morgondagen, med hvilken vi nu ej ha att göra. Det är oss nog om vi veta, att det sätt, hvarpå vi i dag lefva vårt lif, bestämmer vårt lif för nästa dag.

»Lifvet på nytt hvarje dag vi begynna,
Världen hvar morgon ju födes på nytt;
Du, som har tröttnat att sörja och synda,
För dig finnes hopp, det har ännu ej flytt,
För dig och för mig det med dagen har grytt.

Det, som är förgånget, förgånget må vara,
Förbi nu är dagsverket, gråten också;
För gårdagens fel låt nu gårdagen svara,
Och såren, som blödde och smärtade då,
En helande balsam af natten låt få.

Så låt det försvinna, när intet kan båta,
När ej kan bli ogjordt hvad fullbordadt är.
Må Gud i sin nåd alla misstag förlåta!
Den nyfödda dagen just nu oss begär,
Den dagen, blott den, är vår egendom här.

Just nu lysa morgonens skyar så röda,
Den mattade jorden får krafter igen,
Och tröttade lemmar förglömma sin möda
Och skynda att morgonen möta, och se'n
Få daggen och solskenet dela med den.

Ja, lifvet hvar dag vi på nytt få begynna!
 Så hälsa med glädje den dagen, som grytt,
 Min själ, och trots sorger från fordom och synder,
 Och olösta gåtor och smärtor, som flytt,
 Blif modig med dagen och börja på nytt.»

Första timmen af denna nya dag med all dess rikedom och härlighet, med alla dessa upphöjda och evighetsbestämmande möjligheter taga vi så emot, och sedan också hvarje följande timme, men *icke innan* den kommer. Detta är hemligheten af karaktärens uppbyggande. Detta, i all sin enkelhet, leder hvem som helst af oss till förverkligande af det härligaste lif, som kan tänkas, och det är intet i detta sammanhang tänkbart, som ej kan blifva verklighet någonstades, på något sätt, någon gång.

Ett sådant lif är uppnåeligt för *alla*, ty det finnes *ingen*, som, om han har allvar med sig och uppriktigt önskar det, icke skulle kunna åtminstone en enda timme lefva detta högsta lif. Men, skulle det finnas någon, som ej tror sig om att hinna detta mål, skall han dock, om han blott har *allvar med sitt försök*, alltid, genom den lag att lika bygger lika, småningom komma litet närmare målet den första timmen, och ändå litet närmare nästa timme till dess förr eller senare den tid kommer då detta andliga lif blir till natur, och hvarje annat lif skulle fordra särskild ansträngning för att kunna lefvas.

På detta sätt komma vi i kärleksförbund med det högsta och bästa i världsalltet, och i följd däraf

allt det högsta och bästa i världsalltet också i förbund och kärleksgemenskap med oss. De hjälpa oss vid hvarje svårighet; de synas bokstafligen draga allt åt samma håll till oss, därför att vi först dragit oss åt deras håll.

Att komma till fullkomlig frid.

Här möter oss den eviga Fridens Ande, och i den stund vi komma i samklang med denna, kommer till oss en ständigt tillflytande ström af frid, ty frid är harmoni. En djup inre mening ligger under den sanningen: "Andens sinne är lif och frid." Att erkänna det förhållande, att vi äro andar och att lefva i den tanken, är att vara andligt sinnad, och således vara i frid och harmoni. Ack, de tusentals män och kvinnor rundt om oss, som äro medtagna af bekymmer, oroliga och missnöjda, och som vandra hit och dit för att söka frid, uttröttade till kropp och själ, som resa till främmande länder, resa jorden rundt, komma tillbaka och finna dock ej frid! Naturligtvis hafva de ej funnit och skola håller aldrig finna frid på denna väg, ty de söka den ej där den står att finna. Frid finna vi blott inom oss, och hafva vi den ej där, skola vi håller aldrig finna den.

Friden bor ej i den yttre världen. Den bor inom vår egen själ. Vi må vandra på många olika vägar för att söka den, vi må efterforska den genom alla de lekamliga begärelsernas och lidelsernas ledningar, vi må försöka framdraga den ur alla möj-

liga yttre kanaler, vi må jaga hit och dit efter den — friden skall dock alltid fly undan för oss, emedan vi ej söka den där den dväljes. Men ju mera vi sätta våra lekamliga begärelser och lidelser i öfverensstämmelse med andens bud inom oss, desto mera af de högre formerna för lycka och frid skola vi inrymma i vårt lif; men ju mera vi underlåta detta, desto mera af missnöje, smärta och lidanden kommer in däruti.

Att vara ett med Gud är att hafva frid. Barnets enfald är bästa förmedlingen till fullt och helt förverkligande af detta, barnaenfalden, som förstår sina rätta förbindelser med Fadrens lif. Det finnes människor, dem jag känner, som kommit till så lefvande förståelse af sin enhetlighet med det eviga lifvet, med den eviga Fridens ande, att deras lif bokstafligen öfverströmmar af glädje. Jag har nu särskildt i tankarne en jämförelsevis ung man, som i många år var sjuklig, hvars hälsa genom öfveransträngning var fullkomligt bruten, som tyckte att det ej fanns något värdt att lefva för, och för hvars syn allt och alla tedde sig i dystert ljus, medan han, i sin ordning, för alla dem han kom i beröring med, också syntes dyster och mörk. För icke länge sedan väcktes han till en så lefvande känsla af att vara ett med den eviga Allmakten, upplät sin själ så fullt för dess inverkan, att han nu är fullkomligt frisk; och ofta, när jag möter honom, kan han ej återhålla begäret att utropa: "O, det är en glädje blott att lefva!"

Jag känner en ämbetsman, som sagt mig, att ofta, när han efter slutadt arbete vänder åter till

sitt hem, kommer det öfver honom en så varm och lefvande känsla af att han är ett med den eviga Allmakten, och den eviga Fridens ande griper och uppfyller honom så, att han tycker att hans fötter knappt kunna hålla sig kvar på gatans stenläggning, så upplifvad, så fröjdefull blir han genom denna tillströmning af lif.

Den, som kommer till denna högre lifserfarenhet behöfver aldrig känna fruktan, ty han bär alltid med sig medvetandet om att vara beskyddad, och blotta öfvertygelsen därom gör beskyddet fullständigt. Om honom kan sägas: "Intet vapen, som göres mot dig, skall hafva framgång." — "Ingen plåga skall nalkas ditt tjäll." — "Med markens stenar är du i förbund och med markens vilddjur hafver du fred."

Dessa äro de män och kvinnor, som synas lefva ett för andra oförklarligt härligt lif. I samma stund vi rädas för något, öppna vi dörren för inträde af just det vi frukta. Ett djur skall aldrig skada den människa, som är alldeles fri från rädsla för djuret. I samma stund personen blir rädd, utsätter han sig för faran, och vissa djur, synnerligast hundar, upptäcka ögonblickligen minsta element af rädsla hos människan och få genast mod att angripa. Ju mera vi komma till öfvertygelse om vår enhetlighet med den eviga Allmakten, ju mera blifva vi lugna och stilla, och låta ej störa oss af de små tillfälligheter, som förut så mycket harmade och besvärade oss. Vi missträcka oss ej mera på människorna, ty vi läsa dem alltid rätt. Vi hafva förmågan att intränga

till och med i deras inre varelse och de se de dolda driffjädrrar, som äro i arbete där.

En af mina vänner råkade en dag möta en person, som med stor utvärtes hjärtlighet räckte honom handen och sade: "Åh, se herr ***! Hvad jag är glad att träffa er!" Blixtsnabbt läste min vän hans tankar, såg honom stadigt i ögonen och svarade: "Nej, ni misstager er, ni är ej glad att träffa mig; det gör er tvärtom förlägen, och det i så hög grad, att ni rodnar öfver hvad ni nyss sade." Den andre ursäktade sig: "Ja, ni vet ju, att tidens anda fordrar höflighetsformer, och att vi därför ibland måste säga hvad vi icke mena." Min vän såg på honom ännu en gång och sade: "Åter ett misstag. Låt mig gifva er ett enda litet råd: Ni skall alltid finna er väl af och få mera aktning för er själf, om ni alltid erkänner och alltid verkligen uttalar sanningen, i stället för att låtsa göra det."

Så snart vi lärt rätt förstå människor, skola vi upphöra att missträkna oss på dem. Vi skola ej mera uppsätta dem på piedestaler, ty detta kan aldrig ske utan påföljande missträkningar. Fallet måste förr eller senare inträffa, och på så sätt äro vi ofta orättvisa mot våra vänner. När vi komma i rätt samklang med den eviga Fridens ande, skola vi ej längre störas af ondt rykte och skenbart dåligt bemötande, antingen det kommer från vänner eller fiender. Då vi veta med oss själva att vi i vårt lif och vårt arbete troget hålla oss till den eviga princip af rätt och sanning och rättvisa, som genomgår hela världsalltet, som förenar allt och styr allt, och som alltid till sist blir den rådande,

då kan intet af ofrid komma oss nära, och hvad som än må hända, få vi vara lugna och ostörda.

De ting, som förorsaka sorg och smärta och förluster, skola då ej få det grepp på oss, som de eljest hafva, ty den rätta visheten skall sätta oss i stånd att se den rätta platsen för och förstå det rätta förhållandet mellan alla ting. Förlusten af vänner genom den öfvergång vi kalla död, skall icke väcka sorg hos den ande, som kommit till denna högre öfvertygelse, ty han vet, att det icke finns något sådant som död, emedan hvar och en af oss är icke blott delegare, utan också evigt delegare i det eviga lifvet. Han vet, att blotta bortfallandet af den lekamliga kroppshyddan på intet sätt skadar själen, det verkliga lifvet. Med ett sinneslugn som födes af en högre tro, kan han med varm öfvertygelse säga till sig själf och till andra, mindre starka:

»Dyra vänner, för den döda

Låten nu ej tårar flöda!

Hvad vi lagt på denna bår

Är ej värdt en enda tår;

Detta skalet är, allena,

Det som gömde pärlan rena,

Jorden skalet återtar,

Pärlan, själen, är ju kvar!»

Och hvad angår den saken, att detta skulle vara en skilsmässa, vet han att för anden finnes inga gränser, och att andlig gemenskap mellan två själar, antingen båda äro i kroppen, eller den ena utom sin kropp, och den andra kvar i sin, är inom

räckhåll för alla. Ju mera förverkligadt det andliga lifvet är, desto större kan den andliga gemenskapen blifva.

De ting, hvilka vi vilja släppa in till oss, komma också alltid. I forna tider ville människorna skåda änglar, och de fingo se dem; men det finnes intet skäl, hvarföre de då, mera än nu för oss, skulle låta se sig; ej heller något skäl hvarför de snarare då, än nu bland oss, skulle komma och bo bland människor, ty de höga lagar, som styra allting, äro de samma nu som då. Om änglar nu ej mera komma för att tjäna oss, är det därför att vi ej påkalla dem, därför att vi hålla stängd den dörr, genom hvilken de eljest skulle inkomma.

I samma mån, som vi upplåta oss för Fridens ande och uppfyllas af dess ingjutande, genomströmmar den oss också, så att vi föra den med oss hvart vi gå. Ju mer vi upplåta oss för denna strömning, desto mera blifva vi som magneter, hvilka draga till sig frid från alla källor; och ju mera vi detta göra och med oss i andanom förena dessa fridsgåfvor, desto mera kunna vi gifva ifrån oss åt andra. Vi kunna på så sätt blifva så fullkomligt den förkroppsligade friden, att vi, hvar vi gå fram, kunna strö omkring oss välsignelser. För blott ett par dagar sedan såg jag en kvinna fatta handen på en man, som hon mötte (hans ansikte utvisade Guds inneboende ande), och jag hörde henne säga: "Ack, det gör mig så godt att se er! Jag har nu i ett par timmar varit så bekymrad, nästan förtviflad, men er blotta åsyn har lyft bördan bort!" Rundt om oss finnas människor, som alltjämt skänka an-

dra tröst och välsignelse, människor, hvilkas blotta närvaro är nog för att förbyta sorg till glädje, rädsla till mod, förtviflan till hopp, svaghet till makt.

Det är den människa, som kommit till kännedom om sitt eget rätta jag, hvilken för med sig denna makt och från hvilken den makten utstrålar öfverallt — den människa, hvilken, såsom vi säga, har funnit sin hållpunkt, kommit i jämvikt. Och i hela det stora världsalltet finnes blott en medelpunkt, den eviga Allmakt, som verkar uti och genom allt. Den, således, som funnit sin hållpunkt, är den, som förstått sin enhetlighet med denna eviga Allmakt, den, som vet sig vara ett andligt väsen, därför att Gud är en ande.

Detta är den människa, som äger makten. Fast förenad med det eviga, har hon, så att säga, förbundit sig med, fäst sitt ankare vid världsalltets stora allmaktssäte. Hon drager alltjämt till sig makt från alla maktens källor. När den, som sålunda tryggad, kännande sig själf och medveten om sin makt, utsänder tankar, äro dessa tankar kraftens tankar; och i kraft af den lag att lika drager lika till sig, drager den människan genom sina tankar ständigt till sig från alla håll hjälp af alla, hvilkas tankar äro tankar af kraft och styrka, och sålunda sammanlänkar hon sig med denna tankeordning inom världsalltet.

Och därigenom blir det så, att den som mycket hafver, honom skall mycket gifvet varda. Detta är blott verkningarne af en naturlig lag. En persons starka, bestämda och följaktligen skapande

tanke verkar ständigt framgång för honom på alla vägar, och bringar honom hjälp från alla håll. De ting, som han ser, de, som han idéelt uppställer, skola förmedelst denna starka, skapande tanke ständigt taga form, få beklädnad, uppenbara sig i det materiella. Tysta, osedda krafter arbeta på hvad som förr eller senare skall uppenbaras synligt.

Rädsla eller tankar på att misslyckas uppkomma aldrig hos en sådan personlighet. Eller, om de komma, förvisas de ögonblickligen ur hans sinne, och sålunda röner han ej något inflytande af denna ordning af tankar utom honom. Han kallar dem ej till sig. Han är inne i en annan tankeriktning. Följaktligen hafva rädslans försvagande, olycksbringande tankar ej något inflytande på honom, och ej heller de omgifvande människornas vacklande, misströstande tankar. Den person däremot, som är osäker och rädd af sig, ej blott får sin egen kraft och fysiska förmåga försvagad eller till och med förlamad genom inflytandet af sådana, hos honom uppkommande tankar, utan förbinder sig också med denna tankeordning öfverallt där den finnes omkring honom. Och i lika hög grad som han detta gör, blir han också offer för alla omgifvande svaga, rädda och osäkra andar. I stället för att tilltaga i makt, ökar han sin svaghet. Han står på samma plan af tankar, som de, om hvilka det är sagdt, att äfven det lilla de hafva skall ifrån dem taget varda. Detta är återigen verkningar af en naturlig lag, densamma som gäller för motsatsen. Rädd att jag kanske skall förlora det lilla jag hafver, döljer jag det i ett kläde. Godt. Jag måste då betala priset

för att få vara rädd att förlora det jag hafver — finna mig i att det varder från mig taget.

Tankar af styrka både skapa styrka inom och draga till sig styrka utifrån. Tankar af svaghet skapa svaghet och draga till sig svaghet utifrån. Mod föder styrka, fruktan föder svaghet. Likaså föder modet framgång, men fruktan motgångar. Det är mannen eller kvinnan med tro och därför med mod, som behärskar omständigheterna, och som gör sin makt kännbar i världen. Det är mannen eller kvinnan, som saknar tro och i följd däraf är försvagad och hindrad af fruktan och misströstan, det är han eller hon, som blir en lekboll för alla öfvergående tillfälligheter.

Inom hvar och en af oss ligger orsaken till hvad som träffar honom. Hvar och en har i egna händer bestämmandet af hvad som skall komma till honom. Allt i den synliga, materiella världen har sitt ursprung i den osedda, den andliga, tankevärlden. Denna senare är orsak, den förra är verkan. Detta måste vi fasthålla. Beskaffenheten af verkan är alltid i öfverensstämmelse med orsakens beskaffenhet. Så som hvar och en lefver i sin osynliga, sina tankars värld, så visar han sig ständigt i den synliga, materiella världen. Vill han i denna senare åstadkomma något ombyte, måste han först i den förra vidtaga den nödiga förändringen. Ett klart begrepp af detta viktiga faktum skulle bringa lycka och framgång åt tusentals män och kvinnor omkring oss, som nu nedsjunka i förtviflans djup. Det skulle bringa hälsa, öfverflödande hälsa och krafter åt tusenden, som nu äro plågade och lidande. Det skulle

bära frid och fröjd åt tusenden, nu olyckliga och missnöjda.

Och, ack, de tusenden omkring oss, som nu ständigt lefva i feghetens slafveri! De människosjälur, som skulle vara starka och kraftfulla, hafva blifvit svaga och vanmäktiga. Deras vilja är försvagad, deras bemödanden förlamade. "Rädslan är öfverallt — rädsla för brist, rädsla för nöd, för offentligt klander, för enskildt klander, fruktan för att hvad vi äga i dag kanske i morgon förloras, fruktan för sjukdom, för döden. Fruktan har hos millioner blifvit till en vana. Den tanken möter oss öfver allt. Den tanken öfverfaller oss från alla håll — — —. Att lefva i denna ständiga ängslan, ständigt bekymrad, ständigt rädd att förlora kärlek, förlora pängar, ämbete, samhällsställning — detta är just rätta sättet att mista just det vi äro så rädda om."

Genom rädslan vinner man aldrig något; tvärtom, man förlorar alltid. "Jag vet nog, att det är så", säger man, "men jag är af naturen ängslig; det är medfödt hos mig och jag kan ej hjälpa det." Kan inte hjälpa det! Just då du så talar, påpekar du ett stort skäl till din ängslighet, ty du visar då, att du ännu icke känner dig själf. Du måste äga själfkännedom för att känna din makt, och först när du känner den, kan du använda den fullt och med vishet. Säg ej, att du ej kan hjälpa din rädsla. Tror du, att du inte kan det, så är det antagligt, att du ej heller förmår det. Men tror du, att du kan, och handlar du i öfverensstämmelse med den tanken, är det icke blott antagligt, utan alldeles sä-

kert, att du kan öfvervinna din rädsla. Det var Virgilius, som då han beskref det parti, som efter hans mening borde vinna priset i täflingen, sade: "De kunna segra, emedan de tro, att de kunna det." Med andra ord, just denna sinnesstämning skall ingifva andlig kraft i deras kroppar, så att de få den styrka och uthållighet, som sätter dem i stånd att segra.

Behåll då den tanken, att du *kan* hvad du vill. Tag upp den, om så påfordras, blott såsom ett tankefrö, plantera det i ditt medvetande, vårda det, odla det, och det skall efter hand skjuta upp och hämta krafter från alla håll. Den tanken skall samla och göra fruktbärande och verksamma de andliga krafter inom dig, som nu äro spridda och af föga nytta. Den skall utifrån draga krafter till sig. Den skall till din hjälp draga inflytandet af andra andar af dess egen natur, andar, som äro modiga, starka, utan fruktan. Sålunda skall du draga till dig och förbinda med dig detta slags tankar. Har du allvar och trofasthet i detta, skall snart den tid komma, då all oro försvinner, och du, i stället för att vara den förkroppsligade svagheten och en lekboll för omständigheterna, skall finna dig vara ett starkhetens torn och herre öfver omständigheterna.

Vi behöfva mera tro i vårt hvardagslif, tro på den makt, som verkar för det goda, tro på den evige Guden, och därför också tro på oss själfva såsom skapade till hans afbild. Och huru sedan tingen ibland synas gestalta sig, huru mörkt det ibland än torde se ut, skall dock den vissheten att "den högsta Allmakten har oss i sin vård, likaväl som världs-

systemets alla solar och oändliga världar i rymden", gifva oss den fasta tro, att allt är för vårt bästa, likasåväl som allt är för hela världens bästa. "Du skall behålla i fullkomlig frid den, som i andan förlitar sig på Dig."

Det finnes ingenting mera fast och säkert och trösteligt än gudaktigheten. Således — då vi äro öfvertygade om att det beror på oss själfva att allt mera fullkomligt upplåta oss för denna oändliga Allmakt, och kalla den att uppenbara sig i och genom oss, skola vi i oss finna en alltjämt tilltagande kraft. Ty sålunda arbeta vi i förening med Allmakten, och denna åter i förening med oss. Vi ledas då till att förstå hurusom alla ting samverka till det goda för dem, som älska det goda. Då skall den oro och misströstan, som förut behärskat oss, förbytas i tro, och tron, rätt fattad, och rätt begagnad, är en makt, som ingenting kan stå emot.

Materialism leder naturligen till pessimism, och och huru skulle det kunna vara annorlunda? Kunskapen om att Anden verkar i och genom oss, såväl som i och genom allting som verkar till rättfärdighet, denna kunskap leder till optimism. Pessimismen leder till svaghet. Optimismen leder till styrka. Den, som har sin hållpunkt i gudomligheten, är också den, som icke blott uthärdar hvarje storm, men som också, genom tron och sålunda genom den medvetna makt, som bor i honom, möter stormen med samma lugn och säkerhet som han möter det stilla vädret, ty han vet på förhand alldeles säkert, huru det till slut skall gå. Han vet, att han uppehålles af evigt bärande armar. Det är

han, som fullt förstår sanningen i förmaningen: "Hvila i Gud, vänta Honom med tålmod och Han skall gifva dig hvad ditt hjärta begär." Allt skall gifvas, helt enkelt gifvas, åt den, som är färdig att mottaga. Kan något vara tydligare än detta?

Ju mera vi således verka i förening med den Högsta Allmakten, desto mindre behöfva vi bekymra oss om resultatet af vårt arbete. Att lefva i full öfvertygelse om detta och allt hvad därtill hör, bringar oss frid, full, riklig, varaktig frid — en frid, som gör det närvarande fullkomligt, och om den går före oss och mot det kommande, återvänder med den visshet, att sådana, som våra dagar äro, sådan skall vår kraft blifva. Den, som så står fast, kan, till och med midt under all oro och allt larm omkring honom, dock med öfvertygelse säga:

»Jag dröjer, hastar ej min gång,
Hvi skulle jag ock brådska nu?
Ty evighetens väg är lång,
Och just på den jag vandrar ju!

I sömn och vaka, natt och dag,
Den vän jag söker, söker mig,
Och stormens vindkast räds ej jag,
Ej ödet villar bort min stig.

Som vattnet vet sin väg och når
I ljuset genom jordens slam,

Så genom hjärtats dolda vrår
Det godas ström sig letar fram.

Hvar natt på himlen stjärnor stå,
Och ebb och flod hvar dag ju gå;
Ej tid, ej rum, ej djup, ej höjd
Mig skiljer från min högsta fröjd.»

Att komma till maktens fullhet.

Det finnes en den eviga allmaktens Ande, och i samma mån, som vi upplåta oss för denna, blir dess kraft uppenbar i oss. Med Gud är allting möjligt — det vill säga, i förening med Gud äro alla ting möjliga. Den rätta hemligheten af all makt ligger däruti, att vi bibehålla vår förbindelse med den Gud, som verkar all ting; och ju mer vi hålla oss fast vid denna förening, desto mer förmå vi höja oss öfver all tänkbar begränsning.

Hvarför skola vi då spilla tid på att löpa hit och dit för att förvärfva makt? Hvarför spilla tid på det eller det försöket? Hvarför icke gå rakt upp till själfva spetsen af berget, i stället för att vanka omkring på krokvägar, i dalarne, på bergets sidor? Att människan har herraväldet öfver jorden, så som skriften lär oss, är sannt, icke blott i fråga om den lekamliga utan också om den andliga människan. Det finnes ju, till exempel, många djur, större och starkare än människorna, öfver hvilka vi, från fysisk ståndpunkt sedt, ej skulle kunna öfva något herravälde, men hvilka vi kunna behärska genom att sätta i verksamhet de högre, andliga och själsliga krafter, hvarmed vi blifvit begåfvade.

Allt hvad som kan göras i det lekamliga, kan också ske i det andliga lifvet. Och så snart en person är öfvertygad om att han är en ande och lefver sitt lif i enlighet därmed, skall han alltid i makt öfvergå den människa, som anser sig vara blott materiell. All världens heliga skrifter öfverflöda af exempel på hvad vi kalla underverk. De inskränkas ej till någon särskild tid eller plats. Det finnes ingen tidsålder af mirakler, såsom skild från hvilken som helst annan period, som ej också skulle kunna vara en mirakeltid. Allt hvad som en gång skett i världens historia, skulle kunna, genom samverkan af samma lagar och krafter, återigen ske. Dessa mirakel förrättades ej af dem, som voro mera än människor, men af dem, som genom förståendet af att de voro ett med Gud blifvit Guds-människor, så att högre krafter och makter verkade genom dem.

Ty, låtom oss fråga, hvad är ett mirakel? Är det något öfvernaturligt? Ja, öfvernaturligt, men blott så, att det är öfver det, som är naturligt för människan i hennes vanliga tillstånd. Den, som har kommit till kunskap om sin rätta identitet, om sin enhet med den allt genomträngande visheten och makten, gör det sålunda möjligt att för honom afslöjas lagar, högre än dem människor i allmänhet känna till. Dessa lagar använder han; folket ser resultatet däraf, plägar, förmedelst sin egen begränsning, anse det som underverk, och benämner de människor, som utföra dessa skenbart öfvernaturliga verk, undergörare och öfvernaturliga väsenden. Men de, som så säga, skulle själfva kunna blifva undergörare och kunna utföra dessa öfvernaturliga verk,

om de blott ville upplåta sin inre människa för samma öfvertygelse om samma lagar, och följaktligen för förverkligandet af samma möjligheter och krafter. Och låtom oss också ihågkomma, att det öfvernaturliga af i går, alltsom vi framskrida från det lägre till det högre, från det mera materiella till det mera andliga, blir det naturliga och vanliga af i dag, och det, som synes öfvernaturligt i dag, blir på samma sätt det naturliga i morgon, och så alla tidsåldrar igenom. Ja, det är Gudsmänniskan, som gör hvad som synes öfvernaturligt, den människa, som i kraft af sin sammangjutning med de högre krafterna höjer sig öfver mängden och sålunda blir framstående. Men all den makt, som den ena människoanden kan förvärfva, är det också möjligt för en annan att uppnå. Samma lagar verka hos hvar och en. Vi kunna vara män och kvinnor med makt och kraft, eller vi kunna vara vanmäktiga män och kvinnor. I samma stund du fullt fattar det faktum, att du kan stiga, så skall du stiga, och du kan omöjligen finna någon annan begränsning, än den du själf för dig utsätter. Grädden uppstiger alltid till ytan. Den gör det helt enkelt därför, att det är dess natur att stiga uppåt.

Vi höra ofta ordet "miljö". Vi borde lära oss förstå att ingen miljö, inga omgifningar skulle få skapa människan, utan att tvärtom människan alltid bör, och *alltid kan*, behärska sin omgifning. När vi fullt förstå detta, skola vi finna, att det mången gång alldeles icke är nödigt för oss att utgå ur någon särskild omgifning, då vi möjligen ännu kunna hafva något verk att utföra där; men däremot skola

vi genom den kraft vi föra med oss, kunna så ändra och ordna en hel del saker, att vi få alldeles nya förhållanden i den gamla omgifningen.

Det samma kan sägas med afseende på "ärftliga" anlag och karaktersdrag. Man frågar ibland: "kunna de verkligen öfvervinnas?" Endast den, som icke känner sig själf, kan göra en sådan fråga. Om vi underhålla och lefva i den tron, att "påbrå" ej kan öfvervinnas, då är det ganska troligt, att det ej heller går för sig. Men i samma stund, som vi få klart för oss vårt rätta jag och därmed också förstå arten af alla väldiga krafter och makter inom oss — andens och själens krafter och makter — i samma stund skola också alla skadliga ärftliga drag och anlag minskas och försvinna i mån af den hastighet, hvarmed vi väckas till att förstå detta.

»Det finns ej ondt, som icke öfvervinnas;
 Skyll ej på anlag, som i arf du fått!
 Säg ej: 'Att jag är så och så till sinnes,
 Jag rår ej för, ty det är medfödt blott!'

Nej, bakom fars och farfars tider står
 En evig allmakts vilja! Också den
 Du fått i arf, och om du blott förstår
 Dess gudakraft, i allt den hjälper se'n.

Ej finns en höjd så stolt, som du ej hinner
 En gång, när tiden sin fullbordan nått!
 På Gud förtrösta och du seger vinner,
 Hvad än dig brister, tro på honom blott.

Det synliga i samklang med det osynliga.

Hvad jordiskt är mot anden ej består;
 Af evighetens källa, redan här,
 En del du är, och däraf kraft du får,
 Ja, andens gudom bästa arfvet är.»

Många äro de, som lefva i vida ringare villkor än de borde, blott för det de åt andra öfverlämna det, som rätteligen hör dem själfva till. Vill du blifva en makt här i världen? Var då dig själf. Ställ dig ej, låt ej andra ställa dig på samma fot, som "andra-klass" människor, "hörsägens" människor. Var sann mot det högsta inom din egen själ, och låt dig aldrig styras af vanor, former eller egenmäktiga människo-stadgar, som ej äro fotade på *principer*. Sådant, som är rätt grundadt, iakttages i hvarje fall af rättsinniga, renhjärtade män och kvinnor.

Uppgif ej din själfständighet, som är ditt förnämsta maktmedel, för de vanor och formaliteter, hvilka fått sitt ursprung från den stora massa, som ej har kraft nog att bevara *sin* själfständighet — de, som, med andra ord, blandat den in i den stora "röran af eftergifter", hvilken en af våra största författare säger vara hvad som förnämligast karakteriserar vårt moderna samhällsskick. Uppgifver du på så sätt din själfständighet, bidrager du helt enkelt till framkallandet af ej önskvärda lifsvilkor; till godtgörelse därför får du blifva slaf, och troligt är, att du med tiden blir ur stånd att bibehålla aktning ens af dem du sålunda försöker behaga.

Bevarar du däremot din själfständighet, är det du, som blir härskare, och om du är klok och grann-

laga, skall din kraft och ditt inflytande bidraga till åstadkommandet af högre, bättre och sundare livsvillkor i världen. Alla människor skola, dessutom, tänka högre om dig och hedra dig mera för detta, än om du skulle visa din svaghet genom att lämna bidrag till samma "röra af eftergifvanden", som så många af dem alltjämt tillöka. Hos alla klasser af människor har du då inflytande. "En stor hjältetyp drager till sig lika mycket alla klasser, alla samhällets yttersta kanter, så att man slutligen säger, att till och med hundarne tro på honom."

Att vara sig själf, är det enda oss värdiga, och framför allt det enda oss tillfredsställande vi kunna vara. "Men vore det dock ej klokt och godt", frågar man, "att ibland låta sig styras af omgifningarne?" Hvad är klokt och godt? Att vara sig själf, först, sist och alltid.

»Först, framför allt — var trogen mot dig själf,
Och däraf följa skall, som dag på natt,
Att falsk mot ingen ann' du vara kan.»

Då vi påkalla det högsta väsendet och vårt lif styres efter säkra grunder, behärskas vi hvarken af den allmänna meningen eller af andras åsikter, och vi kunna vara vissa på att den Högste skall uppehålla oss. Om vi på något sätt försöka att lefva andra till lags, skola vi aldrig blifva dem till behag, och ju mera vi bjuda till, desto orimligare blifva deras fordringar. Vår lifsriktning är något endast mellan Gud och oss, och så snart vårt lif får sitt inflytande från någon annan källa, eller vacklar mellan

den rätta och andra, äro vi redan på irrvägar. När vi funnit kungadömet inom oss och vår hållpunkt i evigheten, blifva vi oss själfva en lag. Då vi det blifvit, äro vi också i stånd att föra andra till kännedom af lagar, högre än dem de styras af och stundom äro slafvar under.

Då vi funnit denna hållpunkt, då framkommer i vårt lif den sköna enkelhet, som är en stor personlighets på en gång både makt och behag. Då försvinner allt effektsökeri — det säkra tecknet till svaghet och brist på äkta själsstyrka. Detta effektsökeri, som så ofta förekommer, är alltid bevis på brist af någonting. Det påminner om en man, som rider en stubbsvansad häst. Medveten om att det ej hos honom själf finnes något, som kan väcka uppmärksamhet och skilja honom från mängden af vanliga stackare, begår han den grymheten att låta afhugga hästens svans, så att djurets underliga, onaturliga utseende må tilldraga det det uppseende han ej för egen del kan framkalla.

Men den som vill göra sig betydande, blir själf ofta mer bedragen, än dem han vill bedraga. En man eller kvinna af sann visdom och insikt genomskådar alltid hvad som är orsak till, motiv för handlingar af dem han eller hon kommer i beröring med. "Stor är blott den, som är hvad naturen gjort honom till och som aldrig påminner oss om andra."

De människor, som äro fullt på det klara med den verkliga makten inom dem, äro just de, som fast de synas göra så föga, dock uträtta så mycket. Det ser ut som om de ej arbetade mycket, emedan de verka med högre medel, och just därför ej be-

höfva arbeta så hårdt. De utföra sitt verk på ett högre plan. De uppehålla sin förening med den eviga Allmakten så noga, att denna Allmakt arbetar för dem, och de äro befriade från allt ansvar. Dessa äro de bekymmerfria människorna. Bekymmerfria, emedan det är den eviga Allmakten, som verkar genom dem och de själfva blott äro Allmaktens medarbetare.

Hemligheten af den högsta makt och kraft är helt enkelt föreningen af våra yttre uttrycksmedel med den makt, som verkar inom oss. Är du kanske målare? Då blir du, i den mån du upplåter dig själf för krafterna inom dig, stor i stället för medelmåttig. Du kan aldrig i varaktig form framställa några högre ingifvelser, än de som gå genom din egen själ. Men för att dessa ingifvelser skola komma, måste du upplåta din egen själ, upplåta den fullt och fritt för den högsta källan till all inspiration. Eller är du predikant? Just så mycket, som du kommer i öfverensstämmelse med och samarbetar med de högre makter, som vilja tala genom dig, just lika mycket får du af den rätta förmågan att lära och röra människor. Använder du blott dina lekamliga gåfvor, blir du också blott en ljudande malm. Men om du upplåter din själ, så att Guds röst kan tala genom dig och bruka dina lekamliga gåfvor, då blir du en stor och sann talare, stor och sann i den mån du så öppnar ditt hjärta.

Är du sångare? Låt då Guds kraft inom dig framträda i sång. Du skall finna det tusen gånger lättare, än allt hvad lång öfning, utan detta, kan gifva dig, och där andra vilkor äro gifna, skall

komma till dig en sådan sångens makt, att dess hänförande och medryckande inflytande blir oemotståndligt.

Då min koja eller mitt tält sommartiden varit uppslaget vid randen af eller midtuti en skog, har jag mången gång i den tidiga morgonen, just då dagen började gry, legat vaken i min hängmatta. Först är det alldeles tyst. Så hör man ett litet kvitter här och där. Och då morgonrodnaden höjer sig, kommer kvittret oftare och oftare, tills slutligen i hela skogen liksom brister ut ett helt sångarkor. Underbart! Underbart! Det tycktes mig som om själfva träden, som om hvarje grässtrå, hvarje buske, själfva himmelen däruppe och jorden härnere, hade del i denna underbara symfoni. Och medan jag lyssnade, tänkte jag alltid under det sången oupphörligt fortfor: Hvilken underbar sångstudie! Om vi blott kunde inom oss gifva rum åt samma krafter och låta dem strömma fram genom oss, hvilka sångare, hvilka hjärterörare vi då kunde hafva! Nej, hvilka härliga hjärterörande sångare vi *då skulle hafva!*

Har du hört huru Sankeys berömda "nittiononde" tillkommit? En pålitlig tidskrift berättar därom: "Under en resa i sällskap med sin vän Moody, köpte Sankey i en tidningsbutik till reslektyr en liten religiös skrift, och då han vände ett blad däri, föll hans öga på några verser, nederst på en sida. Han genomögnade dem och sade till Moody: "Här har jag min psalm." Men Moody var upptagen af annat och hörde ej ett ord. Sankey klippte ur verserna och satte in dem i sin lilla notbok.

En dag efter ett mycket gripande föredrag på ett möte i Edinburgh, skulle Sankey sjunga något, men han kom ej ihåg någon annan sång än psalmen 24, hvilken han dock så ofta sjungit, att han gärna ville föredraga något annat. Så kom han ihåg verserna i notboken. Men han hade ej haft tid att sätta melodi därtill. Skulle han kunna sjunga dem *ändå*? Han satte boken framför sig, preludierade litet på orgeln och sjöng, utan att veta hvad han skulle börja eller sluta med. Han slutade första versen under åhörarnes djupa tystnad. Han drog ett djupt andedrag och undrade inom sig om han skulle kunna sjunga andra versen på samma sätt. Försökte, och lyckades, och sedan var det lätt att sjunga det öfriga. När han slutade psalmen, var hela församlingen djupt rörd och många fällde tårar. Sankey sade sedan, att han aldrig i sitt lif känt sig så in i hjärterötterna gripen, och hans vän, Moody, förklarade, att han aldrig hört en sådan sång. Sedan sjöngs den vid alla bönemöten och snart öfver hela världen.”

Då vi öppna vårt hjärta för högre ingifvelser, svika de oss aldrig. Underlåta vi detta, komma vi ej heller till de högsta resultat i hvad helst vi företaga.

Är du skriftställare? Kom då ihåg, att det enda stora budet, som betingar framgång i all litterär verksamhet, är detta: Se in i ditt eget hjärta, och skrif sedan. Var sann. Var orädd. Följ hvad anden ingifver dig. Kom ihåg, att ingen skriftställare kan gifva annat än hvad han själf är. Vill han gifva något bättre, måste han själf först blifva

bättre. Han är helt enkelt sin egen sekreterare. Han kan på sätt och vis skriva sig själf in i sin bok. Han kan ej lägga in däri mera, än han själf är.

Är han en stor personlighet, fast i fråga om sitt mål, med djupa känslor, alltid mottaglig för de högsta ingifvelser, kommer i hans skrifter ett visst, obeskrifligt något, som gör att de liksom andas fram en levande kraft, en kraft så mäktig, att hvarje läsare gripes af samma anda, som talar genom författaren, att det som står att läsa mellan raderna är mycket mer, än det, som står med bokstäfver skrivet. Det är författarens ande, som fostrar denna makt. Det är den, som skänker de extra tjugofem eller trettio procent, hvarmed en bok lyftes upp ur den klass, som kallas medelmåttig och höjer den upp till den, som kallas öfverlägsen — som gör, att en af hundrade böcker har verklig framgång, medan de nio och nittio aldrig upplefva mer än en första upplaga.

Det är denna samma andliga makt, som en stor personlighet, när han är skriftställare, ingjuter i sitt verk, den makt, som gör, att hans bok så hastigt går ur hand i hand, ty den bok som får en stor läsekrets, går ingen annan väg än sålunda från läsare till läsare. Det är detta, som gör att mången för det värdes skull boken för honom själf äger, köper många exemplar däraf åt andra. "Ett godt skaldestycke", säger Emerson, "går ut i världen och bjuder sig själf åt förståndiga människor, som läsa det med fröjd och bära det ut till sin förståndiga nästa. Så drager det till sig visa och ädla andar,

befästar deras hemliga tankar och offentliggör verkligen sig själf genom deras sympati."

Sådan är den författare, som icke skrifver med tanken på att få det han skrifver räknadt som litteratur, utan skrifver med den enda tanken att försöka träffa människors hjärtan och gifva dem något af lefvande värde, något som kan vidga, förljufva och försköna deras lif. som kan lära dem finna det högre lifvet och med detta högre kraft och högre fröjder. För öfrigt hånder det nästan alltid, att när han sålunda lyckas i att undervisa människorna, sköter den litterära affären sig själf, och det vida bättre än om han lagt an mest därpå.

Den, däremot, som ej vågar vika ifrån allfarväg, som låter sig bindas af egenmäktiga bud, begränsar sin egen skapande förmåga just så mycket, som han låter sig sålunda stängas. "Min bok", säger en af våra förnämsta nutida författare, "skall dofta af furornas doft och återljuda af insekternas surrande. Svalan utanför mitt fönster skall också i min väf väfva in det strå hon bär i sin näbb." Vida bättre, du vänlige vise, att din bok doftar af furuskogen och återljuder af insekters surrande, än att där skulle ljuda de regler, som ett underlägsnare släkte skulle ställa upp för sig vid läsningen af skrifter af några få stora, orädda författare, som du, och skulle af hvad de då vunne formulera en handbok i väl-talighet. "Af ingen nytta äro de män, som studera blott för att göra alldeles det, som gjordes förr, och aldrig kunna lära sig förstå, att *i dag är en ny dag.*"

Då Shakespeare anklagas för att hafva lånat af

andra författare, svarar Landor: "Då var han mera originell än sina original. Han andades på döda kroppar och gaf dem lif igen." Detta är bilden af en man, som icke går på världens allfartsväg, men som tvingar världen att gå på hans väg.

Jag vill hellre vara sekreterare åt den evige Gud, såsom det är min förmån att bokstafligen vara, än slaf under någon vältalares uppgjorda regler eller under någon kritikers tycke och smak. Ack, folket, folket, om och om igen! Att jag finge gifva det något, som kunde lätta hvardagslifvets börda, något, som kunde gifva litet ljuflighet här, litet hopp där, något som kunde göra den tanklösa, animaliska människonaturen litet mera tänkande, öm och mild, som kunde väcka till lif och verksamhet de slumrande krafterna hos den rädda, veka kvinnonaturen, krafter, som när de vaknat, skola vara oemotståndliga i sitt inflytande och skola förvåna ägarinnan själf! Att jag kunde gifva något, som ledde enhvar till kunskap om det gudomliga i hvarje människosjäl, leda en och hvar till medveten öfvertygelse om *det gudomliga* inom honom själf, om all därmed följande rikedom och ära och makt! Kunde jag lyckas i detta, skulle jag väl hafva råd att vara likgiltig för huruvida kritiken behagade klandra eller berömma mitt verk. Klandret blefve under sådana omständigheter ungefär som prasslandet af några torra spånor nere på marken, jämfördt med den makalösa musik, som den milda vårvinden andas fram i kronorna på den väldiga furuskogen.

Är du präst eller religionslärare af något slag? Då, ju mera du frigör dig från människostadgade

teologiska formler, som fasthållit och ännu fasthålla och stänga så många, och ju mera du upplåter ditt hjärta för den gudomliga andefläkten, desto mera skall du kunna med myndighet tala. Ju mera du detta gör, ju mindre behöfver du forska i profeterna och komma på väg till att själf blifva profet. Ty den vägen är öppen för dig aldeles så, som den alltid för enhvar stått öppen.

Om du vid din födelse kommit till världen hos föräldrar af engelsk-talande släkte, är du säkerligen kristen. Att vara kristen, är att följa de lärdomar Jesus, som var Kristus, gifvit oss, att lefva i öfverensstämmelse med de samma lagar, efter hvilka han lefde, med ett ord, att *lefva hans lif*. Det stora förnämsta innehållet af hans lära var den medvetna föreningen af människan med Fadren. Det var det fullständiga förverkligandet å hans sida af denna enhetlighet med Fadren, som gjorde Jesus till Kristus. ("Jag är i Fadren och Fadren i mig".) Det var genom detta han uppnådde den kraft, hvar till han kom, genom detta han talade så, som aldrig någon människa talat.

Han påyrkade aldrig för sig själf något annat, än det han påyrkade för hela människosläktet. "Såsom lärare och sanningsvittne, gjorde han, enligt hvad han själf bekände, intet för att bevisa sin ensamma rätt till gudomlighet — —. Jesu lif och seger utgjorde en vändpunkt i människosläktets historia. Hans ankomst och hans segrar voro början till en ny tidräkning i allt, som rör mänskligheten. Han förde till jorden en ny, emedan mera fullkomlig förebild för människorna, och när hans käraste lär-

jungar sågo detta förklaradt, föllo de ned till jorden, mållösa af bäfvan och beundran."

Genom att fullt inträda i denna gemenskap med Fadren, genom att behärska, fullkomligt behärska alla de omständigheter, som mötte på hans väg, ända intill den lekamliga döden, och genom att för oss påvisa de stora lagar, som äro för oss de samma som för honom, har han gifvit oss ett ideal i lifvet, ett ideal, det vi kunna *nå här och nu*, och som vi ej kunde fått utan honom. *En har öfvervunnit först, alla borde kunna öfvervinna sedan.* Genom att först själf förverkliga detta ideal och sedan för andra påvisa den härliga lagen för att blifva ett med Fadren, har han blifvit världens störste frälsare. Vi få ej förblanda hans person med hans lif och lära, ett misstag, som har blifvit begånget om och om igen af lärjungarne till de fleste store lärare. Och om du varit bland dem, som predikat en död Kristus, så beder jag dig för mänsklighetens skull, för Kristi skull, för Guds skull, och detta säger jag med djupaste andakt och vördnad, att du icke längre måtte stjåla människornas tid, icke slösa bort din egen med att gifva stenar för bröd, död bokstaf för den lefvande sanningens anda. Med Kristi egna ord: "låt de döda begrafva sina döda". Gå ut ifrån dem. Undervisa, så som Jesus, den lefvande Kristus undervisade. Lär oss, så som Jesus gjorde, att känna Kristus, som "bor i oss". Sök att finna detta i all dess härliga skönhet och kraft — se det, så som Jesus såg det, och du skall också blifva den, som talar med eftertrycklig verkan. Då skall du bli i stånd att leda stora mängder af andra

till att söka och se det du har sett. Detta är den dyrbara pärlan.

Det finnes en typ för präster, om hvilken kan sägas att en sådan inom sig ej ens förnummit tillvaron af den lefvande anden i Jesu lära, och som följaktligen, i stället för att gifva sina åhörare med af denna, gifver dem utslitna formler, dogmer och utläggningar, och det är dessa präster, som göra våra kyrkor tomma. Det är dessa predikanter, hvilkas förnämsta arbete går ut på att göra människor redo att dö. Tyskarna hafva ett ordspråk: "Sök aldrig något först i andra hand". Vi behöfva män, som först lära oss lefva. Ty lif går oundvikligen före död. Också det är sannt, att när vi en gång lärt att lefva och lefva i öfverensstämmelse med hvad vi lärt, då skall döden, som vi kalla den, på ett underbart härligt sätt blifva tillredd för oss. Det är för öfrigt det enda sättet att bereda sig på döden.

Det är i anledning af att våra kyrkor stå tomma (emedan människorna tröttna vid skal utan kärna), som man ofta hör kortsynta personer förklara att religionen håller på att dö ut. Dör religionen ut? Hur skulle något kunna dö ut, innan det verkligen blifvit födt? Och så vidt människorna angår, håller religionen just nu på att födas, eller rättare sagdt, människor vakna just nu upp till en lefvande religion, det dagliga lifvets religion. Vi hafva just nu begynt att komma öfver den döda bokstafven till den sanna, verkliga andan. Skulle religionen hålla på att dö ut? Omöjligt att ens tänka sig! Religionen är lika mycket en del af människosjälens, som

denna själ är en del af Gud. Och så länge Gud är till, och människosjälén är till, skall religionen aldrig dö.

Mycket af de dogmer, formler och ceremonier, af den döda bokstafven, som stått i religionens ställe — och det mången gång ärligt menadt, det måste rättvisligen erkännas — det är detta, som, Gud vare tack, håller på att dö ut, och det i dessa dagar hastigare än någonsin. Det dör ut på två sätt. Först hafva vi en stor klass människor, som tröttnat eller till och med vämjäs vid det alltsammans, hvilka samvetsgrannt föredraga att hafva ingenting, hellre än detta. De helt enkelt kasta bort det, alldeles som trädet kastar bort sina löf, när vintern kommer. Å andra sidan finnes en stor klass människor, hos hvilka den gudomliga anden rör sig, som finna Kristus i all hans makalösa härlighet och återlösande kraft inom sig. Och detta nya lif undanskjuter det gamla liksom om våren det nyvaknade lifvet i trädet skjuter undan de gamla döda löf, som till äfventyrs klängt sig fast där under vintern och nu skola gifva rum för de nya. Och det sätt, hvarpå denna föråldrade religions vissnade blad öfverallt skjutas undan, är verkligen märkligt och uppmuntrande att skåda.

Låt dem, som bidragit att göra våra kyrkor tomma genom att gifva stenar för bröd, och skal och agnar för lifgifvande kärna och korn, låt dem lämna rum blott några gånger för andra, hvilka öppna sitt hjärta för och lefva uti de högre ingifvelserna, och låt oss sedan tala med dem, som säga att religionen dör ut. "Det är det glödande kolet,

som tänder andra, icke det slocknade". Låt deras plats intagas af dem, som uppfattat den gudomlige andens ingifvelser och som följaktligen hafva att för folket förkunna ett budskap af högsta värde och vikt, och som förmedelst den ofvannämnda gåfvan kunna framställa budskapet med en skönhet och en kraft, så hänförande, att det griper och fångslar hjärtat. Då skola vi se, att de kyrkor, där man nu finner ett par tjog åhörare spridda här och där, skola blifva öfverfyllda, så att där ej skall finnas plats för alla, som vilja komma in. "Låt skalet förgås, på det pärlan må komma i dagen". Vi behöfva ännu ej några nya uppenbarelser. Vi behöfva blott uppsöka den lefvande anden i dem vi redan hafva. Då, i rättan tid, när vi äro mogna för dem, skola nya komma, men icke förr.

"Hvad människosjälens öfverallt på hela jorden behöfver", säger John Pulsford, "är icke att höra långa tal, huru vältaliga de än må vara, om den för längesedan antagna religionen, utan att blifva genomträngd, hänförd och tagen tillfånga af *en varmare och mäktigare fläkt af Guds Anda, än de någonsin förr erfarit*. Och jag skulle gå ifrån min egen, personliga erfarenhet, om jag icke skulle vittna att denna Guds Anda är lika utomordentligt väl afpassad för hvad själens natur fordrar, som en som marmorgon för vår jord. Icke större frihet lämnar morgonvindens fläkt åt träden att njuta af och utveckla sig under dess inflytande, än Guds Ande gifver åt hvarje människosjäl att utveckla sig efter sina gåfvor. Ingenting kan så sätta i rörelse själens förnämsta kugghjul, som Guds Anda kan det. Hela

människan blir lifligare, känslorna blifva nya känslor, sinnesrörelserna blifva nya; förståndet, hjärtat, fantasien, allt är nyfödt. Förändringen är större än vi själfva veta, och vi förundra oss öfver de krafter, som Anden väcker och frammanar. Vi finna att vår natur är något outgrundligt; det måste då också vara alldeles visst, att framtiden har i beredskap större öfverraskningar än vi kunna tänka oss. Och häruti ligger det bevis, som jag ber mina läsare lägga märke till, beviset på Guds tillvaro och på mänsklighetens evighetshopp. Låt Guds Andä väcka en ny vår i själen, väcka till lif dess djupt dolda frön, inleda himmelsk sommar. Du skall då inifrån, inom dig själf få lika klara bevis på Guds tillvaro, som utifrån, från världsalltet. Sannerligen, din inre lifserfarenhet och en obegränsad förtröstan till Gud skall då vara dig närmare och mera förhärskande, än all din yttre och ytliga erfarenhet af lifvet och världen någonsin kan komma eller blifva."

Det finnes i hela världen blott en enda källa till makt och kraft. Hvad än du är, målare, talare, musiker, skriftställare, religionslärare, eller hvad det må vara, vet att enda möjligheten att gripa och behålla maktens hemlighet är att så arbeta i samverkan med den oändliga Allmakten, att den må kunna alltjämt verka och uppenbara sig genom dig. Förmår du ej detta, misslyckas du i allt. Förmår du ej detta, blir ditt arbete, hvad det än må vara, aldrig mer än tredje eller fjärde, eller möjligen andra klass, men förstklassigt kan det bestämmt aldrig blifva. Alldeles omöjligt är det för dig att någonsin åstadkomma mästerverk.

Den grad hvartill du uppskattar dig själf, bestämmer också betydelsen af ditt verk. Så länge du lefver i blott det timliga och sinnliga, uppställer du för dig själf gränser, som skola stänga dig. Men kommer du till öfvertygelse om, att du är ett med det eviga lifvet och allmakten och upplåter din själ därför, att detta må verka genom dig, då skall du förstå, att du inträdt i ett alldeles nytt läge i lifvet och att dig skall tillhöra en ständigt tilltagande makt. Då skall det blifva sannt, som är sagdt, att "din kraft skall blifva som kraften hos tio", emedan ditt hjärta är rent.

»O Gud, jag blef ett, för evigt,
Med dig, i ditt skapareord,
Det himmelska makter förkunna
Till yttersta gräns af vår jord!

Min förstfödslorett är odödlig,
Min själ, som en blomma slår ut,
Och moln utaf rökelse dofta
Omkring mig och taga ej slut.

En sång i mitt innersta hjärta
Om ljufliga fröjder jag hör,
Den ljuder som himmelska röster
Af heliga änglarnes kör.

Att gudalik makt nu har vaknat
Inom mig, det känner jag väl,
Med härliga murar den omger
Och lyfter från jorden min själ.»

Fullhet af allting — Lagen för välståndet.

Detta kommer från de oändliga gåfvornas Ande, den makt, som har bragt och alltjämt bringar allting till uttryck i materiell form. Den som lefver i öfvertygelsen om sin enhetlighet med den eviga Allmakten, blir som en magnet, hvilken drager till sig ett ständigt förråd af allt hvad han kan önska.

Den, som alltid uppehåller sig vid tanken på fattigdom, han blir också fattig, och troligt är, att han alltid kommer att vara det. Men om han, hurudana de närvarande omständigheterna än gestalta sig, dock beständigt fasthåller vid tankar på välstånd, sätter han i verksamhet krafter, som förr eller senare skola bringa honom i förmånliga villkor. Attraktionslagen verkar oafslåtligt genom hela världsalltet, och det höga och oföränderliga sakförhållandet i förbindelse därmed är, såsom förut blifvit sagdt, att lika drager lika till sig. Om vi nu äro ett med den eviga Allmakten, källan till allting, lika mycket som vi lefva i öfvertygelsen om denna gemensamhet, lika mycket förverkliga vi inom oss själfva en makt, som skall gifva oss öfverflöd af

allt det, som är nyttigt för oss att äga. På så sätt komma vi i besittning af en makt, hvarigenom vi alltid kunna förverkliga de lifsvillkor vi önska.

Lika som all sanning *nu* finnes till och blott väntar på att blifva erkänd, likaså finnes också *nu* allt som för stundens behof är nödvändigt, och väntar blott på vår förmåga att tillägna oss det. Gud håller allting i sina händer. Hans ständiga förmaning till oss är denna: "Mitt barn, bekänn mig på alla dina vägar, och så vidt som du detta gör, så vidt som du i detta lefver, så vidt är ock allt det som är mitt äfven ditt." Jehovah — Jireh — Herren förser det. "Gud gifver åt alla och utan förebråelser." Han gifver rikligen åt alla, som ställa sig i rätta stämningen för att mottaga af Honom. Han trugar ej det goda på någon.

Den gamla och tämligen förhärskande föreställningen om att gudfruktighet och fattigdom skola följas åt har alldeles ingen grund, och ju förr vi komma ifrån den, ju bättre. Den hade sin uppkomst samtidigt med asketismen, då den uppfattningen, att det nödvändigt skulle vara strid mellan köttet och andan, var rådande. Den uppkom således i själen hos dem, som hade en förvriden, ensidig uppfattning af lifvet. Sann gudaktighet är i viss mening detsamma som sann vishet. För den, som är verkligt vis och som använder de krafter och den makt, hvarmed han blifvit begåfvad, för honom upplåter alltid det stora världsalltet sin skattkammare. Förrådet motsvarar alltid efterfrågan — motsvarar den, när efterfrågan göres rätt och visligt. När vi komma till rätta begreppet om dessa

lagar, då skall fruktan för brist och nöd ej längre tyrannisera oss.

Har du förlorat din plats? Låter du då fruktan för att ej få någon ny gripa och *behärska* dig, är det högst sannolikt, att du ej heller får någon, eller också får någon, som är sämre än den förra. Huru omständigheterna än må gestalta sig, måste du hålla fast vid den öfvertygelsen, att du inom dig har krafter och makter, som du kan försätta i verksamhet, och som skola segra öfver hvilka som helst skenbara eller tillfälliga motgångar. Sätt dessa krafter i arbete, och du skall därigenom åstadkomma en magnet, som drager till dig en verksamhet, som torde vara vida bättre, än den du måst lämna, och den tid kommer måhända, då du till och med är glad åt, att du förlorat den förra.

Lär dig en gång förstå, att i dig och genom dig verkar samma eviga Allmakt, som skapar och styr allt i hela världen, samma eviga Allmakt, som regerar de oändliga världssystemen i rymden. Låt uppkomma den tanken — tanken är en makt och har dolda krafter af okänt omfång, när de rätt nyttjas och visligen riktas — upptag den tanken, att den rätta platsen eller verksamheten skall komma till dig i rätt tid och på rätta sättet, och att du skall förstå, när den kommer. Håll fast vid den tanken, låt den ej förtröttas, håll den fast och uppriska den då och då med fast förhoppning. På så sätt skall du, så att säga, sätta in en anmälan i en andetidning, en tidning, som ej har begränsad spridning, men som skall bana sig väg, icke blott till jordens yttersta gränser, utan till världsalltets,

till och med. Det är dessutom en anmälan, som om den rätt framställles, skall vara vida mera effektiv än någon annons, insatt i hvilken som helst tryckt tidning, huru stora dess anspråk på att vara "den mest spridda annonstidning" än äro. Ju mer du kommer i gemensamhet med och lefver i öfverensstämmelse med högre lagar och krafter, ju mera kan du verksamt följa anvisningarne här ofvan.

Brukar du genomse tidningarnes annonser om "lediga platser", skall du ej göra det på vanligt sätt. Kalla högre krafter till arbete och ställ så ditt försök på högre basis. När du börjar din läsning skall du sätta dig i denna sinnesstämning: "Om här nu finnes något tillkännagifvande, som det är godt för mig att besvara, skall jag förstå det i samma stund det kommer för mina ögon." Lita på detta, tro det, vänta det. Gör du så med full tro, skall du på något sätt känna ingifvelsen, just när du kommer till det rätta, och denna känsla är då hvarken mer eller mindre än din egen själ, som talar till dig. Och när den talat, följ då genast dess röst.

Om du får en plats och den visar sig icke vara just hvad du behöfde, om du känner dig i stånd att fylla en bättre ställning, då skall du genast hålla dig i den stämningen, att den plats du innehar blott är trappsteg, som skall leda dig till något bättre. Håll väl fast vid denna tanke, stärk den, tro på den, vänta att så skall ske, och arbeta hela tiden *troget, fullkomligt troget* i det kall, dit du blifvit satt. Är du *icke* en trogen arbetare, då är utsikten den, att du ej här har något trappsteg till

ett bättre, utan snarare till ett sämre. Men är du trogen, torde snart den tid komma, då du är glad åt, att hafva förlorat din förra plats.

Detta är välståndets lag: När motgången kommer, låt dig då ej nedtryckas däraf, utan tag den från möjliga bästa sida, och hoppas alltid på bättre tider, gynnsammare villkor. Att hålla sig i denna sinnesstämning är att sätta i verksamhet fina, tysta, oemotståndliga krafter, som förr eller senare skola i materiell form omsätta det, som i dag blott är tanke. Men tankar hafva dolda krafter, och tankar, rätt plantade och rätt vårdade, äro de, som gifva frö till förverkligade materiella villkor.

Öfverlämna dig ej ett ögonblick åt klagan, utan använd den tid du eljest skulle slösa därpå, till att blicka framåt och förverkliga de villkor du åstundat. Tänk dig i välstånd. Se dig själf i lyckliga omständigheter. Öfvertyga dig om att du snart skall vara det. Öfvertyga dig därom i lugn och ro, men med kraft och förtröstan. Tro därpå — tro utan förbehåll därpå. Hoppas därpå — förfriska trons planta beständigt med hoppet. Sålunda gör du dig till en magnet, som drager till sig de ting, du önskar. Var ej rädd för att tänka på dessa ting, att bestämma dem, ty när du så gör, framkallar du en tankebild, som börjar ikläda sig materiell form. Sålunda använder du de finaste och mäktigaste förmedlingar i hela världen. Om du särskildt önskar något, som du känner är godt och rätt för dig att hafva, något, som vidgar ditt lif eller gör dig mera nyttig för andra, fasthåll då blott den tanken, att i rätta stunden och på rätta sättet och genom rätta

medlet, skall det komma till dig, eller skall för dig öppnas den väg, på hvilken du kan nå det du önskar.

Jag vet en ung dam, som för kort tid sedan ifrigt önskade sig en summa pänningar. Hon behöfde dem till ett godt ändamål och hon kunde ej se något skäl, hvarföre hon ej borde få dem. Hon är en af dem, som kommit till insikt om de inre krafternas makt. Hon höll sig noga i den stämning, som nyss antyddes. Om morgonen slöt hon sig inne i tystnad för en liten stund. På så sätt kom hon i harmoni med de högre krafterna. Innan dagen var förbi, kom på besök en man, medlem af en familj, som hon kände. Han frågade henne om hon för denna familj ville utföra ett arbete, som önskades. Hon blef litet förvånad öfver att just hon skulle anmodas om utförandet af detta särskilda slags arbete, men hon sade sig själf: "Detta är en kallelse. Jag skall besvara den och se hvar till det leder." Hon åtog sig arbetet. *Hon utförde det väl.* Då det var färdigt, lades i hennes hand ett pänningebelopp, som vida öfversteg hvad hon väntat. Hon kände med sig, att det var för mycket för arbetet, och hon sade detta. Men svaret blef: "Nej, ni har gjort oss en tjänst, som i värde mycket öfvergår hvad vi betalat." Den summa hon sålunda erhöll var mer än tillräcklig för det ändamål, hvartill hon ville använda den.

Detta är blott ett bland de många exemplen på det visa och verksamma användandet af högre krafter. Däri ligger också en lärdom. — Sätt dig ej med korslagda händer och vänta på, att det goda

skall af sig själf falla i ditt sköte, utan sätt i rörelse de högre krafterna, och fatta sedan med godt mod uti det första, som erbjuder sig. Gör hvad dina händer förmå att göra, *och gör det väl*. Är du ej fullt belåten med detta arbete, så föresätt dig att tro och vänta, att det blott är en förmedling till något bättre. "Grunden för att ernå det bästa af allt hvad jorden kan gifva dig, är att du först i ditt sinne skapar, äger och lefver uti detta, hvilket med orätt kallas inbillningskraft. Alla så kallade fantasier äro eller blifva verklighet. Men att så lefva är icke att sucka och tråna efter eller knotande önska sig något. Det är att, när det "går utföre" för oss här i världen, lugnt och ihärdigt betrakta oss själfva såsom gående uppåt. Det är, att när vi nödgas äta på tenntallrik anse denna tallrik af tenn såsom säkert förhjälpande oss till en af silfver. Det är *icke* att afundas och knota öfver att andra hafva silfverfat. Detta knotande är blott ett afdrag från kapitalet af våra själskrafter."

En vän, som vet hvad dessa krafter förmå och hvars lif i hvarje detalj ledes af dem, har gifvit följande råd: Om du är mellan björnens ramar och han kramar dig, se honom då i ansiktet och skratta åt honom, men håll under tiden också ett öga på buffeln. Ägnar du all din uppmärksamhet åt björnen, torde du förlora buffeln alldeles ur sikte. Med andra ord, om du ger vika för motgången är det antagligt, att den kommer att behärska dig, men om du inser, att hos dig själf innebor förmågan att behärska omständigheterna, skall motgången försvinna och förbytas i medgång. Om, när motgån-

gen kommer, du lugnt och stilla tager emot den och använder den tid, som eljest skulle förnötas med klagan, fruktan och dystra aningar, till att sätta i verksamhet de mäktiga krafterna inom dig, så skall den snart flykta.

Tro, oinskränkt, systematisk tro, är den enda lagen för framgång. Äro vi en gång öfvertygade om att människan bär inom sig sin lycka eller olycka och att dessa ej bero på yttre omständigheter, då komma vi ock i besittning af krafter, som snart skola förändra de yttre villkoren till medel för framgång. När vi komma till en fast öfvertygelse om detta och bringa vårt lif i fullständig öfverensstämmelse med dessa högre lagar, skola vi sedan vara i stånd att så samla och rikta de vaknade inre krafterna, att de skola gå ut och komma tillbaka lastade med det de blifvit sända ut att hämta. Vi hafva då kommit långt nog för att draga till oss lyckan. Vi kunna inom oss då uppställa en hållpunkt, så säker, att vi, i stället att löpa hit och dit efter det ena eller andra, kunna stanna där vi äro och kalla till oss de lifsvillkor vi behöfva. Om vi fast och bestämdt uppställa och hålla oss vid vår hållpunkt, skall det vi behöfva alltid synas komma i vår väg.

Flertalet af nutidsmänniskor söka efter de ting, som äro praktiska och kunna tillgodogöras i det dagliga lifvet. Ju närmare vi undersöka de lagar som uppbära de stora sanningar vi afhandla, ju mera skola vi finna, att de äro icke blott i allra högsta grad praktiska, men i viss mening, och i den san-

naste, djupaste mening, det enda praktiska, som finnes till.

Personer finnas, som ständigt skryta af att vara så utmärkt "praktiska", men mången gång händer, att de som själfva föga tänka därpå, just äro de mest praktiska människor världen känner. Och å andra sidan händer det också, att de som anse sig vara så utomordentligt praktiska mången gång äro ganska opraktiska. Eller om de i vissa fall verkligen äro praktiska, inträffar det, att de, såvidt det gäller lifvet i sin helhet, äro nästan löjligt opraktiska.

Hvad kan det, till exempel, gagna människan, om hon, materiellt taget, har vunnit hela världen, och dock aldrig lärt känna sin egen själ. Omkring oss finnes massor af människor, som alldeles gå miste om det verkliga lifvet, som icke ha lärt sig ens *abc* af rätta sättet att lefva lifvet. Slafvar äro de, ömkliga slafvar af sina timliga hopsamlade ägodelar. Människor, som tro sig äga rikedom, ägas i själfva verket af sin rikedom. Människor, som tro sig arbeta, äro ofta arbetslösa i fråga om att tjäna sin omgifning eller världen i sin helhet. Människor, som när de ej längre kunna kvarhålla kroppen — den enda förmedling med den timliga världen de äga — måste, ändock i stor fattigdom, jämmerlig fattigdom utgå ur sin rika kropp, och ur stånd att medtaga ens den aldraminsta del af hvad de här samlat, måste de, nakna och utblottade, ingå i en annan lifsform.

Goda handlingar, utvecklade karaktärsdrag, förverkligande af själens krafter, de verkliga rikedomarne i vårt inre lif och utveckling, allt det som

kan blifva våra verkliga och odödliga ägodelar, har ej fått någon plats i sådana människors lif, och således äro de utblottade på lifvets rätta innehåll. Nej, ännu värre än så. Vi få ej föreställa oss, att inbitna vanor lättare än här i lifvet afläggas i ett annat lif. Om vi här låta en ovana få insteg, må vi ej inbilla oss, att blotta kroppshyddans bortläggande gör alla lifsvillkor fullkomliga. Allt är lag, allt är orsak och verkan. Som vi så, skola vi ock skörda, icke blott i detta lifvet, utan i hvarje påföljande lifsform.

Den, som är slaf under begäret efter timliga ägodelar, skall vara slaf äfven sedan han ej längre kan behålla sin kropp. Därtill kommer, att han då ej längre har medel att tillfredsställa sitt begär. Behärskad däraf, är han ur stånd, åtminstone för en tid, att fästa sig vid något annat, och begäret, utan möjlighet att tillfredsställas, blir honom en dubbel plåga. Måhända ökas den också af att han måste se de rikedomar han trodde vara hans, förskingras af slösare. Han testamenterar, som vi säga, sina rikedomar åt andra, men han kan ej bestämma deras användande.

Huru dåraktigt är det då ej af oss att tro det några timliga ägodelar *äro våra!* Huru löjligt, till exempel, att afstänga några stycken af Guds skapade jord, och säga: dessa äro mina! Intet är vårt, som vi ej kunna behålla. Det, som kommer i våra händer, få vi ej för att äga, som vi kalla det, och ännu mindre för att samla skatter däraf. Det kommer i våra händer för att brukas, visligen brukas. Vi äro blott förvaltare, och såsom förvaltare måste

vi en gång göra räkenskap för det sätt, hvarpå vi skött det, som blifvit oss anförtrödt. Den stora vedergällningslag, som genomgår lifvet, är förunderligt punktlig i sina verkningar, ehuru vi icke alltid inse detta, eller ens veta af, när den verkar med afseende på oss själfva.

Den, som en gång lärt att lefva ett högre lif, har lika liten lust att samla ofantliga rikedomar, som han har lust till andra *öfverdrifter*. Så snart han får klart för sig sin inre rikedom, aktar han den yttre mindre viktig. När han är viss på, att inom honom finnes en källa, hvarur kan framströmma en makt, den där förmår kalla till honom och i hans händer förverkliga hvad som är nog för hans behof, belastar han sig ej med ägodelar, som fordra hans ständiga omsorg och vård och sålunda draga hans tid och tankar bort från det verkliga lifvet. Med andra ord, han finner först Guds rike, och han är viss på, att när han funnit det, faller honom allt annat till.

Det är lika svårt för en rik att inkomma i himmelriket, sade mästaren — han, som fast han ägde ingenting, ägde allt — som för kamelen att gå genom nålsögat. Med andra ord, om en person ägnar all sin tid åt att samla och bevara yttre, timliga ägodelar, hvad tid återstår honom då till att söka det underbara rike, som gör, att när han funnit det, faller honom allt annat till? Hvad är bättre, att äga miljoner i ägodelar och bära bekymmer om det alltsammans — ty det ena medför alltid det andra — eller att komma till kännedom om sådana lagar och krafter, att hvarje behof skall i sinom tid

fyllas, att intet, som är till vårt bästa, skall undanhållas oss, att veta det stå i vår makt att alltid låta förrådet motsvara behovet?

Den, som inträder inom området för denna högre kunskap, tänker aldrig på att draga öfver sig det slags vanvett, som så svårt angriper många nutidsmänniskor. Han undflyr det, som han skulle undfly hvarje vedervärdig kroppslig sjukdom. Då vi kommit till klart begrepp om våra högre krafter, äro vi också i stånd att ägna oss åt det rätta lifvet, mera än åt hopande af ägodelar, som snarare hindra än hjälpa oss. Det är medelvägen, som här, liksom i alla lifvets skiften, gifver rätta lösningen på frågan.

Rikedom, utöfver ett visst belopp, kan ej användas, och då den det ej kan, blir den snarare ett hinder än en hjälp, snarare en förbannelse, än en välsignelse. Rundtom oss finnas människor, som nu lefva ett förkrympt och hämmadt lif, det de skulle kunna göra rikt och härligt, uppfyllt af varaktig glädje, om de blott ville börja visligen använda det, till hvars hopande de behöft största delen af sin lefnadstid.

Den, som under hela sitt lif blott hopsamlar rikedomar, hinner, äfven om han sedan lämnar alltsammans till "välgörande ändamål", dock aldrig fram till andligt lif. Hans lefnad är blott en ömklig förevändning för att lefva. Det är ju ej så märkvärdigt berömligt af mig att gifva ett par utnötta skor, som jag aldrig mer kan begagna, åt en annan, som är i behof af skor. Men det är berömligt, ifall något, som det är vår plikt att göra, kan kallas be-

römligt, om jag ger ett par goda skor, åt den man, som midt i vintern bokstafligen saknar skor, den man, som gör alla möjliga ansträngningar för att hederligt försörja sig och sin familj. Och om jag med min gåfva också ger mig själf, då får han en dubbel gåfva och jag en dubbel välsignelse.

De, som hafva hopade skatter kunna ej bättre använda dem, än visligen nedlägga dem i lifvet, i karakteren, *dag för dag, medan de lefva*. På så sätt blir deras eget lif alltjämt rikare och vidare. Den tid skall komma, då det betraktas som en vanheder att, när man dör, lämna stora skatter efter sig.

Mången, som i dag lefver i palats, är i själfta verket fattigare, än mången annan, som ej har tak öfver hufvudet. Mången kan äga och bo uti ett palats, och dock torde palatset för honom vara ett fattighus.

"Mott och mal" höra till naturens visa anordningar — Guds vägar — för att sönderdela och sprida, och på så sätt tillgodogöra det, som blifvit sammanhopadt och följaktligen ej är till någon nytta. Det finnes också en stor, alltjämt verkande lag, hvars mål är att hos enhvar, som hopar rikedomar, hämma och döda den rätta glädjen, liksom också alla högre själsgåfvor.

Massor af människor hålla sig alltjämt borta från högre och bättre ting, emedan de ständigt hålla fast vid det gamla. Om de ville använda och sedan bordlägga det gamla, skulle det alltid finnas utrymme för det nya att komma fram. Att samla och gömma medför alltid förlust i en eller annan form. Att bruka, visligen bruka, medför en alltid förnyad vinst.

Om trädet skulle lika okunnigt och snålt hålla kvar detta årets löf, när de tjänat sitt ändamål, hvad skulle det då bli af det härliga nya lif, som våren kommer med? Långsamt förvissnande och slutlig död blefve resultatet. Om trädet vore allaredan dödt, kunde det ju kanske vara så godt, att det behölle kvar de gamla löfven, ty då komme inga nya blad. Men så länge det finnes lif i trädet, är det nödvändigt att de gamla löfven kastas bort för att lämna plats för de nya.

Välstånd är världens lag, ett rikligt förråd för allt som behöfves, om intet kommer i vägen därför. Det naturliga och normala lifvet för oss, är detta: Vi skola hafva en sådan fullhet af lif och kraft genom att så oafflåtligt lefva i visst förlitande på vår enhetlighet med det eviga lifvet och Allmakten, att vi finna oss i ständig besittning af rikligt förråd af allt, som är oss nödigt och nyttigt.

Då vi ej hopsamla, utan visligen bruka och lämna ifrån oss hvad som kommer till oss, skall ett oupphörligt nytt förråd blifva oss gifvet och vara bättre afpassadt för det närvarande behofvet, än det gamla kunde varit. Sålunda komma vi ej blott själfva i besittning af den evige Gudens rikaste skatter, utan blifva också mynningar, genom hvilka dessa rikedomar kunna utströmma till andra.

Huru människor blifvit till profeter, siare, vise och frälsare.

Jag har i det föregående försökt att handla så redbart som möjligt mot mina läsare, då jag framställt dessa lefvande sanningar, och jag har låtit mina ord stödja sig på vårt eget förnuft och våra egna insikter. Mitt mål har varit att ej bygga något på andras lärdomar, om de också vore lärdomar af inspirerade människor. Men nu skola vi ett ögonblick betrakta dessa stora sanningar i ljuset af de tankar och läror, som några af världens store tänkare och inspirerade lärare framlagt.

Summan och saken af de tankar, som på föregående sidor blifvit uttalade, är, som läsaren torde påminna sig, att den stora, centrala hållpunkten i människolifvet, är att komma i medveten, lefvande kännedom om vår enhetlighet med den eviga lifvets anda och att upplåta oss fullt för dess gudomliga ingjutande. Jag är ett med Fadren, sade Mästaren. Häri uppenbaras oss huru hans lif är ett med Fadrens lif. Och åter sade han: De ord jag talar till eder äro icke mina ord. Fadren, som bor i mig, genom honom verkar jag. Häruti se vi huru tydligt han bekänner, att af sig själf gör han intet, utan

han verkar samfäldt med Fadren. Med andra ord: Fadren sänder kraften och makten, jag upplåter mig därför och verkar tillsammans därmed.

Åter sade han: "Söker först efter Guds rike och Hans rättfärdighet, så faller eder allt detta till." Och Han lämnade oss icke i okunnighet om hvad Han med detta förstod, ty åter sade Han: "Säger icke se här eller se där, ty veten I icke att himmelriket är uti eder?" Efter hvad Han lärde oss, är Guds rike och himmelriket ett och detsamma. Och när Han då säger, att himmelriket är uti oss, kunna vi ju klarligen se, att, med andra ord sagdt, Hans förmaning icke är hvarken mer eller mindre än detta: Kommen i medveten öfvertygelse om att I ären ett med Fadrens lif. Och då I detta hafven förstått, skall allt annat komma af sig själf.

Liknelsen om den förlorade sonen, är en annan härlig förklaring på denna samma Mästarens lära. När den förlorade sonen bortslösat allt, när han genomvandrat alla de fysiska sinnenas områden för att söka nöjen och lyckan, och när han funnit att där ej fanns det, som tillfredsställde honom, utan blott bragte honom ned till jämnhöjd med djuren, då kom han till sig själf och sade: Jag vill stå upp och gå till min fader. Med andra ord: Efter alla dessa vandringar, talade slutligen hans själ till honom och sade: Du är ju icke blott djur; du är din Faders barn. Stå upp och gå till din Fader, som håller allt i sina händer. Åter sade Mästaren: "Kalla ingen på jorden eder fader, ty en är eder fader, som är i himmelen". Här bekände Han ju, att det verkliga lifvet kommer direkt från Guds lif.

Våra fäder och mödrar äro de, som gifva oss vår kropp, den hydda, i hvilken vi lefva, men det sanna lifvet kommer från den eviga lifsens ande, Gud, som är vår fader.

En dag sändes bud till Mästaren, att Hans moder och Hans bröder stodo utanför huset och ville tala med Honom. "Hvem är min moder och hvilka äro mina bröder?" svarade Han. "Hvar och en som gör min Faders vilja, som är i himmelen, densamme är min moder och min syster och min broder."

Många människor äro i hög grad beroende af hvad vi kalla blodsbandet. Det voré dock godt för oss, om vi litet mera ville tänka på, att våra rätta släktingar icke alltid äro just de, som genom blodsband äro förenade med oss. Våra närmaste släktingar äro de, som stå oss närmast i känslor, i själen och andan. Våra närmaste släktingar skulle kunna vara människor, som bo på andra sidan jordklotet — människor, som vi ännu aldrig torde hafva sett, men till hvilkas närhet vi dock en gång måste dragas, antingen i detta lifvets former eller i ett annat, i följd af den evigt verkande och aldrig overksamman attraktionslagen.

Då Mästaren förmanade lärjungarne: "Nämnen ingen människa på jorden fader, ty en är eder fader, hvilken är i himmelen", angaf han också grundvalen för det härliga begreppet Guds faderskap. Och om Gud är lika mycket en fader för oss alla, då hafva vi ju också grunden till människornas broderskap. Men häri ligger i *en* betydelse ett begrepp ändå högre än detta, nämligen människans enhet med Gud, och därigenom hela människosläk-

tets enhet. När vi fattat detta, kunna vi också se, huru vi, i den mån vi i oss förverkliga det förhållande, att vi äro ett med den eviga Lifsens Ande och med hvarje steg vi sålunda taga uppåt, mot Gud, också arbeta på att höja hela människosläktet upp till samma ståndpunkt och sätta alla andra i stånd att i sin ordning taga ett steg uppåt, mot Gud.

Åter påvisade Mästaren för oss vår rätta förbindelse med den eviga Lifsens Ande, då Han sade: "Utan att I blifven såsom barn, skolen I icke ingå i Guds rike". Och när Han sade: "Människan lefver icke af bröd utan af hvarje ord, som utgår af Guds mun", uttalade Han en sanning af vida större vikt, än vi hittills hunnit fullt uppfatta. Här lärde Han oss, att äfven det lekamliga lifvet ej kan uppehållas med blott lekamlig föda, men att vår förbindelse med den eviga lifskällan i ganska stor utsträckning bestämmer villkoren äfven för kroppens byggnad och verksamhet. "Salige äro de renhjärtade, ty de skola se Gud". Med andra ord, salige äro de, som i hela världsalltet skåda Gud, ty blott af sådana skall han blifva sedd.

Öfverallt i världshistorien finna vi att alla de män och kvinnor, som kommit in i den sanna visdomens och kraftens rike och sålunda också i den rätta fridens och glädjens rike, hafva lefvat i samklang med den eviga Allmakten. David var stark och mäktig och hans själ brast ut i lof och pris alldeles i förhållande till huru mycket han lyssnade till Guds röst och lefde i enlighet med sina bättre ingifvelser. Så snart han underlät detta, höra vi

huru han ropar i ångest och jämmer. På samma sätt är det med alla folk, alla släkten. Då israeliterna bekände Gud och följde hans ledning, voro de lyckliga och nöjda och mäktiga, och ingenting kunde bestå emot dem. Då de litade blott på sin egen kraft och ej längre erkände Gud såsom källan till deras kraft och makt, se vi dem besegrade, i fångenskap, i förtviflan.

En stor oföränderlig lag ligger fördold i orden: "Salige äro de, som höra Guds ord och göra det". Med detta följer allt annat. Vi äro visa i den mån, som vi lefva efter det högre ljusets ledning.

Alla profeter, siare och vise i världshistorien blefvo hvad de blefvo och hade följaktligen den makt de ägde genom en alldeles naturlig process. Alla bekände de och kommo i medveten känsla af sin enhetlighet med det eviga lifvet. Gud ser icke till personen. Han skapar icke människor till profeter, siare, vise, eller människors frälsare. Han skapar människor. Men här och där kommer någon till kännedom om sin rätta beskaffenhet, förstår att han är ett med den källa, hvarifrån allt lif kommer. Han lefver i visshet om denna enhetlighet, och blir i sinom tid profet, siare, vis eller en människors frälsare. Ej heller ser Gud till folkslag eller släkter. Han har intet utvaldt folk; men här och där kommer ett folk att vörda Gud, och lefver sålunda såsom ett utvaldt folk i Herrens fruktan.

Den store hinduiska vise, Manu, sade: "Den, som i sin egen själ förnimmer den högsta själen i allt som är, och som förvärfvar sinneslugn gentemot alla ting, uppnår den högsta lycksalighet." Det var

Athanasius, som sade: "Äfven vi kunna blifva Gudar, vandrande här i köttet". Att förjaga all känsla af afskildhet och uppfatta att vårt jag är ett med det oändliga, detta är den anda, som genomgår alla läror af Gautama, han, som sedan blef Buddha. Genom alla medeltida mystikers lif se vi framstå samma stora sanning — förening med Gud.

Gå vi närmare vår egen tid, finna vi den högt upplyste siaren Emanuel Swedenborg, som påpekar de stora lagarne med hänsyn till hvad han kallade gudomlig ingivelse, och äfvenså huru vi skola upplåta oss mera fullständigt för dess verkningar. Den förnämsta hållpunkten i kväkarnes religion och religionsutöfning är det inre ljuset — Gud i människans själ, som talar just i förhållande till huru mycket själen upplåter sig för honom. Den vise, den ingifvelsens apostel, som då han var här bland oss, lefde i Concord, erkände denna samma höga sanning, då han sade: "Vi äro alla inlopp för lifvets stora haf". Och det var genom att så fullständigt upplåta sig för dess inflöde, som han blef inspirerad.

Det har, såsom vi förut anmärkt, icke funnits någon tid eller plats för underverk, till åtskilnad från andra tider och platser. Hvad vi kalla underverk, har funnits alltid och öfverallt, där villkoren därför varit tillstädes. De utföras än i dag, lika mycket som förr, då de lagar, hvaraf de styras hållas i vördnad. Mäktige män, säges det oss, att dessa voro, mäktiga män, de som umgingos med Gud; och i de orden "som umgingos med Gud" ligger hemligheten i orden "mäktiga män". Orsak, verkan.

Herren gifver aldrig någon människa lycka, utan människor blifva lyckliga därför, att de bekänna Herren och lefva efter det högre lifvets lagar. Åt Salomon blef gifvet att välja hvad han högst önskade; hans bättre jag blef rådande och han begärde visdom. Men då han valt visdomen, fann han, att den inbegrep allt annat dessutom. Det säges oss, att Gud förhårdade Faraos hjärta. Men jag tror det ej. Gud förhårdar aldrig någon människas hjärta. Farao förhårdade själf sitt hjärta och Gud fick skulden därför. Men då Farao förhårdade sitt hjärta och ej ville lyda Guds röst, kommo plågorna. Hade han, däremot, lyssnat — eller, rättare sagdt, hade han upplåtit sin själ för Guds röst och lydt den, skulle plågorna icke hafva kommit.

Vi kunna vara våra egna bästa vänner eller våra egna värsta fiender. I samma förhållande som vi blifva vänner med det högsta och bästa inom oss, blifva vi också vänner med alla, och i samma förhållande som vi stå i strid med det bästa och högsta inom oss, blifva vi fiender till alla. Upplåta vi oss fullt för högre makter och låta dem uppenbaras genom oss, blifva vi, genom de ingifvelser vi föra med oss, i viss mening apostlar för våra likar, och på så sätt äro vi alla, eller kunna vi blifva hvarandras frälsare. På detta sätt kan enhvar af oss verkligen bidra till världens frälsning.

Den grundläggande principen för all religion.

Den allmänneliga religionen.

Den höga sanning vi nu skola afhandla, är den grundläggande princip, som genomgår alla religioner. Vi finna den i hvarje religion. Med afseende på denna, äro de alla öfverens. Det är för öfrigt en sanning, med afseende hvarpå alla människor kunna komma öfverens, antingen de höra till samma eller till olika religion. Människor tvista alltid om småsaker, om sina personliga åsikter rörande smärre, föga betydande punkter. De sammanträffa däremot alltid inför de stora grundsanningar, hvilkas trådar genomgå allt. Tvisterna uppstå i förbindelse med vårt lägre jag; enigheten uppkommer i förbindelse med vårt högre jag.

I ett samhälle kan förekomma partier, som tvista och strida med hvarandra, men låt ett svårt olycksöde träffa det, öfversvämningar, hungersnöd, pest och elände, och genast blifva de obetydliga personliga tvisterna glömda och alla arbeta sida vid sida för att afvärja den stora olyckan. Det föränderliga, det timliga hos människans ande gifver anledning till tvister; det bestående, själens högre

väsande förenar alla i kärlekens högsta tjänst och arbete.

Fosterlandskärlek är en härlig känsla; det är godt att jag älskar mitt land, men hvarför skall jag älska mitt eget land mera än alla andra länder?

Den åsikt om Gud, som vi blifvit eniga om, nämligen, att Han är den eviga lifsens ande och makt, som står bakom allt, som verkar uti och genom allt, och ger lif åt allt, är något, som alla människor, alla religioner kunna instämma uti. Denna åsikt ger ej rum åt otrogna eller tviflare. Det finnes både otrogna och tviflare i fråga om många meningar rörande Guds egenskaper, och Gud vare lofvad, att de finnas. Ty äfven aktningssvärda och gudfruktiga människor bland oss tillägga Gud egenskaper, som ingen aktningssvärd man eller kvinna skulle vilja själf vidkännas. Att mången så gör bör vara en tröst för dem, som ej kunna fatta huru Gud skulle kunna vara vred på sina barn, afundsjuk, hämdgirig. Framträdandet af dylika karaktersdrag minskar alltid vår aktning för människor, och dock vilja vi tillägga Gud sådana!

Den uppriktige, allvarlige kättaren är egentligen en af de bästa vänner religionen kan få. Kättare äro bland de förnämsta af Guds vänner. De äro bland de förnämsta af mänsklighetens vänner. Kristus var en af de svåraste kättare världen någonsin skådat. Han lät sig ej bindas af några stadgar eller skriftlärdes föreskrifter och trosläror. Kristus är framför allt typen för det allmänneliga. Johannes Döparen är typen för det personliga. Johannes klädde sig på ett särskildt sätt, åt ett särskildt slags

mat, tillhörde ett särskildt parti och lärde på en afskild plats; själf förklarade han att "honom skulle aftaga, men Kristus tillväxa". Kristus, däremot, uppställde inga skrankor för sig. Han lät sig ej bindas af något. Han var helt och hållet universell och följaktligen blef Hans lära bestående icke blott för Hans egen tid, utan för alla tider.

Denna höga sanning, om hvilken vi nu blifvit ense såsom den stora hållpunkten i människolifvet, är den gyllene tråd, som genomgår alla religioner. Göra vi den till det förnämsta i vårt lif, skola vi finna att smärre skiljaktigheter, trängsinnade fördomar och alla slags löjligen orimligheter förmedelst just sin obetydlighet alldeles bortfalla. Vi skola då inse, att en jude kan hålla sin gudstjänst lika väl i en katolsk kyrka, som en katolik i en synagoga, en buddhist i en protestantisk kyrka och en lutheran i ett buddhatempel. Eller de kunna alla hålla sin gudstjänst, enhvar vid sin egen hård, eller ute bland bergen eller midt under sina dagliga sysselsättningar. Till utöfvande af en sann gudstjänst behöfves intet mer än Gud och människosjäl. Gudstjänsten är ej beroende af tid eller rum eller tillfälle. Öfverallt och när som helst kunna Gud och människonaturen mötas.

Detta är den grundläggande principen i världsreligionen, hvarom alla kunna vara ense. Detta är det sakförhållande, som är bestående. Det finnes mycket, som icke alla kunna vara eniga om. Det är sådant, som är enskildt, oväsentligt, och med tidens gång faller bort. Alla kunna ej fatta denna stora sanning. Den kristne säger: "Vår bibel är

en helig, Gudingifven skrift", och buddhisten säger detsamma om sina Vedaböcker. Felet är här icke att anse en bok skrifven under gudomlig ingifvelse, utan att anse den vara den enda, som är skrifven så. Och däruti visar människan sin förvända inskränkthet, däruti att hon ej inser att också andra böcker kunna hafva tillkommit genom ingifvelse.

De heliga böckerna, de heliga skrifterna komma alla från samma källa, från Gud — från Gud, som talar genom andan hos dem, som så upplåta sig, att han må tala genom dem. Några kunna vara mera inspirerade än andra. Det beror helt och hållet på i hvilken grad den ena eller andra upplåter sig för den gudomliga rösten. En af dem, som rörda af Guds ande skrifvit i de heliga böckerna, säger: "Visdomen är en andedräkt af Guds makt, och i alla tider ingående i heliga sinnen gör han dem till Guds vänner och till profeter."

Låtom oss ej bli räknade bland de så förkrympta, så inskränkta, så bigotta, att de tro, att Gud uppenbarat sig blott för en liten handfull af sina barn, i ett enda litet hörn af jordklotet och under en viss tidsrymd. Det är icke efter sådant mönster, som Gud arbetar. "Och sannerligen förnimmer jag, att Gud har intet anseende till personen, men i hvarje folk den, som vördar Gud och verkar till rättfärdighet, han blir af honom upptagen", detta säger oss den kristnes bibel.

Då vi få denna sanning fullt klar för oss, förstå vi ock, att det gör föga skilnad hvilken särskild form af religion man håller sig till, men det gör en oerhörd skilnad huru pass troget man håller sig till

de *lifgifvande* principerna däri. Ju mindre vi älska oss själfva och ju mera vi älska sanningen, desto mindre skola vi arbeta på att omvända människor till just vårt tänkesätt, och desto mera skola vi bjuda till att hjälpa dem komma till full uppfattning af sanningen på de vägar, som lämpa sig bäst för dem. "Vår mästaresh religionslära", säger kinesen, "består blott i hjärtats renhet". Forska vi, skola vi finna, att detta är kärnpunkten i hvarje lära, förkunnad af enhvar, som på minsta sätt är värd att kallas mästare.

De stora grundprinciperna i hvarje religion äro de samma. De skilja sig blott i mindre omständigheter alltefter olika grader i utveckling hos olika människor. Stundom frågar man mig: "hvilken religion tillhör ni?" Hvilken religion? Åh, käre vän, det finnes ju blott en religion, den lefvande Gudens religion. Naturligtvis finnes det olika trosläror af samma religion, uppkommande genom olika tolkningar hos skilda folk, men detta är af mindre betydelse. Ju större den andliga utvecklingen är, desto oviktigare blifva dessa underordnade olikheter. Naturligtvis finnes det också flere så kallade religioner. Men i själfva verket finnes det blott *en* sann religion.

Den stund då vi förlora ur sikte detta viktiga förhållande, komma vi också bort från den verkliga, lefvande andan i den sanna religionen, och låta oss bindas och begränsas af former. Och i den mån vi detta göra, uppbygga vi omkring oss mer eller mindre svåra stängsel, som hålla andra borta från oss, och därjämte förhindra oss att komma

fram till den alltomfattande sanningen: ingenting är värdt att bära namnet sanning, som ej är alltomfattande.

Det finnes blott en religion. "Hvilken stig jag än må vandra, mynnar den dock ut i den väg, som leder till dig", säger en inspirerad skriftställare i de persiska urkunderna; "bred är den matta Gud har lagt ut, och härliga de färger han gifvit den". — "Den renhjärtade människan vördar hvarje troslära", säger buddhisten; "min lära gör ingen skilnad mellan höga och låga, rika och fattiga; liksom himlen, har den rum för alla, och liksom vattnet, renar den alla." — "Den storsinnade människan finner sanningen i alla religioner; den trångsinnade ser blott det, hvari de skilja sig från hvarandra", säger kinesen. Hinduen har sagt: "Den trångsinnade frågar: är denne man en främling, eller tillhör han vår stam? Men för dem, i hvilkas hjärtan kärleken bor, är hela världen blott en släkt. Altarblommor äro af många slag, men all gudsfruktan är den samma. Himlen är ett palats med många dörrar, och enhvar går in genom den han själf valt." — "Äro vi icke alla barn af samme Fader?" säger den kristne. "Gud har af samma blod skapat alla folk att bo på jorden". Det var en af senare tiders vise, som sade: "Det, som då var nyttigt för människans själ, uppenbarade Fadren för de gamle; det, som nu är nyttigt för människans själ, uppenbarar Han för oss."

Det var Tennyson, som sade: "Jag drömde, att jag lade sten på sten för att bygga en helgedom, ett tempel, hvarken pagod, moské eller kyrka,

men högre, enklare, alltid med öppna dörrar för hvarje fläkt från himlen, och att sanning, frid, kärlek och rättvisa kommo dit och fäste bo därinne."

Religionen, i sin rätta betydelse, är det härligaste en människosjäl kan känna, och när den sanna religionen blir till verklighet, skola vi finna att den är bärare af frid, glädje och lycka, och aldrig kommer med svärmodig, bedröflig dysterhet. Då skall den för alla blifva tilldragande och aldrig fränstötande. Låt våra kyrkosamfund en gång fatta dessa höga sanningar, låt dem ägna tid och uppmärksamhet åt att hos människor väcka känslan af deras förbindelse med, deras enhetlighet med den evige Gud, och en sådan glädje skall komma däraf, så stora hopar skola församla sig i kyrkorna, att deras väggar skola synas färdiga att brista, och så fröjdefulla sånger skola ständigt höras, att människorna skola älska den religion, som går in i det dagliga lifvet och således också den religion, som är sann och lefvande. Öfverensstämmelse med lifvet, öfverensstämmelse med hvardagslifvet nu och här, måste vara pröfvostenen för all sann religion. Håller den ej detta prof, då är den helt enkelt icke religion. Vi behöfva en religion för det dagliga lifvet, en religion för denna världen. Det eviga lif, som vi lefva här på jorden blir ett rätt lif, om vi taga väl vara på hvarje liten tidsrymd, efter som den dag efter dag kommer till oss. Misslyckas vi däruti, misslyckas vi i allt.

Huru vi skola komma till förverkligande af de största rikedomar.

Jag hör någon fråga: Hvad kan nu på praktisk väg sägas om själfva sättet att åvägabringa detta förverkligande? De förhållanden, som ligga till grund därför, äro både sanna och härliga, men huru skola vi själfva inom oss åstadkomma det, som medför så underbara resultat?

Sättet är i sig själfvisst icke svårt, om vi ej själfva göra det svårt. Det förnämsta ord, som skall användas, är ordet "Upplåta". Upplåt blott din själ och ditt hjärta för den heliga Anda, som blott väntar på att dörren skall öppnas för honom att ingå. Det är som att öppna en slussport från vattenreservoaren ofvanför fältet. Vattnet måste, i följd af sin natur, genast störta ned och vattna fältet, så fort damluckan öppnas. Hvad angår vårt förnimmande af att vara ett med det oändliga lifvet och Allmakten, torde, som jag tror, när vi tydligt sett det förhållande hvori detta står till oss och vi därtill, ej något annat vara att säga, än detta: Förverkliga din enhetlighet där-

med. Det öppnade sinnet och hjärtat, hvarigenom vi komma i mottaglig hållning, är det första nödvändiga. Sedan skall komma den allvarliga, uppriktiga bönen.

Det torde vara en god hjälp att, i början, hvarje dag en liten stund gå in i dig själf, i lugn, i tystnad, där du ej kan störas af det, som ingår genom de lekamliga sinnenas ledningar. Där, i stillheten med Gud, skall du framkalla den mottagliga stämningen. Stilla, lugnt, förhoppningsfullt skall du bedja att denna förnimmelse, som du önskar, måtte komma öfver dig och taga din själ i besittning. Och då den kommer och griper din själ, skall den uppenbara sig för din ande, och sedan skall du känna den uppenbarelsen i hvarje del af din kropp. Ty då skall du i samma mån, som du upplåter dig därför, erfara en stilla, fridfull, förklarande kraft, som skall bringa harmoni i kropp, själ och hjärta, och sedan sätta dem i samklang med hela världen. Du står nu på berget Sinai, och Guds röst talar till dig. *När du sedan nedstiger, bär då med dig denna förnimmelse.* Lef däri, när du vakar och när du sofver, när du arbetar, tänker, går på vägen. Sålunda skall du, fast du icke beständigt får stå däruppe på berget, dock alltjämt lefva i förnimmelsen af all den härlighet, den helgelse och kraft du fått däruppe.

Sedermåla skall den tid komma, då du till och med midt i brådskan på kontor eller ämbetsrum, eller ute på den bullersamma gatan, skall kunna ingå i sådan tystnad blott genom att insvepa dig i dina egna tankars mantel och förnimma, att där

och öfverallt lifvets, kärlekens, visdomens, fridens, kraftens anda leder dig, uppehåller, beskyddar och styr dina steg. Detta är att bedja utan återvändo. Detta är att behålla bönen i anden. Det är att känna Gud och vandra med honom. *Det är att finna Kristus inom oss.* Det är den nya födelsen, den andra födelsen. Först den, som är naturlig, sedan den, som är andlig. Det är så vi afkläda oss Adam, den gamla människan, och ikläda oss den nya, nämligen Kristus. Det är att blifva frälsad till evigt lif, hvad än själfva formen för tron och läran må vara, ty "det är evigt lif att känna Gud". — "Det ljufliga förflutna", blir också det förflutnas sång. Vi skola sjunga en ny sång: "Det härliga, eviga nu."

Detta är det själstillstånd, hvartill du och jag kunna komma redan denna dag, denna timma, ja, denna minut, om vi det begära och vilja. Och om vi då blott vända oss åt rätta hållet, är det endast en tidsfråga, när vi uppnå den fullständiga härligheten af denna förnimmelse. Om vi vända vårt anlete mot berget, och sedan alltjämt vandra framåt i samma riktning, skola vi, antingen vi gå fort eller långsamt, dock slutligen hinna dit. Men om vi ej vända oss åt rätta hållet och ej heller sätta oss i gång, komma vi naturligtvis aldrig fram.

Jesus sade: "Veten I icke, att i de ting, som min Fader tillhöra, bör mig vara?" Då han gjorde detta till sitt förnämsta lefnadsmål, kom han också i fullaste förnimmelse af detta: "Jag och Fadren äro ett". Sålunda blef för honom himmelriket full-

bordadt redan här på jorden. Att alla skulle kunna uppnå detta samma inre lif här och nu, det var hvad han lärde. Det var detta, som gjorde honom till bärare af ljuset för många millioner.

Och hvad det praktiska lifvet angår, skola vi, om vi ock jaga all världen rundt, dock till slut inse att det ej finnes något mera praktiskt råd, än detta: "Söken först efter Guds rike och hans rättfärdighet, så faller eder allt annat till". Och jag tror, att hvar och en, som är öppen för sanningen och ärlig mot sig själf, skall, i belysningen af hvad redan är sagdt, kunna fatta grundmeningen däri och de höga lagar, hvarpå den stöder sig.

Personligen känner jag många, som genom förnimmelsen af sin enhetlighet med det oändliga lifvets Ande och genom att fullt öfverlåta sig åt den gudomliga ledningen funnit detta Gudsrike, så att de äro de mest påtagliga exempel på tillvaron af denna stora och allt öfvervägande sanning. Deras lif beror af denna ledning, ej blott i allmänhet taget, utan bokstafligen också i alla enskildheter. De lefva genom förnimmelsen af att vara ett med den eviga Allmakten, ständigt i samklang därmed, och sålunda ständigt i medvetande om Guds rike. Ett öfverflöd af allting kommer till dem. De sakna aldrig något. Förrådet synes alltid motsvara behofvet. De äro aldrig osäkra om hvad de skola göra eller huru det skall göras. Deras lif är bekymmerfritt. Det är bekymmerfritt därför, att de ständigt äro medvetna om att högre makter taga

ledning och att de själfva äro befriade från ansvaret. Skulle jag närmare beskrifva en del tilldragelser, som förekommit i två, tre personers lif, hvilka just nu komma mig i minnet, skulle de förhållanden, som då blefve lagda i dagen, synas otroliga, nästan underbara. Men låtom oss komma ihåg, att hvad som är möjligt för den ene att upplefva, är också möjligt för andra, för alla. Ett sådant lif är blott det normala och naturliga och blir hvardagslif för hvar och en, som lefver i denna högre förnimmelse och således också i öfverensstämmelse med högre lagar. Detta är blott att komma in i strömmen af den gudomliga ordningsföljd, som genomgår världsalltet. Och har man en gång kommit in däri, blir lifvet ej längre mödosamt, allt går sin gilla gång, liksom ebb och flod, liksom planeternas omlopp, liksom årstiderna komma och gå.

Alla sammanstötningar, all ovisshet, allt ondt, lidande, fruktan, ängslan, allt bryderi i lifvet kommer till oss därför, att vi ej äro i samklang med tingens gudomliga ordning. Och så länge detta fortfar, så länge skall också allt detta komma öfver oss. Att ro emot strömmen är svårt och osäkert, att följa med den och sålunda draga fördel af en väldig naturkraft, är lätt och säkert. Att komma till medveten, lefvande förnimmelse af vår enhetlighet med den eviga Lifsens Ande och makt, är att komma in i strömmen af den gudomliga världsordningen. När vi sålunda äro i samklang med evigheten, blifva vi det också med allt omkring oss, med himmelrikets lifsanda, med hela värld-

den. Och framför allt bringar det oss i harmoni med oss själfva, så att kropp, själ och hjärta äro i full öfverensstämmelse, och när så är, blir lifvet fylligt och rikt.

Det sinnliga lifvet kan då ej längre behärska och förslafva oss. Det lekamliga behärskas af och lyder under det själsliga, och detta åter under det andliga, öfversinnliga, af hvilket det förra ständigt upplyses och förklaras. Lifvet är då ej det fattiga, ensidiga lif, som det så ofta blifver, utan det trefaldiga, alltomfattande lifvet med all dess skönhet, och dess alltjämt ökade glädje och kraft blifver oss då till del. Vi skola då också finna, att den gyllene medelvägen är lösningen på lifvets stora gåta; hvarken asketismen å ena sidan eller å den andra lösaktighet eller förvända bruk af tingen når oss där. Allt få vi bruka, men det måste brukas rätt och visligt för att kunna fullt njutas.

Då vi lefva i dessa högre förnimmelser, blifva våra sinnen och känslor visst icke förbisedda, utan tvärtom fullkomligare utbildade. Då kroppen blir mindre tung och klumpig, finare i form och väfnad, blifva också alla sinnen skärpta, så att hos oss småningom utvecklas krafter, dem vi förut ej kunnat förnimma. Sålunda komma vi på alldeles naturlig och normal väg in på öfversinnliga områden, hvarigenom vi göra det möjligt för högre lagar och sanningar att afslöjas för oss. Då vi inträda där, äro vi ej längre bland dem, som grubbla öfver huruvida den eller den hade den insikt och de krafter man tillade honom, utan

»I den härliga evighet står jag,
 På jorden den redan är min;
 Jag spisar den himmelska manna,
 Jag dricker det himmelska vin.

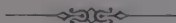
I regnbågens färgglans jag skådar
 Min Faders kärlek, så huld,
 Jag ser den i bländande skimret
 Af purpur och blått och guld.

Jag hör den i fåglarnes sånger
 Allt under himmelens loft,
 Förnimmer af kärlekens anda
 En fläkt uti blommornas doft.

I morgonrodnadens purpur,
 I gyllene kvällsmolnens krans,
 Min själ sig förlorar i tjusning,
 Mitt sinne domnar i glans.»

När vi komma till och ständigt lefva uti den fullkomliga, medvetna förnimmelsen af att vi äro ett med den eviga Lifsens Anda och allmakt, då faller oss allt annat till. Det är denna förnimmelse, som för med sig förverkligandet af en sådan härlighet, skönhet och fröjd, som endast kan erfaras under ett lif så förenadt med den eviga Allmakten. Detta är att redan här på jorden komma i besittning af himmelrikets dyrbaraste skatter. Det är att draga himlen ned till jorden, eller snarare,

att draga jorden upp till himlen. Det är att utbyta oförmåga och vanmakt mot styrka, sorg och suckan mot fröjd, fruktan och ängslan mot förtröstan, hopp mot verklighet. Det är att komma till fullhet af frid, makt och öfverflöd. Det är att vara i *samklang med evigheten*.

Theology Library
 SCHOOL OF THEOLOGY
 AT CLAREMONT
 California

284

BF Trine, Ralph Waldo, 1866-1958.
639 Det synliga i samklang med det osynliga
T663185 Öfversättning från In tune with the infinite
1901 af Mathilda Langlet. Stockholm, Skoglunds
[1901]
183p. 20cm.

1. New thought. I. Trine, Ralph Waldo, 1866-1958. In tune with the infinite. Swedish. II. Title. III. Title: In tune with the infinite. Swedish.

339940

CO

